

Trafik Genel Eğitim Planı

T.C.

Milli Eğitim Bakanlığı

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

2018

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	4
ÖNSÖZ.....	8

BÖLÜM I

1. MEVZUAT	9
2. KARA YOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI	18
2.1. Trafik Yönetimi	18
2.2. Daha Güvenli Yollar	19
2.3. Daha Güvenli Yol Kullanıcıları	19
2.4. Dezavantajlı Grupların Trafik Güvenliği	20
3. TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	20

BÖLÜM II

ÖRGÜN EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

1. OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ.....	21
1.1. Mevcut Durum	22
1.2. Çalışma ve Etkinlikler	23
1.3. Görüş ve Öneriler	24
1.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	25
2. TEMEL EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ	26
2.1. Mevcut Durum	26
2.2. Yapılan Çalışma ve Etkinlikler	26
2.2.1. Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi.....	26
2.2.1.1. Can Dostları Hareketi Projesi	28
2.2.1.2. İyi Dersler Şoför Amca Projesi	28
2.2.2. Trafik Dedektifleri Projesi (Çocuklar İçin Trafik Eğitimi)	29
2.2.3. Sokakta İlk Adımlar Yol Güvenliği Eğitim Projesi	29
2.2.4. Çocukların Trafikte Güvenliği Projesi	30
2.2.5. Okul Servis Araç Şoförlerinin Eğitimi	30

2.3. Görüş ve Öneriler	31
2.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	32
3. ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ	33
3.1. Mevcut Durum	33
3.2. Çalışma ve Etkinlikler	33
3.3. Görüş ve Öneriler	34
3.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	35
4. YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ	35
4.1. Mevcut Durum	35
4.2. Görüş ve Öneriler	36
4.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	37

BÖLÜM III

OKUL DIŞI TRAFİK HİZMETLERİ

1. GENEL TRAFİK HİZMETLERİ	38
1.1. Mevcut Durum	38
1.1.1. Millî Eğitim Bakanlığı.....	38
1.1.2. İçişleri Bakanlığı	39
1.1.3. Türk Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı	39
1.1.4. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	39
1.1.5. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	39
1.1.6. İlgili Diğer Kurumlar	40
1.2. Çalışmalar ve Etkinlikler	40
1.2.1. İş Makineleri Sürücü Eğitim Kursları	40
1.2.2. Özel Ulaştırma Hizmetleri Mesleki Eğitim ve Geliştirme Kursları.....	41
1.2.3. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu.....	43
1.3. Görüş ve Öneriler	47
1.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	49

2. YOLCU VE YAYA EĞİTİMİ	49
2.1. Mevcut Durum	49
2.2. Çalışmalar ve Etkinlikler	50
2.2.1. Sorumlu Vatandaş Hareketi	51
2.3. Görüş ve Öneriler	51
2.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	51

BÖLÜM IV

ÖZEL MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜ KURSLARI VE EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ

1. ÖZEL MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜ KURSLARI	52
1.1. Mevcut Durum	52
1.2. Görüş ve Öneriler	58
1.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	59
2. EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ	60
2.1. Mevcut Durum	60
2.2. Görüş ve Öneriler	63
2.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	63

BÖLÜM V

DİĞER ÇALIŞMALAR

1. TRAFİK DENETİMİ VE KONTROL MERKEZLERİ	64
1.1. Mevcut Durum	64
1.2. Görüş ve Öneriler	69
1.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	70

2. TRAFİKTE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI	70
2.1. Mevcut Durum	70
2.2. Çalışma ve Etkinlikler	72
2.2.1. Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS)	72
2.2.1.1. Ulusal AUS (Akıllı Ulaşım Sistemleri) Strateji Belgesi (2023) ..	73
2.2.1.2. AUS Mimarisi	73
2.2.1.3. Ülke raporlarının hazırlanması	73
2.2.1.4. Teknik şartnameler ve birim fiyat tariflerinin hazırlanması	73
2.2.1.5. Eğitim ve teknik raporların hazırlanması	74
2.3. Görüş ve Öneriler	74
2.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	75
3. BASIN-YAYIN, MEDYA VE DİĞER KURULUŞLARIN GÖREVLERİ.....	75
3.1. Mevcut Durum	75
3.2. Görüş ve Öneriler	77
3.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	78
4. TRAFİK KÜLTÜRÜ.....	79
4.1. Mevcut Durum	79
4.2. Görüş ve Öneriler	82
4.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı	82

BÖLÜM VI

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI UYGULAMALARI

(Görüş ve Öneriler).....	83
--------------------------	----

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI ÇALIŞTAYI GÖRÜNTÜLERİ.....	113
--	-----

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI ÇALIŞTAY KATILIMCI LİSTESİ	122
--	-----

Unutmayınız!

Trafikte tek yanlış bütün doğruları götürür.

Trafik adabı toplum adabıdır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

Sayı : 32501511-410.02-E.21681603
Konu : Trafik Genel Eğitim Planı

15.12.2017

BAKANLIK MAKAMINA

- İlgi: a) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu,
b) 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname.

Karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek üzere düzenlenen ilgi (a) Kanun'un 8 inci maddesinde; "... 1. Motorlu araç sürücülerinin yetiştirilmesi için 123 üncü madde gereğince sürücü kursları açmak, özel sürücü kursu açılmasına izin vermek, bunları her safhada denetlemek.

2. Sürücü adaylarının teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak.

3. Okul öncesi, okul içi ve okul dışı trafik eğitimini düzenleyen trafik genel eğitim planı hazırlamak ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak uygulamak." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükme göre Trafik Genel Eğitim Planı hazırlanması istenmektedir. İlgi (b) Kanun'la bu görev Genel Müdürlüğümüze verilmiştir.

Yukarıdaki hükümler doğrultusunda Trafik Genel Eğitim Planı'na 25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında yapılan Çalıştay ile son şekli verilmiştir.

Ekte sunulan Trafik Genel Eğitim Planı'nın uygulamaya konulması için kitap haline getirilmesi, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarına dağıtılması, ilgili kurum ve kuruluşların görevleri ile ilgili çalışmalarını altı ayda bir Bakanlığımıza ulaştırması, Plan'ın sekretaryaya işlerinin Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Trafik ve Sürücü Eğitimleri Daire Başkanlığı tarafından yürütülmesi Genel Müdürlüğümüze uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde, Trafik Genel Eğitim Planı'nın uygulamaya konulmasını Olurlarınıza arz ederim.

Kemal ŞAMLIOĞLU
Genel Müdür

Uygun görüşle arz ederim.

Yusuf TEKİN
Müsteşar

OLUR
15.12.2017

İsmet YILMAZ
Bakan

Eki: 1 adet Plan

MEB Kampüsü 06500 E-Blok Beşevler/ANKARA
Elektronik Ağ: <http://oogkm.meb.gov.tr>
e-posta: oogkm@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Şb.Md. Cevdet BULUT
Tel : (0312) 413 34 32
Faks : (0312) 212 24 61

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

GİRİŞ

Trafik Genel Eğitim Planı ile ilgili kamu kurumlarıyla sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınarak taslak plan hazırlanmıştır. Taslak planla ilgili olarak Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı 25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında Başkent Öğretmenevinde Millî Eğitim Bakanlığı Bakan Yardımcısı Sayın Orhan Erdem, diğer protokol üyeleri, akademisyenler ve konunun uzmanlarının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Çalıştay, açılış konuşmalarından sonra Trafik Genel Eğitim Planı'nın amacını anlatan sunumla devam etmiştir. Daha sonra katılımcılar tarafından dört salonda taslak planın değerlendirilmesine geçilmiştir. Taslak planda yer alan konular ve getirilen teklifler uygulama alanları da dikkate alınarak katılımcılar tarafından tartışılmış, plandan çıkarılması veya plana eklenmesi gereken önerilerle zenginleştirilerek plana son şekli verilmiştir.

Trafik Genel Eğitim Planı'nın kitap haline getirilerek dağıtılması, ilgili kamu kurumu ile sivil toplum kuruluşu tarafından görev alanlarına ilişkin konularda gerekli çalışmaların yapılması ve yapılan çalışmaların Planın sekretaryasını üstlenen Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğüne altı ayda bir rapor edilmesi gerekmektedir.

Amacımız, ilgili kanunlarla Bakanlığımıza verilen bu görevi en iyi şekilde yerine getirmek, trafik bilincine sahip ve trafik kültürünü içselleştirmiş bir toplum yetiştirmektir.

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

Eğitim, ülkemizi güçlü yarınlara ulaştıracak, milletimizin daha müreffeh bir yaşam sürmesini sağlayacak taşıyıcı gücümüzdür ve bu yüzden eğitim bizim için önemli ve önceliklidir. Bilginin önemli bir güç olduğu günümüzde eğitim kaliteniz ve eğitime verdiğiniz değer oranında güçlüsünüzdür.

Güçlü yarınlara için geleceğimizin mimarı çocuklarımızın eğitimi bizim için ne kadar önemliyse şüphesiz onların can güvenliği de bizim için bir o kadar önemlidir. Çünkü insanın en kutsal hakkı “yaşam hakkı”dır. Trafik kazaları dünyada ve ülkemizde bu kutsal hakkı tehdit eden en büyük faktörlerdendir ve bu tehdidin ortadan kalkmasında çözüm yine eğitimidir, eğitimle insanların bilinçlendirilmesidir.

Trafik adabı toplumun adabıdır. Trafik kurallarına uymak insanın hem kendisine hem de topluma karşı yükümlülüğüdür. Trafik kazaları ve trafiğin beraberinde getirdiği birtakım sorunlar günümüzde bireysel ve toplumsal sorunlarımızın en önemlilerinden biridir. Sadece bu noktadan bile bakıldığında trafikte bilinç ve sorumluluk bireye ne kadar erken yaşta kazandırılırsa sonuç da o denli etkili olacaktır.

“Kara Yolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” kapsamında tüm paydaşların görev ve sorumlulukları belirlenmiş, Bakanlığımız da bu doğrultuda çalışmalarını titizlikle yürütmektedir. Okul öncesinden orta öğretimin sonuna kadar örgün eğitimin her kademesinde ve yaygın eğitim kurumlarımızda trafikle ilgili konularda farklı ve önemli çalışmalar yapmaktayız.

Trafik güvenliği alanında yaptığımız tüm çalışmalar hem geleceğin sürücülerini yetiştirmek hem de ülkemizde trafik kültürünü yerleştirmek amacıyla yapılmakta; okul öncesi eğitimde oyuna ve etkinliğe dayalı, ilkokullarda ve ortaöğretim kurumlarında zorunlu ders olarak verilmektedir. 9.sınıflarda trafik adabı dersleri verilmeye başlanmıştır. Derslerde trafikte sakin ve saygılı olunması, sürücülere hoşgörü gösterilmesi böylelikle trafik kazalarının ve diğer olumsuzlukların önlenilebileceği anlatılmakta; adap ve trafik, trafikte temel değerler, sorumluluk, yardımlaşma, anlayış, nezaket ve saygı, feragat ve fedakârlık, sabır ve trafik kültüründe birbirini uyarma, öfke yönetimi, beden dili ve hak ihlalleri gibi konular da yer almaktadır.

Trafik güvenliği konusunda eğitim faaliyetlerine yönelik çalışmalar yapmak, kaydedilen gelişmeler hakkında kamuoyunun aydınlatılması için çalışmaları değerlendirmek, trafik güvenliği eğitiminde alınabilecek önlemlere ilişkin tavsiyelerde bulunmak, konuya ilişkin eylem planları hazırlamak, trafik güvenliği eğitimi konusunda kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak amacıyla “Trafik Genel Eğitim Planı” hazırlanmıştır. Planın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor, “Trafik Genel Eğitim Planı”nın hedeflerine ulaşmasını diliyor, trafik bilincine sahip, trafik kültürünü içselleştirmiş bir toplum olmanızı temenni ediyorum.

İsmet YILMAZ

Millî Eğitim Bakanı

Trafik kazaları bu ülkenin en büyük sorunlarından biri malumunuz. Yine malumunuz olduğu üzere ülkemizde sunulan eğitim hizmetinden de Bakanlık olarak bizler mesulüz. Bu noktada, trafik kazalarının en aza indirilmesi için özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarımızda verilen teorik eğitim ve uygulamalı direksiyon eğitimlerinin kalitesini arttırmakla başladığımız yolda, çok önemli adımlar attık ve kararlı bir şekilde atmaya da devam ediyoruz. Çünkü bizler, sürücü kurslarımız aracılığıyla verdiğimiz bu eğitimlerde sürücü adaylarına, 'trafikte tek hatanın, bütün doğruları götürebileceği' gerçeğini aşılama çalışıyoruz.

Sürücü eğitimlerinin iyileştirilmesi adına son yıllarda yaptığımız düzenlemelerden biri, 2016 yılından itibaren özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarımızda vermeye başlayan trafik adabı dersi. Bu ders ile sürücü adaylarına bir davranış biçimi, bir trafik kültürü tahkimi yapmayı planladık. Hatta bu dersin kazanımları, 2017-2018 öğretim yılında 9. sınıfların Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersi içerisine de alınmış oldu.

Bu çalışmalarımızın yanı sıra Bakanlık olarak Türkiye Sürücü Eğitimcileri Konfederasyonu (TÜSEKON) ile "Okul Öncesi ve İlkokul Öğrencilerine Yönelik Trafik Bilinci Kazandırılması Eğitimi Protokolü"nü imzaladık. Bu Protokol ile okul öncesi ve ilkokul öğrencilerinde trafik bilinci oluşturmayı ve 2017 yılı sonuna kadar altı milyonu aşkın öğrencinin bu kapsamdaki eğitimlere katılmasını hedefledik.

Bu zamana kadar trafik eğitimi üzerine yaptığımız çalışmaları daha da geliştirmeyi hedefliyoruz. Daha fazla neler yapabiliriz, ülkemizin trafik sorununa çözüm üretmek adına nasıl bir sorumluluk alabiliriz düşüncesiyle, yenilikçi adımlar atmaya çalışıyoruz.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Okul öncesinden başlayarak okul içi ve okul dışı trafik eğitiminin nasıl verileceğine ilişkin stratejilerimizin yer aldığı bir trafik genel eğitim planı hazırlamak ve bu planı ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak uygulamak ödevi, Kara Yolları Trafik Kanunu'nda 1996 yılında yapılan bir değişiklikle, Bakanlığımıza verilmişti. Bu kapsamda hazırlanarak 2001 yılında yürürlüğe konulan bir trafik eğitim planı mevcut olmakla birlikte bu Planın günümüz şartlarını karşılamadığını düşünüyoruz. Planla ilgili revizyon için Bakanlıklarımıza, sivil toplum kuruluşlarımıza, uygulayıcı konumundaki il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerimize de büyük görev düşüyor.

Bu şuur ile hazırlanan bu Plan doğrultusunda gerçekleştirilecek çalışmalarla trafik eğitimini Türkiye'de bir "kültür" haline getirmenin önemli bir adımını atmaya arzuluyoruz.

Trafik ve sürücü eğitimleri konusunda bizlere desteğini hiç esirgemeyen Sayın Bakanımıza ve Müsteşarımıza, toplumun her bir ferdini doğrudan etkileyen bu çalışmaya katkı sunan herkese ayrı ayrı teşekkür ediyor, topluma mâl olacak bu önemli çalışmanın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Kemal ŞAMLIOĞLU

**Özel Öğretim Kurumları
Genel Müdürü**

ÖNSÖZ

Günümüzde yaşanan bireysel ve toplumsal sorunların en önemlilerinden birisi de trafik sorunudur. Trafik, her biri kendi içinde ve kendine ait pek çok dinamiğe sahip olan üç temel unsurdan oluşur: Çevre, araç ve insan. İnsanlar trafik içinde yaya, yolcu ve sürücü olarak değişik şekillerde yer alır. Bu üç unsur, belli bir denge içindedir ancak çeşitli faktörler ayrı ayrı ya da bütün olarak bu dengeyi bozabilir. Trafik kazalarının büyük çoğunluğunun insan hatası ve kusurundan kaynaklandığı bilinmektedir. Trafik kazalarının azaltılması, düzenli ve güvenli bir trafik ortamının sağlanması için insan faktörünün yol ve trafik güvenliği konusunda eğitilmesinin kaçınılmaz bir gereklilik olduğu görülmektedir.

Eğitim, insan davranışlarını istendik yönde değiştirme süreci olarak tanımlandığına göre insanlardan trafik konusunda yapmalarını beklediğimiz davranışları onlara eğitim yolu ile kazandırmak çok önemli hale gelmiştir. Bakanlığımız, trafik güvenliği konusundaki eğitim faaliyetlerini hem örgün ve yaygın eğitim kurumlarında hem de motorlu taşıt sürücü kurslarında yürütmektedir.

Ayrıca yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı trafik eğitimi konusunda; kurum programlarının geliştirilmesi yönünde Bakanlığımızca önemli çalışmalar yapılmakta, Bakanlığımız dışında diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile de işbirliği yapılarak ortak çalışmalar yürütülmesi gerekmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı görevleri arasında yer alan trafik güvenliği konusundaki eğitim faaliyetlerine ilişkin çalışmaları yönlendirmek, bu konuda idari ve yasal düzenlemelere ilişkin çalışmalar yapmak, önerilerde bulunmak, kaydedilen gelişmeler hakkında kamuoyunun aydınlatılması amacıyla yapılacak çalışmaları değerlendirmek, trafik güvenliği eğitimi konusunda alınabilecek önlemlere ilişkin tavsiyelerde bulunmak, konuya ilişkin eylem planları hazırlamak ve onaylamak, eylem planı gerçekleştirmelerini değerlendirmek, gerektiğinde eylem planlarında değişiklik yapmak, trafik güvenliği eğitimi konusunda kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından “Trafik Genel Eğitim Planı” hazırlanmıştır.

**Trafik ve Sürücü Eğitimleri
Daire Başkanlığı**

BÖLÜM I

1. MEVZUAT

Trafik Eğitimi ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görevleri Anayasa ve Kanunlarla belirlenmiştir. Bununla ilgili mevzuatta yer alan hükümlere aşağıda yer verilmiştir.

Kişinin hakları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında;

Kişinin dokunulmazlığı maddi ve manevi varlığı başlıklı 17 nci maddesinde; *“Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. ...”*,

Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi başlıklı 42 nci maddesinde; *“Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.*

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır...”,

Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması başlıklı 56’ncı maddesinde; “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. ...”

Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler başlıklı 61 inci maddesinde; “... Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır. ...” şeklinde yer almaktadır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun;

Kanunun Kapsamı başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu Kanun, Türk Millî eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri ve Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri bir sistem bütünlüğü içinde kapsar.”*

Genel Amaçlar başlıklı 2 nci maddesinde; “Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin Millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve

bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. *Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;*

3. *İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;*

Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan Millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.”

Özel amaçlar başlıklı 3 üncü maddesinde; “Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.”

18 inci maddesinde: “Türk Millî eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulur.

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar.”

Kapsam, Amaç ve Görevler başlıklı 40 ıncı maddesinde; “Yaygın eğitimin özel amacı, Millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş yahut herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında,

1. Okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkânları hazırlamak,
2. Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkânları hazırlamak,
3. Millî kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,
4. Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,
5. İktisadi gücün artırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

6. Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,
7. Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkanlar hazırlamak,

Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır.»

Yürütme, gözetim ve denetim başlıklı 56 ncı maddesinde: “Eğitim ve öğretim hizmetinin, bu kanun hükümlerine göre Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Millî Eğitim Bakanlığı sorumludur.”

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu’nda yer alan Millî Eğitim Bakanlığına ait görevler ve sorumluluklar;

Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Görev ve Yetkileri başlıklı 8 inci maddesi birinci fıkrasının (a) bendinde;

“a) Millî Eğitim Bakanlığı

1. Motorlu araç sürücülerinin yetiştirilmesi için 123 üncü madde gereğince sürücü kursları açmak, özel sürücü kursu açılmasına izin vermek, bunları her safhada denetlemek.
2. Sürücü adaylarının teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak.
3. Okul öncesi, okul içi ve okul dışı trafik eğitimini düzenleyen trafik genel eğitim planı hazırlamak ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak uygulamak.” şeklinde sıralanmıştır.

Sürücü adaylarında aranacak şartlar başlıklı 41 inci maddesinde;

“Sürücü belgesi alacakların;

- a. Yönetmelikte belirlenen yaş ve deneyim şartlarını taşımaları,
- b. Öğrenim durumu itibarıyla en az ilkokul düzeyinde eğitim almış olmaları,
- c. İçişleri ve Sağlık bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikte belirlenen sağlık şartlarını taşımaları,
- d. Sürücü kurslarında teorik ve uygulamalı eğitimini tamamlayıp sürücü sınavlarını başarıyla tamamlayarak, motorlu taşıt sürücüsü sertifikası almış olmaları,
- e. Adli sicilinde, 26.09.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 188, 190 ve 191 inci maddeleri, 21.03.2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası, 10.07.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin ikinci ve takip eden fıkralarında belirtilen suçlardan hüküm giydiğine dair kayıt bulunmaması,

- f. Önceden verilmiş aynı sınıf bir başka sürücü belgesinin bulunmaması,
- g. Başka sınıf sürücü belgesi alabilmek için, daha önce verilmiş ancak geri alınmış olan sürücü belgesinin bu Kanunda öngörülen şartlar yerine getirildiği için sahibine iade edilmiş olması, zorunludur.

Sürücüler ile sürücü adaylarının hangi şartlarda ve hangi sınıf sürücü belgesi alabilecekleri ile bunların araç kullanma şartları, kullanılacak araçların niteliklerine ve sağlık şartlarına dair usul ve esaslar İçişleri ve Sağlık bakanlıklarınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddede aranan şartlardan herhangi biri mevcut olmadan veya hileli yollarla temin edilmiş olduğunun anlaşılması hâlinde, sürücü belgesi, Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınınca iptal edilir. Bu kişilere, bu madde hükümlerine uygun olarak yeniden sürücü sertifikası alınması hâlinde yeniden sürücü belgesi verilir.

Sürücü belgesi alındıktan sonra bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen suçlardan biri ile mahkûmiyet hâlinde bu kişilerin sürücü belgeleri, bu Kanunun 6 nci maddesinde sayılan görevliler tarafından bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen şartlar sağlanıncaya kadar geri alınır. Bu Kanunun 48 inci madde hükümleri saklıdır.

Sürücü adaylarının sınavları ile sürücü belgelerinin verilmesi esasları başlıklı 42 nci maddesinde;

“Sürücü kurslarında teorik eğitimini tamamlayan sürücü adaylarının teorik sınavları yazılı ya da elektronik ortamda Millî Eğitim Bakanlığınca yapılır.

Uygulamalı sürücü eğitimini sürücü kurslarından alan ve teorik sınavda başarılı olanlar Millî Eğitim Bakanlığınca yapılacak uygulamalı sürücü sınavına girmeye hak kazanır; bu sınavda da başarılı olanlara motorlu taşıt sürücüsü sertifikası verilir.

Sürücülerin eğitimleri ve sınavları, eğitimlerin ve sınavların süresi, içeriği ve yapılacağı yerlerin özellikleri, sınav yapımcıların nitelikleri ve eğitimi ile diğer usul ve esaslar İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınarak Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Teorik ve uygulamalı sınavlar için sürücü adaylarından alınacak sınav ücreti ile sınavlara ilişkin iş ve işlemlerde görev alanlara ödenecek ücretler her yıl Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenir.

...

İş makinesi sürücülerinin eğitimleri ve sınavda başarılı olanların belgeleri Millî Eğitim Bakanlığınca veya Millî Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilen kurumlarca verilir. Bu kurumların işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak öğretim programları Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenir ...»

Sürücü Kursları başlıklı 123 üncü maddesinde; “Motorlu taşıt sürücüsü yetiştirmek, yetiştirmiş olanlara sınav sonucu sertifika vermek, trafik ile ilgili öğretim ve eğitim yaptırmak

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

üzere kamu kurumları ile diğer hakiki ve hükmi şahıslara Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre sürücü kursları açma izni verilir.

Sürücü kurslarının sürücü belgesi cinslerine göre sınıflandırılması, hangi sınıf kursun kimler tarafından açılabileceği, öğretim ve eğitim konuları ile metodu, kurs süreleri, kurslar için eğitim ve öğretimde kullanılacak bina, araç, gereç ve teçhizatın nitelik ve niceliği, teminat miktarları, sertifika sınavlarının esas ve usulleri, sertifika aranmayacak sürücü belgesi sınıfları ve bunların sınavları İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca çıkartılan yönetmelikle belirlenir.

Ancak, gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurs açılmayan il ve ilçelerde bu kurslar devlet tarafından açılabilir.

Bu madde hükümlerine ve yönetmelikteki şartlara uymadıkları, mülki idare amirlerince görevlendirilen yetkililer veya Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri tarafından tespit edilen kursların sahiplerine, olayın özelliğine göre belirlenecek süre içinde şartlara uymaları yazılı olarak bildirilir. Bu süre içinde şartların yerine getirilmemesi halinde kurs sahipleri 18 000 000 lira hafif para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca, kurs onbeş günden az olmamak üzere mülki amirlerce geçici olarak kapatılır. Bu süre 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu hükümleri uyarınca gerekli işlemler sonuçlandırılıncaya kadar uzatılır.

Belge alınmadan açılan kursların sahipleri üç aydan altı aya kadar hafif hapis cezası ve 108 000 000 lira hafif para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, belge alınmadan açılan kurslar zabıtaca kapatılır.”

Çocuk trafik eğitim parkları başlıklı 124 üncü maddesinde; “...Çocuk trafik eğitim parklarının yapılma, açılma, eğitim, denetim ve çalışma esasları ile diğer hususlar İçişleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarının görüşleri alınarak Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak Yönetmelikle düzenlenir.”

Okul, radyo ve televizyonlarda trafik eğitimi başlıklı 125 inci maddesinde; “Millî Eğitim Bakanlığınca, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında ders programlarına eğitim amacı ile zorunlu uygulamalı trafik ve ilk yardım dersleri konulur. Bu dersler için valilik ve kaymaklıkça yükseköğrenim görmüş emniyet ve Jandarma görevlileri görevlendirilebilir.

Üniversite ve yüksekokullar ile lise ve dengi okullarda, zorunlu trafik, ilk yardım ve motor derslerinden başarılı olanlar, sürücü kurslarında, bu derslerden Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikteki esaslara göre sınava girmek kaydıyla muaf tutulabilirler. ...» hükümleri yer almaktadır.

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu'nda yer alan İçişleri Bakanlığına ait görevler ve sorumluluklar;

Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri madde başlıklı 10 uncu maddesinde; "Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a. Kuruluş

Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi göz önünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b. Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,
2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,
3. Kara yolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, kaldırmak ve denetlemek,
4. Kara yolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,
5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,
6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,
7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak".

Sürücü adaylarının sınavları ile sürücü belgelerinin verilmesi esasları madde başlıklı 42 nci maddesinde; "...Emniyet Genel Müdürlüğü'nün motorlu araç sürücüsü ihtiyacını karşılamak üzere belirli eğitim programları çerçevesinde yönetmelikte belirtilen esas ve şartlara uygun olarak, illerde emniyet müdürünün teklifi valinin onayı, merkez teşkilatı için Trafik Hizmetleri Başkanının teklifi Emniyet Genel Müdürünün onayı ile Emniyet Genel Müdürlüğü personeline ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim görenlere sürücü belgesine dönüştürülmek üzere motorlu taşıt sürücüsü sertifikası verilir. Bunların sınavları, nitelikleri Emniyet Genel Müdürlüğüne belirlenen sınav sorumluları tarafından yapılır.

Jandarma teşkilatının motorlu araç sürücüsü ihtiyacını karşılamak üzere belirli eğitim programları çerçevesinde ve yönetmelikte belirtilen esas ve şartlara uygun olarak, illerde İl Jandarma Komutanlıklarının teklifi, valinin onayı, merkez teşkilatı için Harekât Başkanının teklifi Kurmay Başkanının onayı ile jandarma teşkilatı mensubu subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile Jandarma Okullar Komutanlığında öğrenim gören öğrencilere sürücü belgesine dönüştürülmek üzere motorlu taşıt sürücüsü sertifikası

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

verilir. Sürücü belgesi sınavları, Jandarma Genel Komutanlığınca belirlenen sınav so-
rumluları tarafından yapılır.

Beşinci ve altıncı fıkralarda belirtilen sertifika, bu fıkralarda belirtilenler dışında kimse-
ye verilmez.

...

Sınav sonucunda başarı gösterenlerin sürücü belgelerinin düzenlenmesi, kişiselleş-
tirilmesi, kişiselleştirilen belgelerin basımı ve ilgililerine teslimi işlemleri sertifikalarında
bulunan veya Millî Eğitim Bakanlığında elektronik ortamda alınan bilgiler esas alınmak
suretiyle Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınca yapılır. Kişi-
selleştirilen sürücü belgelerinin ilgililerine teslimi, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından
belirlenen kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırılabilir.

Sürücü belgesi almak isteyenlerin müracaatları ile belgelerin düzenlenmesine, kişi-
selleştirilmesine, basımına ve ilgililerine teslimine dair usul ve esaslar yönetmelikle belir-
lenir.

Sürücü sertifikaları, sınıfına uygun sürücü belgelerine dönüştürülmedikçe sahiplerine
kara yolunda araç kullanma yetkisi vermez. Sürücü sertifikasını sürücü belgesine dönüş-
türmeden kara yolunda araç kullandığı tespit edilen sürücüye 700 Türk Lirası idari para
cezası verilir. Bu kişilere araç kullandıran araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı
miktarında idari para cezası verilir.” şeklindedir.

Trafik eğitimi ve denetimi madde başlıklı 122 nci maddesinde; “Öğretim kurumları
dışında gerçek ve tüzel kişilerin kara yolunu kullananların eğitimi ile ilgili çalışmalarını
konu ve kapsam yönünden tespite ve uygulama yönünden denetlemeye Emniyet Genel
Müdürlüğünün koordinatörlüğünde Emniyet ve Kara Yolları Genel Müdürlükleri yetkilidir.

Eğitim çalışmalarının konu ve kapsamı ile uygulama esasları, denetleme usulleri yö-
netmelikte gösterilir.”

Çocuk trafik eğitim parkları madde başlıklı 124 üncü maddesinde; “Okul öncesi ço-
cuklara ve ilköğretim öğrencilerine trafik bilgisi vermek ve kurallara uyma alışkanlığı ka-
zandırmak amacı ile il özel idareleri ve belediyeler, yeteri sayıda ücretsiz çocuk trafik
eğitim parkı yapar ve belediyeler gerçek veya tüzel kişilere de yapma izni verebilir. “

Okul geçidi görevlisi madde başlıklı 134 üncü maddesinde; “Okul geçitlerinde, trafik
zabitasınca verilmiş belgesi bulunan ve özel kıyafet veya işaret taşıyan kişiler, görev
sırasında trafik yönetimi açısından görevli kişilerin yetkilerine sahiptir.

Okul geçitlerinde görevli olarak çalışabileceklerde aranacak nitelikler, bunların hangi
şartlarda, zaman ve sürelerle görev yapacakları, kıyafetleri veya taşıyacakları işaretler ile
diğer hususlar yönetmelikte belirtilir.

Okul geçidi görevlisinin talimatına uymayanlar hakkında duyuru üzerine trafik zabita-
sınca, eylemine uyan madde hükmüne göre işlem yapılır.” hükümleri yer alır.

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu'nda yer alan Türk Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığına ait görevler ve sorumluluklar;

Askeri araç sürücülerinin sınavları madde başlıklı 43 üncü maddesinde; “Er ve erbaş sınıfından askeri araç sürücülerinin özel sınavları ve belge verme işlemlerinin usulü ve bu belgelerle hangi cins taşıtların nerelerde kullanılacağı Millî Savunma Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

Bu belgeler sadece askeri araçlar için askerlik süresince geçerlidir.” denilmektedir.

Okul, radyo ve televizyonlarda trafik eğitimi madde başlıklı 125 inci maddesinde; “... Silahlı Kuvvetler bünyesindeki birlik ve er eğitimi merkezlerine eğitim amacı ile yeteri kadar trafik dersi konulması Genelkurmay Başkanlığınca düzenlenir. ...” hükümleri yer alır.

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu'nda yer alan Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna (Başbakanlık) ait görevler ve sorumluluklar;

Okul, radyo ve televizyonlarda trafik eğitimi madde başlıklı 125 inci maddesinde; “... Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yayın yapan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonlar, 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi gereğince yapacakları haftalık eğitim programlarının en az 30 dakikasını trafik eğitimi ile ilgili programlara ayırmak zorundadırlar. Bu fıkra hükümlerine uymayan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonlar hakkında 13.4.1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. ...”

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un;

Frekans planlaması ve tahsis başlıklı 26 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü bentlerinde; “(3) Kamu kurum ve kuruluşlarının ikaz, duyuru ve eğitim maksadıyla karasal radyo veya televizyon yayını yapma talebinde bulunmaları halinde; bu talepler yapılacak protokol çerçevesinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumundan hizmet alınarak karşılanır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kanunlarında radyo ve televizyon yayını yapabileceklerine ilişkin hüküm bulunan kamu kurum ve kuruluşlarından Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu tarafından herhangi bir ücret alınmaz. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu haricindeki kamu kurum ve kuruluşlarına kanal, frekans veya multipleks kapasitesi tahsisi yapılmaz.

(4) İdarî tedbir uygulanması sonucu yayını durdurulan programların yerine, aynı yayın kuşağında ve ticarî iletişim yayını içermeksizin, Üst Kurulca temin edilen eğitim, kültür, trafik, kadın ve çocuk hakları, gençlerin fiziksel ve ahlaki gelişimi, uyuşturucu ve zararlı alışkanlıklarla mücadele, Türk dilinin güzel kullanımı, çevre eğitimi, engelli sorunları, sağlık ve benzeri kamuya yararlı konularda programlar yayınlanır. Yükümlülük veya yasağa aykırılık dolayısıyla idarî tedbir olarak programın yayınının durdurulması kararının verilmesi halinde, yaptırım uygulanmasına sebebiyet veren fiilin işlenmesinden dolayı sorumluluğu olan programın yapımcısı veya varsa sunucusu, yayının durdurulduğu süre

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

zarfında, aynı veya farklı medya hizmet sağlayıcı kuruluştaki hiçbir ad altında başka bir program yapamaz veya sunamaz.”

37 nci maddesinde Üst Kurulun görev ve yetkileri belirlenerek nerelerle iş birliği yapılacağı tespit edilmiş olup Millî Eğitim Bakanlığı ile yapılacak iş birliği ile ilgili bu maddede; “... r) Medya okuryazarlığının toplumun tüm kesimlerini içerecek şekilde yaygınlaştırılması amacıyla, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurumları ile işbirliği yapmak.” hükümleri yer almaktadır.

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu’nda yer alan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ait görevler ve sorumluluklar;

Trafik eğitimi ve denetimi madde başlıklı 122 nci maddesinde; “*Öğrenim kurumları dışında gerçek ve tüzelkişilerin kara yolunu kullananların eğitimi ile ilgili çalışmalarını konu ve kapsam yönünden tespitte ve uygulama yönünden denetlemeye Emniyet Genel Müdürlüğü’nün koordinatörlüğünde Emniyet ve Kara Yolları Genel Müdürlükleri yetkilidir.*

Eğitim çalışmalarının konu ve kapsamı ile uygulama esasları, denetleme usulleri yönetmelikte gösterilir.” hükümleri yer almaktadır.

4925 sayılı Kara Yolu Taşıma Kanunu’nun;

Amaç başlıklı 1 inci maddesinde; “*Bu Kanunun amacı; ... taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak, ...*” 5 inci maddesinde: “*... Ayrıca kara yoluyla yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde kullanılan ticari araçlarda çalışan şoförlerin, sürücü mesleki yeterlilik belgesi almaları zorunludur. Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. ...*”

İdari para cezaları başlıklı 26 nci maddesinde; “Bu Kanunun (k) ve (l) bentlerinde;

“*k) 5 inci maddesine göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmecilere beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.*

l) 5 inci maddesine göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan taşıt kullanan şoförlere iki yüz, işletmecisine ise beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez. ...” hükümleri yer almaktadır.

11.06.2009 tarihli ve 27255 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Kara Yolu Taşıma Yönetmeliği’nin amaç başlıklı 1 inci maddesinde:

“... taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, terminal işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetleri için mali yeterlilik, mesleki yeterlilik, mesleki saygınlık ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların, gönderenlerin, yolcuların, çalışanların haklarını, sorumluluklarını, yükümlülüklerini tespit etmek; ...” hükümleri bulunmaktadır.

2. KARA YOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

31 Temmuz 2012 tarihli ve 28370 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Başbakanlık Genelgesi ile “**Kara Yolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı**” yürürlüğe konulmuştur. Eylem planı, kurum ve kuruluşlara trafik eğitimi ile ilgili sorumluluklar yüklemektedir.

2.1. Trafik Yönetimi

Kara yolu trafik güvenliğini sağlamakla görevli trafik ekiplerinin yeterli düzeyde eğitilmesi ve yetiştirilmesine özen gösterilecektir. Yaygın eğitim kapsamında sürücü ve yaya eğitimleri, ilgili kurumlar ve trafik ekiplerince verilmeye devam edilecektir. Askerlik hizmetinde bulunanlar ile diğer askeri personele trafik güvenliği konusunda eğitim verilmesi için gerekli tedbirler, ilgili kurumlar tarafından alınacaktır.

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından, trafik kazaları sonucu meydana gelen maddi ve manevi kayıpları azaltmak amacıyla toplumsal farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Kara yolu trafik güvenliğine katkıda bulunmayı amaçlayan meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının trafik güvenliği konusunda farkındalık oluşturmak için yurt çapında gerçekleştirilecek eylem planı, proje, kampanya ve faaliyetlere katılmaları sağlanacak, ayrıca bu alanda düzenlenecek kampanya, konferans ve seminerlerin yürütülmesi ile afiş, broşür ve kitapçık gibi bilgilendirici materyallerin hazırlanıp halka ulaştırılmasına özen gösterilecektir.

Sürücü ve yayaların doğru trafik davranışlarına özendirilmesi ve toplumsal farkındalık oluşturulmasına yönelik içeriğe basın yayın organlarında yeterli ölçüde yer verilmesi, film ve dizilerde toplumun trafik kurallarına uyumunun teşvik edilmesi ve bu kapsamda hazırlanan programların günün uygun saatlerinde yayınlanması trafik güvenliğine büyük katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede; RTÜK, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, TRT, ulusal ve yerel bütün basın ve yayın kuruluşlarınca ilgili kurumlar ile işbirliği içerisinde, trafik güvenliğine katkı sağlayıcı içerik ile bu içeriğin kitlelere etkili bir şekilde ulaştırılması hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir.

Belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için, trafiği ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm mevzuat ve düzenlemeler, trafik güvenliği ile ilgili tüm kurum ve kuruluşlar tarafından bu konudaki uluslararası standartlar çerçevesinde gözden geçirilecek, gerekli düzenlemeler ve değişikliklerle ilgili çalışmalar yapılacaktır.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

2.2. Daha Güvenli Yollar

Trafik yönetiminde akıllı ulaşım sistemlerinden (trafik sensorleri, kameralar, değişken mesaj sistemleri, şerit kontrol işaretleri, elektronik denetleme sistemleri, trafik yoğunluğuna duyarlı trafik yönetimi ve uydu takip sistemleri, trafik ışıklarını düzenleyici akıllı sensorler vb.) azami ölçüde yararlanılacaktır. Üniversiteler ve sanayi kuruluşlarının işbirliği içerisinde akıllı ulaşım sistemlerini destekleyen teknolojilerin üretimi teşvik edilecek, trafiğin yönetim ve yönlendirilmesi uluslararası standartlara uygun teknikler ve yöntemlerle gerçekleştirilecektir.

Emniyet Genel Müdürlüğü ve yerel yönetimlerce otomatik denetim sistemleri yaygınlaştırılacak; hız, alkol, emniyet kemeri, araç içi koruma sistemleri, kırmızı ışık ihlalleri, kask ve cep telefonu kullanımı ve ağır taşıtların denetimleri başta olmak üzere tüm denetimlerin etkinliği artırılacaktır.

2.3. Daha Güvenli Yol Kullanıcıları

Tarımsal ve turistik faaliyetlerin yoğunlaştığı yer ve dönemlerde, trafik kazalarının en aza indirilmesi için gerekli önlemler alınacaktır. Bu kapsamda araç ve yol kullanıcıları bilişim teknolojisi araçları, sosyal medya ve diğer duyuru yöntemleriyle bilgilendirilecektir.

Bütün öğrencilerin trafikte yaya, yolcu ve bisiklet sürücüsü olarak bilinçli yol kullanıcısı olmalarını sağlayıcı eğitim programları ile yetişkin eğitimini de kapsayıcı yaşam boyu öğrenme programlarının hayata geçirilmesi için gerekli çalışmalar, Millî Eğitim Bakanlığına yapılacaktır. Bilinçlendirme kampanyaları ile bireylerin okulda öğrendikleri bilgiler desteklenecektir.

İl özel idareleri ve belediyeler, Kara Yolları Trafik Kanunu'nda verilen görevler kapsamında, okul öncesi çocuklara ve temel eğitimdeki öğrencilere trafik bilgisi vermek ve kurallara uyma alışkanlığı kazandırmak amacı ile ülke genelinde çocuk trafik eğitim parkları açmak suretiyle bilinçlendirme çalışmalarına katkı sağlayacaktır.

Yayaların güvenliği için, yerleşim yerlerindeki yaya yoğunluğuna göre yeterli sayıda yaya geçidi düzenlemesi yapılacak ve yayaların yaya geçitlerine yönlendirilmesi sağlanacaktır. Yaya geçitlerinin mümkün olduğunca kolay ulaşılabilir olmasına özen gösterilecektir.

Yayalar, yaya geçitlerine yöneldiklerinde geçiş üstünlüğüne sahip araçlar dışında, geçiş hakkının yayalarda olması esas alınacaktır. Yaya güvenliğine ve yayalara öncelik tanınmasına yönelik mevzuatta ve diğer düzenlemelerde gerekli değişiklikler yapılacaktır. Bu kapsamda; valilikler, belediyeler ve ilgili kuruluşlar tarafından yerleşim yerlerinin ve yolların özellikleri dikkate alınarak gerekli tedbirler alınacaktır.

Şehirlerde yaşam kalitesini artırmak ve taşıt egzoz emisyon salınımını azaltmak amacıyla yaya yolları ve bisikletle ulaşım yöntemleri mahalli idarelerce teşvik edilecek; imar planlarında ve yol yapımında yeterli yaya ve bisiklet yolu ayrılacaktır. Özellikle büyük şehirlerde belediyelerce, hava kalitesinin korunması için taşıt egzoz emisyon salınımını azaltıcı ulaşım imkânları değerlendirilecektir.

2.4. Dezavantajlı Grupların Trafik Güvenliği

Özellikle engelliler ve hareket kısıtlılığı bulunan yayaların karşıdan karşıya kolaylıkla geçmelerini sağlamak amacıyla hemzemin yaya geçitleri tercih edilecek, hemzemin yaya geçidinin yapılmasının mümkün olmadığı durumlarda rampalı üst geçitlerin yapılması veya üst geçitlerin asansör veya alternatif çözümlerle desteklenmesi sağlanacaktır.

Trafikte kaldırım ve yollarda engelli vatandaşların erişimini engelleyen etkenler, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ulaşılabilirlik tespit formları kullanılarak belirlenecektir. Bu şekilde yapılan tespitler doğrultusunda, engellilerin rahat ve güvenli erişimine yönelik gerekli tedbirler alınacaktır. Ayrıca çocuk ve yaşlı gibi dezavantajlı grupların trafikte rahat ve güvenli erişimlerinin sağlanması için gerekli çalışmalar yapılacaktır, bilinç artırıcı kampanyalar düzenlenecektir.

3. TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR

Trafikte bilinç ve sorumluluk, trafik eğitimi ile bireye ne kadar erken yaşlarda kazandırılırsa sonuç da o denli etkili olmaktadır. Küçük yaşlarda trafik konusunda eğitim alan çocuklar, günümüz trafiğinde kendilerini korudukları gibi geleceğin sorumluluk sahibi yetkin yaya ve sürücülerini olarak yer alacaklardır.

Ülkemizde kara yolu güvenliği ve trafik düzenlenmesine yönelik ilk kanun 1953 yılında çıkarılmış olup 2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu ise 1983 yılında kabul edilmiştir. 1996 yılında, 2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu'nun 8 inci maddesinde yapılan bir düzenleme ile okul öncesi, okul içi ve okul dışı trafik eğitimini düzenleyen "Trafik Genel Eğitim Planı" hazırlama ve ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak uygulama görevi Millî Eğitim Bakanlığına verilmiştir. Konuyla ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak hazırlanan Trafik Genel Eğitim Planı ilk kez 12.10.2001 tarihinde hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Planın uygulanmasında koordine sağlamak ve gerekli değerlendirmeleri yapmak üzere Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünde Trafik Genel Eğitim Uygulama Planı Sekreteryası oluşturulmuştur. Trafik Genel Eğitim Planı 24.10.2001 tarih ve 59718 sayılı yazı ile ilgili kurum ve kuruluşlara gereği yapılmak üzere gönderilmiş olup 18'i MEB merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere toplam 31 ayrı birim planının uygulanmasından sorumlu tutulmuştur.

Söz konusu plana ilişkin uygulamada yer alan sorumlu birimlerin, raporlarını Ekim-Şubat-Haziran dönemlerinde gerekli değerlendirmelerin yapılması için Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Trafik Genel Eğitim Uygulama Planı Sekreteryasına göndermeleri gerekmekte olmasına rağmen geri dönüşlerde gerekli hassasiyet gösterilmediği görülmüştür. Trafik Genel Eğitim Planı faaliyetleri için gerekli kaynak ve belli bir takvim belirlenmemesi, gerçekleşen faaliyetlerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve gerekli koordinasyonun sağlanmasını güçleştirmiştir.

Toplumsal olarak trafik konusundaki hassasiyetin yükseltilmesi amacıyla çalışma konuları, görev dağılımı, ölçülebilir açık hedefleri ve süreci belirlenerek Bakanlığımızca ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları işbirliğinde Trafik Genel Eğitim Planı taslağı yeniden hazırlanmıştır.

BÖLÜM II

ÖRGÜN EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

Ülkemiz nüfusunun çok genç olması, okul öncesi, temel eğitim ve orta öğretim düzeyinde 17.319.433 öğrencinin bulunması, okullarda verilen eğitimi daha da önemli kılmaktadır.

2016-2017 Eğitim ve Öğretim Yılı Öğrenci Sayısı

Okullar	Okul Öncesi	İlkokul	Ortaokul	Lise
Özel Okul	203.411	213.183	287.928	500.441
Resmi Okul	1.112.443	4.756.977	5.089.203	3.726.041
Toplam	1.315.854	4.470.160	5.519.688	5.513.731
Genel Toplam	17.319.433			

2016-2017 Eğitim ve Öğretim Yılı Üniversite Öğrenci Sayıları

Devlet Üniversitesi	Vakıf Üniversitesi	Vakıf Meslek Yüksek Okulu	TOPLAM
6.629.961	554.218	14.808	7.198.987

1. OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

1.1. Mevcut Durum

Bilgileri, becerileri, kavramları somuttan soyuta, basitten karmaşığa öğretmeyi hedefleyerek uygulama ve oyunla öğrenmeye dayanan okul öncesi eğitim programı, trafikle ilgili konuları da kapsamaktadır. Trafik bilgileri, oyunla öğretmeye dayanan uygulamalar şeklinde verilmekte, elektronik ortamda hazırlanan trafik etkinlikleri gerçekleştirilmektedir.

Okul öncesi eğitim programında “Ulaşım Araçları ve Özellikleri” ve “Trafikle İlgili Kurallar ve Önemi” konularına ait kazanımlar ve göstergeler yer almaktadır. Programı uygulayanlar, verilen kazanımlar çerçevesinde konuların içeriğini genişletip daraltabilmektedir.

Dil ve sanat etkinlikleri ile oyun sırasında trafik veya trafikle ilgili konulara (trafik sembolleri, trafik kuralları, kırmızı ışıkta durma, yeşil ışıkta geçme, taşıtlara binerken sıra ile binme gibi) yer verilmektedir. Oyun esnasında bu konular; bloklar, minyatür hayvan figürleri, insan figürleri, taşıtlar, farklı eğimlerdeki rampalar, trafik işaret ve levhaları, legolar, farklı renk ve boyutlarda kâğıt ve kartonlar gibi farklı materyallerle desteklenmektedir. Verilen trafik eğitimini desteklemek amacıyla 2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu kapsamında kurulan çocuk trafik eğitim parklarından yararlanılmaktadır.

Kara Yolları Trafik Kanunu'nun 124 üncü maddesi gereğince İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın görüşleri alınarak Bakanlığımızca hazırlanan Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliği ile çocuk trafik eğitim parklarında yapılacak eğitim faaliyetlerinin konuları ve yöntemleri, kullanılacak eğitim araç ve gereçleri, trafik eğitimcisi olarak görevlendirilecek personelin nitelik ve nicelikleri, bu tesislerin bakım-onarım ve korunması ile seyyar çocuk trafik eğitim parklarının işletilmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir. 2015 ve 2016 yıllarında Tür-

kiye genelinde çocuk trafik eğitim parkında eğitim alan öğrenci sayısı toplam olarak 347.607'dir.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Ayrıca okul öncesi eğitim kurumlarında her yıl Mayıs ayının ilk haftası “Trafik ve İlk Yardım Haftası” olarak çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır.

1.2. Çalışma ve Etkinlikler

Bakanlığımız Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü ile Türkiye Sürücü Eğitimcileri Konfederasyonu (TÜSEKON) arasında kara yolu trafik güvenliğinin sağlanması yönünde, okul öncesi ve ilkokul öğrencilerinin trafik bilinci ve duyarlılıklarının artırılması ile toplumsal farkındalığın oluşturulması amacıyla 08.12.2016 tarihinde Okul Öncesi ve İlkokul Öğrencilerine Yönelik Trafik Bilinci Kazandırılması Eğitimi Protokolü imzalanmıştır. Bu Protokol çerçevesinde okullarda yürütülecek faaliyetlerle okul öncesi ve ilkokul çağındaki çocuklara trafik kültürü kazandırmak ve bu çocukların ebeveynlerinin hatalarını kontrol ederek yapacakları uyarılarla onların dikkatini çekmelerini sağlamak hedeflenmiştir.

İmzalanan Protokol gereğince trafik adabına ilişkin paylaşımların yanı sıra trafik işaret ve levhaları, öğrenci servislerine binme ve inme, karşıdan karşıya geçme, emniyet kemeri takma, yaya yolu kullanma ve hız kurallarına ilişkin öğrencilere eğitimler verilmekte, çocukların edindikleri bilgileri aile bireyleriyle de paylaşması vurgulanmaktadır. Çocuklara uygun içerik ve görsellerle de desteklenen eğitimlere 29 Mart 2017 tarihinde başlanmış olup şu an itibarıyla Türkiye genelinde 1.307.237 okul öncesi ve 4.970.670 ilkokul öğrencisi olmak üzere toplamda 6.277.907 öğrenci ve ailesine ulaşılmıştır.

Protokol kapsamında, 27-28 Şubat ve 01 Mart 2017 tarihlerinde Afyon-karahisar ilinde özel motorlu taşıt sürücü kurslarının iş ve işlemlerini yürüten il millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürleri ile sürücü kurslarında görevli usta öğreticilerin eğitimi ve mevzuat bilgilendirilmesi ni konu alan seminer düzenlenmiştir.

Seminere 81 il millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü ve 107 sürücü kursunda görevli usta öğretici olmak üzere toplam 188 kişi katılmıştır.

1.3. Görüş ve Öneriler

1. Trafik eğitim parkları yapımından sorumlu kurum ve kuruluşların yetkileri Kara Yolları Trafik Kanunu, Kara Yolları Trafik Yönetmeliği ve Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliğinde net olarak belirtilmeli, yoruma açık ifadeler çıkarılmalı, denetim esasları belirlenmeli ve sivil toplum örgütleri çalışmalara dâhil edilmelidir.
2. Çocuk trafik eğitim parklarında uygulanacak eğitim planının hazırlanması, bunun standart hale getirilmesi, öğrenciler çocuk trafik eğitim parkına götürülmeden önce parklardan nasıl faydalanılacağı konusunda eğitimden geçirilmelidir.
3. Mevcut veya yeni açılacak olan belirli bir metrekarenin üzerindeki resmî ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliği'nde belirlenen standartlarda çocuk trafik eğitim parkı yapılması, bunun mümkün olmaması halinde parkın minyatürünün yapılması sağlanmalıdır.
4. Yerel yönetimlerin sorumluluğundaki arazisi müsait olan dinlenme parklarına Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliği'nde belirlenen standartlarda çocuk trafik eğitim parkı yapılması sağlanmalıdır.
5. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okul öncesi, ilkökul ve ortaokul öğrencileri uygulamalı trafik eğitimi için yıl içinde çocuk trafik eğitim parklarında belirli bir takvime göre uygulamalı eğitimden geçirilmeli, gerektiğinde pilot uygulamalar yaparak uygulayıcıların görüşleri alınmalıdır.
6. Çocuk trafik eğitim parklarının hizmetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak için kaynak ayrılmalı ve hangi kurumların sorumlu olduğu, parklara ulaşımın hangi kurumlar tarafından sağlanacağı netleştirilmelidir.
7. Çocuk trafik eğitim parkları yaygınlaştırılmalıdır. Parklarda alanında uzmanlaşmış üniversite mezunu olan veya bu konuda eğitim alan üniversite mezunları sözleşmeli olarak görevlendirilmelidir.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

8. Çocuk trafik eğitim parklarının yapılabilmesi için Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'ne trafik eğitim alanı lejantı eklenmesi, büyüklüklerinin nüfusa göre hesaplanması, park olarak yapılacak alanın imar planlarına işlenmesi gerekmektedir. Seyyar çocuk trafik eğitim parklarının sayılarının artırılarak okullara bu seyyar parklarla ilgili duyuru yapılarak daha fazla çocuğun bu alanda eğitilmesi sağlanmalıdır.
9. Trafik eğitimi, okul öncesi eğitim kurumları ile ilkokullarda, öğrencilerin hazır bulunuşluklarına göre hazırlanacak oyun, oyuncak, eğitim materyali, afiş, slayt, eğitim kaseti, film gibi araç ve gereç, sergi ve sosyal-kültürel etkinliklerle desteklenmeli, ayrıca çocuklara trafik içerikli oyunların oynatılması sağlanmalıdır. Trafikteki kazalar ile ilgili çocuklara animasyon filmler izletilmeli ve simülasyon çalışmaları yaptırılmalıdır.
10. Trafik eğitim materyalleri, tüm okulların rahatlıkla ulaşabileceği ve uygulayabileceği araçlar olarak hazırlanmalıdır. Trafik eğitimi için okul aile birliği desteğinde öğretim programı dikkate alınarak trafiğin içinde yaparak ve yaşayarak öğretilmelidir.
11. Okul yönetimlerince emniyet müdürlükleri ile iletişime geçilerek trafik polislerinin veya sivil toplum kuruluşlarından konunun uzmanlarının sınıflarda öğrencilere trafik kurallarını anlatmaları sağlanmalıdır.
12. Öncelikle okul öncesi öğrencileri olmak üzere, öğrencilerin trafikte daha görünür olmasını sağlamak için parlak renklerde yansıtıcı malzemeler kullanılan okul çantası, şapka ya da yelek kullanımı teşvik edilmeli, bunların velilere ücretsiz dağıtılmasına ilişkin bir kampanya yürütülmelidir.
13. Okul öncesi öğrencilerin kullandıkları servis araçlarıyla günlük yaşamda kullanılan taşıt araçlarının güvenli kullanım kurallarının drama çalışmaları, oyunlaştırma, örnek olay inceleme ve ilgili videoların izlenmesi ile doğru davranışın belirlenmesi, kuralların öğretilmesi ve kazanımların pekiştirilmesi gerekmektedir.
14. Trafik eğitimi ile ilgili toplumun bütün kesimlerinde trafik bilincinin oluşturulması için yerel yönetimlerden, sivil toplum kuruluşlarından, özel işletmelerden ve eğitim alan öğrencilerin ailelerinden yardım ve destek alınmalıdır.

1.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; "Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları" başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte ortaklaşa yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

2. TEMEL EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

2.1. Mevcut Durum

1996 yılında ilköğretim okullarının 4. sınıflarında zorunlu olarak verilmeye başlanan “İlköğretim Çevre, Sağlık, Trafik, Okuma” dersi öğretim programı, 2006 yılında güncellenerek “Trafik ve İlk Yardım” dersi olarak uygulanmaya başlanmıştır. 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından itibaren trafik konuları ilkokul 4. sınıflarda zorunlu ders olarak “Trafik Güvenliği” dersi adı altında verilmekte, ilkokulların 1, 2 ve 3. sınıflarında ise Hayat Bilgisi dersi içerisinde işlenmektedir.

2.2. Yapılan Çalışma ve Etkinlikler

2.2.1. Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi

Toplumda trafik güvenliği konusunda farkındalık yaratmayı amaçlayan bir sosyal sorumluluk projesi olan Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi, TÜVTÜRK Araç Muayene İstasyonları ve Goodyear Lastiklerinin destekleriyle, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı koordinasyonunda, trafik güvenliği alanında çalışma yapan kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde Mayıs 2010 tarihinden bu yana devam etmektedir.

Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi, trafik sorununa çözüm üretme noktasında çoklu paydaş katılımını esas almış, eğitim ve iletişim faaliyetleriyle başta bu alanda çalışma yapan kamu, sivil toplum ve medya kuruluşlarından oluşan paydaş yapısında farkındalık yaratmış ve söz konusu yapıyı ortak hedefler doğrultusunda bir araya getirecek platformlar oluşturmuştur. Oluşan platformlar sayesinde toplumda trafik güvenliği konusunda olumlu davranış değişikliği yaratılmasına destek olacak çok sayıda faaliyet gerçekleştirilmiştir.

Vatandaşlarımızın trafikte daha bilgili, bilinçli ve sorumlu olmasını sağlamak ve trafikte güvenlik kültürünü geliştirmek amacıyla, “Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi” kapsamında ilkokullarda “Can Dostları Hareketi”, ortaöğretimde “Trafikte Gençlik Hareketi” ve servis şoförlerine yönelik olarak “İyi Dersler Şoför Amca Projesi” adında üç alt bileşen uygulamaya konulmuş, Proje, halen uygulanmaya devam etmektedir. Ayrıca Projenin “Güvenli Taşıt Hareketi” ve “Sorumlu Vatandaş Hareketi” isimli iki alt bileşen 2010-2013 yılları arasında uygulanarak başarıyla tamamlanmıştır.

Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi, 26 paydaşıyla Türkiye'nin en geniş katılımlı projelerinden biridir. Proje, geçtiğimiz 6 yılda, 6 adet geniş katılımlı paydaş toplantısı ve özel

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

sektör paydaş platformu toplantısı gerçekleştirerek, Türkiye'nin önemli kamu kuruluşları ve özel sektör kuruluşlarını bir araya getirmiş, bu yolla kurumlar arası bilgi ve deneyim paylaşımına olanak sağlanmıştır. Paydaş kurumların her biri, kendi uzmanlık sahasına göre trafik güvenliği alanında önemli pek çok faaliyetin/projenin doğmasına ve yürütülmesine olanak sağlamıştır.

Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi, Türkiye'nin en önemli sorunlarından birisi olan trafik güvenliği alanında düşük maliyetli ancak etkili ve farkındalık yaratan önemli projelerin yürütülmesine olanak sağlamaktadır.

Trafikte Sorumluluk Hareketi'nin, "Kaza" ve "Göz Yumma" başta olmak üzere sekiz tanıtım filmi, 2010-2013 döneminde ulusal TV kanallarında 23.649 kez gösterilmiştir. Radyo spotları, 2010-2014 döneminde ulusal radyoda 8.345 kez yayınlanmıştır. Trafikte Sorumluluk Hareketi, aynı zamanda 2010-2016 yıllarında ulusal ve yerel yazılı basında 1.495 haberle yer almıştır.

Proje	TRAFİKTE SORUMLULUK HAREKETİ ERİŞİM SAYILARI						Ara Toplam
	Doğrudan Erişim / Hedef Gruplar					Dolaylı	
	Öğretmen / Eğitimi	Öğrenci/ Kursiyer	Veli/ Vatandaş	Şoför	Toplam	Erişim*	
CDH (6 YIL) Can Dostları Hareketi	6.068	184.000	368.000	9.300	567.368	2.269.472	2.836.840
TGH (5 YIL) Trafikte Gençlik Hareketi	348	50.480	100.000	2.500	153.328	2.113.312	2.266.640
İDŞA (3 YIL) İyi Dersler Şoför Amca	928	17.073	32.000	28.108	78.109	512.436	590.545
GTH (2 YIL) Güvenli Trafik Hareketi			260.000	3.500	263.500	1.054.000	1.317.500
SVH (2 YIL) Sorumlu Vatandaş Hareketi	3.200	185.000			188.200	752.800	941.000
* Dolaylı erişim, doğrudan erişimin 4 katı şeklinde hesaplanmıştır.					Doğrudan Toplam	Dolaylı Toplam	Genel Toplam
					1.250.505	6.702.020	7.952.525

2.2.1.1. Can Dostları Hareketi Projesi

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve TÜVTÜRK Araç Muayene İstasyonları arasında imzalanan iş birliği protokolüyle 2010 yılında başlayan Can Dostları Hareketi Projesi, okullarda trafik güvenliği ve bireysel sorumluluklar konusunda farkındalığı artırmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda, öncelikle ilkokulların 4. sınıf öğretmenlerine yönelik trafik güvenliği konulu eğitim seminerleri düzenlenmiştir.

Seminerlere katılan öğretmenler, kendi okullarındaki diğer 4. sınıf öğretmenlerine aldıkları eğitim ile ilgili bilgileri aktarmışlardır. Projeye özgü destekleyici materyaller ve kaynaklardan faydalanan öğretmenler, öğrencilere ve velilere trafik güvenliği eğitimi verirken, servis şoförlerine yönelik iletişim çalışmalarını da gerçekleştirmişlerdir. İki 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında gerçekleşen eğitimlerle, bugüne kadar Türkiye genelinde 49 il 667 okulda 6.068 öğretmene eğitim verilmiştir. Öğretmenler aracılığıyla ise 184.000 öğrenciye, 368.000 veliye ve 9.300 servis şoförüne doğrudan ulaşılmıştır.

Her eğitim ve öğretim dönemi sonunda hedef gruplar üzerinde trafik güvenliği hakkında, bağımsız araştırma kuruluşları ile ölçme ve değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ön test-son test yöntemi ile gerçekleştirilen bu ölçme ve değerlendirme çalışmaları sonucunda, Proje'ye dâhil olan okullardaki öğretmenlerde yüz üzerinden 32,6 puan, öğrencilerde 17 puan, velilerde 12 puan düzeyinde pozitif bilgi değişimi ölçülmüştür.

2.2.1.2. İyi Dersler Şoför Amca Projesi

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, TÜVTÜRK Araç Muayene İstasyonları ve Michelin Lastikleri'nin işbirliğiyle Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi kapsamında hayata geçirilen İyi Dersler Şoför Amca Projesi, taşımalı eğitim sisteminde görevli servis şoförlerinin trafik güvenliği, ilk yardım ve iletişim becerileri konularında kapasitelerinin geliştirilmesini hedeflemiştir.

Her eğitim ve öğretim dönemi sonunda hedef gruplar üzerinde trafik güvenliği hakkında, bağımsız araştırma kuruluşları ile ölçme ve değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ön test-son test yöntemi ile gerçekleştirilen bu ölçme ve değerlendirme çalışmaları sonucunda, formatörlerde yüz üzerinden 29,8 puan, eğitimcilerde 17,9 puan ve okul servis şoförlerinde 22,3 puan düzeyinde pozitif bilgi değişimi ölçülmüştür.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

2.2.2. Trafik Dedektifleri Projesi (Çocuklar İçin Trafik Eğitimi)

Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren Kara Yolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Polis Eşleri Kaynaşma ve Yardımlaşma Derneği ve OPET A. Ş. işbirliğinde 3-17 yaş aralığındaki çocuk ve gençlere trafik güvenliği bilinci ve eğitimi kazandırmayı amaçlayan Trafik Dedektifleri Projesi (Çocuklar İçin Trafik Eğitimi) Protokolü imzalanmış ve 27 Kasım 2013 tarihinde Ankara'da yapılan tanıtım toplantısı ile proje hayata geçirilmiştir.

Proje ile çocuk ve gençlerimizin trafik işaret ve levhaları, emniyet kemeri ve çocuk koruma sistemleri, yaya geçidi, üst ve alt geçit kullanımı, güvenli bisiklet kullanımı, yaya güvenliği, görünürlük, araçta güvenli yolculuk, karşıdan karşıya geçme, güvenli oyun alanları konularında bilinçlenmelerinin sağlanması ve bu sayede trafik kazalarının azaltılması hedeflenmiştir.

2014 yılı içerisinde 2 ayrı dönemde protokol kapsamında gerçekleştirilen eğitimlerde 497 sertifikalı eğitici yetiştirilerek ülke genelinde eğitimlere başlanmıştır. Şu anda 572 sertifikalı eğitici eğitimlerine devam etmektedir.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılı içerisinde okullarda sürdürülen eğitimlere, Diyanet İşleri Başkanlığının desteği ile yaz tatili döneminde Türkiye genelindeki Kur'an kurslarında devam edilmiştir. Eğitimlerde 600 bine yakın çocuk ve gencimize ulaşılmıştır. Ülke çapında verilen eğitimlerin yanı sıra bayram tatilleri gibi trafik yoğunluğunun arttığı dönemlerde eğitici ve bilgilendirici materyaller çocuklarımıza ve ailelerine ulaştırılmış olup bu dönemlerde özel proje eğitimleri düzenlenerek kara yolu trafik güvenliğine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Trafik Dedektifleri Projesi kapsamında 2017 yılı Ağustos ayına kadar Türkiye'nin 81 ilinde 3.254.743 öğrenciye trafik güvenliği eğitimi verilmiş, çalışmalar 2017 yılında da devam etmiştir.

2.2.3. Sokakta İlk Adımlar Yol Güvenliği Eğitim Projesi

Bakanlığımız Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ile Türkiye Renault Mais A.Ş. arasında yürütülen Sokakta İlk Adımlar Yol Güvenliği Eğitim Projesi çalışması, ilk olarak Talim ve Terbiye Kurulu'nun Ekim 2002 tarihli kararıyla on yıl süreyle uygulamaya konulmuştur. Proje kapsamında hazırlanan eğitim etkinlikleri 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa'da, il millî eğitim müdürlükleri tarafından belirlenen pilot okullarda hayata geçirilmiştir. 2003-2012 yılları arasında nüfusun kazaya oranı yüksek olan 41 il daha proje kapsamına alınmıştır.

Sokakta İlk Adımlar Yol Güvenliği Eğitim Projesi'nin işbirliği protokolü Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 2012-2013 eğitim öğretim yılında ismi aynı kalmak üzere 3 yıllık süreyle yenilenmiş, çalışmalar 2016 yılı Haziran ayında sona ermiştir.

2017-2018 eğitim ve öğretim yılı için projenin aynı konu başlığıyla yeniden yürütülmesine yönelik ilgili firmadan gelen talepler doğrultusunda görüşmeler yapılmıştır. Bu amaçla hazırlık çalışmaları halen devam etmektedir.

2.2.4. Çocukların Trafikte Güvenliği Projesi

Çocukların Trafikte Güvenliği Projesi, 2014 yılından itibaren ilkokul 2 ve 4. sınıflarda Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün koordinesinde uygulanmaktadır. Proje Ankara'da 32, Malatya'da 3, Kırıkkale'de 4, Karabük ve Adapazarı'nda 1'er okul olmak üzere toplamda 41 ilkokulda, 7.449 öğrenci ile uygulanmıştır. Sponsor kuruluşların desteği ile yürütülen Proje kapsamında 2017 yılında bu sayının artırılması hedeflenmektedir.

2.2.5. Okul Servis Araç Şoförlerinin Eğitimi

Okul servis araç şoförlerinde trafik kültürü oluşturmak ve güvenli sürücülük farkındalığının artırılması amacıyla Bakanlığımız Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu (TŞOF) arasında 03 Nisan 2015 tarihinde protokol imzalanarak uygulamaya konulmuştur.

06-08 Nisan 2015 tarihlerinde Antalya ilinde 81 ilin il millî eğitim müdür yardımcıları/şube müdürleri ve emniyet müdürlükleri temsilcilerine Okul Servis Araçları Şoförlerinin Eğitici Eğitimi Semineri verilmiştir.

Mayıs 2015 tarihinden itibaren iki günde toplam 12 saat olarak planlanan eğitimlerde 108.000 okul servis araçları şoförüne; mevzuat bilgisi, trafikte hak ihlalleri sonucu birey, toplum ve çevreye verilen zararlar, temel ilk yardım eğitimi, güvenli sürüş ve temel trafik kuralları, servis aracı ve çocuğun güvenliği, hızın sürüş güvenliğine olan etkisi, servis sürücülüğü ve trafik ihlalleri, çocuk ve asayiş, çocuk ve trafik (çocuk trafik kaza istatistikleri, çocuk trafik kaza nedenleri, yaş gruplarına göre trafik algısı, yaş gruplarına göre risk algısı, çocukların trafik ortamında fiziksel ve mental dezavantajları), araç içi davranışlar, stres yönetimi, güvenli sürüşü etkileyen psikolojik faktörler ve meslek etiği konularında bilgi verilmiştir.

2.3. Görüş ve Öneriler

1. Türk Kızılayı tarafından Güvenli Davranış ve İlk Yardım Eğitimi Projesi kapsamında 10 farklı konuda çocuklara yönelik animasyonların öğretmen ve öğrencilerin erişimi için EBA'da yayınlanması sağlanmalıdır.
2. Trafik eğitimini alacak çocuklara bu eğitimi verecek öğretmenlerin eğitici eğitimine alınması, EBA'da trafik eğitime yönelik içeriklerin zenginleştirilmesi gerekmektedir.
3. Okul geçidi görevlisi uygulamasının yaygınlaştırılması ve sıklaştırılması, hatta devamlı kampanya boyutunda yapılması sağlanmalıdır. Bazı ülkelerde "Trafik Devriyesi", "Öğrenci Kılavuzu" adı altında yürütülen; velilerin gönüllü olarak eğitim aldığı, okul gidiş-dönüş saatlerinde çocukların güvenliği için rehberlik yaptığı bir sistemin ülkemizde de başlatılması gerekmektedir.
4. Okul önlerinde özellikle araçların hızını azaltıcı standart hız kesiciler, butonlu yaya geçidi, sinyalizasyon sistemi, elektronik denetleme sistemleri kullanılmaktadır. Sürücülerin algısını artırmak için okulların önlerindeki yol yüzeyi farklı yapıda veya renkte belirlenmelidir.
5. Uygulanan iyi proje örneklerinin öğretmen ve öğrencilerin erişimi için EBA'da yayınlanarak yaygınlaştırılması, seminerlerin interaktif ve sürdürülebilirliği açısından uygulamalı olması, katılımcı öğrencilerin görüşlerini belli periyotlarla bildirmeleri sağlanmalıdır.
6. Okul yöneticileri, okul çevresinde trafikte tehlike oluşturabilecek (kör noktalar, yaya geçidi, trafik ışık ve işaretleri, üst geçit, okul servis aracı park alanı vb.) yerleri tespit ederek buralarda yaşanan sorunların çözümü için ilgili birimlerle işbirliğine gitmelidir.
7. Öğrenciler, çevreye ve trafik kurallarına duyarlılığını artırmak için yaşadıkları çevrede trafik güvenliğini olumsuz etkileyen ya da risk oluşturduğu düşünülen yerlerde alınacak tedbirlerin neler olacağı hususunda ilgili makamlara başvurma, tekliflerin gönderilmesi ve çözümüne katkıda bulunmaları konusunda teşvik edilmelidir.
8. Bisiklet kullanımı eğitimine daha erken yaşlarda başlanarak bisiklet kullanımı ilkokulda öğrencilere öğretilmeli, artan trafik yoğunluğunun yol açtığı olumsuzlukları en aza indirgeyebilmek için bisiklet kullanımı yaygınlaştırılarak, bisiklet yolları yapılmalıdır. Bisiklet eğitiminde başarılı olan öğrencilere bisiklet kullanımı ile ilgili belge verilmelidir.
9. Okullarda trafik güvenliği dersi verecek olan eğitimcilere trafik güvenliği alanında hizmet içi eğitim verilmesi ve bu eğitimlerin belirli aralıklarla tekrarlanması gerekir. Dersin uygulamalı eğitimlerinin trafik eğitimi almış, trafik görevlisi tarafından verilmesi sağlanmalıdır.

10. Hayat bilgisi dersinde trafik eğitimi ile ilgili kazanım sayısı ve ders saati arttırılmalı, çalışma kitabında bu konularda daha fazla etkinliğe yer verilmelidir.
11. Gezici tiyatro ekibi okullarda trafikle ilgili gösteri yapmalıdır.
12. Okullarda verilen din kültürü ve ahlak bilgisi dersi programına trafikte saygılı olunması, kurallara uyulması gerektiğinin eklenmesi ve yapılan tüm trafik ihlallerinde kul hakkına girildiğinin vurgulanması sağlanmalıdır.
13. Bazı ülkelerde tasarlandığı gibi, okul çevrelerinde yol tasarımı ve inşasında çocukların ihtiyaç, yetenek ve becerilerinin dikkate alınması gerekmektedir.
14. 11-15 yaş grubu gibi özel odak gruplarına mobil uygulama geliştirme yarışması dâhil, katılımlı çözümler geliştirme ve uygulama olanağı verilmelidir.
15. Trafik eğitimi, tüm eğitim seviyelerinde ilgili kurumlarla işbirliği ile hazırlanacak bilgisayar ortamında trafik kuralları, kural ihlallerinde yaşanacakları içeren sanal oyunlarla da desteklenmelidir. Hazırlanacak oyunlar için üniversiteler düzeyinde proje yarışmaları düzenlenerek aynı zamanda farklı bir kesimde farkındalık oluşturulmalıdır.
16. Yıllık takvime göre trafik parkı, trafik kuralları, trafik güvenliği, trafik bilgisi eğitimlerinin verileceği kısa süreli kurs programı tüm okullarda uygulanmalı, EBA'da trafik konulu yarışmalar için dijital alanlar oluşturulmalıdır.
17. Okul bahçelerine belediyeler tarafından öğrencilerin oynayacağı trafik ile ilgili alanlar oluşturulmalıdır.
18. Öğrencilerde trafik bilincinin kalıcı hale getirilmesi için trafikteki olumsuzluklarla ilgili karteksler tutturulmalı, öğrenciler bunları okullarda arkadaşlarına anlatmalı, kendileri görseller hazırlamalıdır.
19. Okul servis araç şoförlerinin her ders yılı başlamadan önce trafik ve ilk yardım, trafik adabı ve öğrenci davranışları ile ilgili eğitime alınması zorunlu hale getirilmesi gerekmektedir. Katılım belgesi olmayanlara taşıma işlemi yaptırılmaması, aile içi şiddete karışanların, toplumsal düzeni bozarak mesleğin itibarını yok edenlerin meslekten Türkiye genelinde yasaklanması gerekmektedir.
20. Okul servis araç şoförlerinin taşınan öğrenciler tarafından anketle değerlendirilmesi yaptırılmalı, yüksek oyu alan servis şoförleri ödüllendirilmelidir.

2.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; "Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları" başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte ortaklaşa yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

3. ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

3.1. Mevcut Durum

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 29.01.1992 tarihli ve 131 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ortaöğretim programında “Trafik Bilgisi” dersi seçmeli ders olarak yer almıştır. 2007 - 2008 öğretim yılından itibaren 11. sınıflarda “Trafik ve İlk Yardım” dersinin haftada bir saat zorunlu ders olarak okutulmasına karar verilmiştir. Başkanlığın 04.11.2011 tarihli ve 160 sayılı kararı ile yenilenen öğretim programı gereğince “Trafik ve İlk Yardım” dersi tüm liselerin 12. sınıfında haftada bir saat zorunlu ders olarak okutulmaktadır. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 30.05.2017 tarihli ve 53 sayılı Kararı ile de Trafik ve İlk Yardım dersinin adı “Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü” olarak değiştirilmiş, 2017-2018 öğretim yılından itibaren bütün ortaöğretim okullarının 9. sınıflarında zorunlu ders olarak okutulmaya başlanmıştır.

Okullarda trafik eğitimi ile ilgili çalışmaların yapıldığı sosyal kulüpler de bulunmaktadır.

3.2. Çalışma ve Etkinlikler

Trafikte Sorumluluk Hareketi Projesi kapsamında uygulanan Trafikte Gençlik Hareketi Projesi, özellikle lise döneminde bulunan gençlerimizde trafik güvenliği konusunda farkındalığı ve bireysel sorumluluğu geliştirmeyi amaçlamaktadır. Projenin hedef kitle si, Proje kapsamında belirlenen okulların trafik ve ilk yardım dersi öğretmenleri, trafik güvenliği ve ilk yardım kulübü danışman öğretmenleri, trafik ve ilk yardım dersini alan 12. sınıf öğrencileri, trafik güvenliği ve ilk yardım kulübü üyesi olan tüm öğrencileri, söz konusu öğrencilerin velileri, okul servis sürücüler i ile Trafikte Genç Fikirler yarışmasına katılan tüm okullar ve öğrencileridir.

Projenin öğrencilere yönelik etkinlikleri ve projenin ilk ayağını oluşturan sınıf içi uygulamaları, 12. sınıflarda işlenen trafik ve ilk yardım dersini, öğrencilerin kendi etkinliğine dayalı ve rol üstlenici öğretme yaklaşımı olan örnek olay incelemesi yöntemi ile öğrenmelerini sağlamak üzere tasarlanmıştır. 12. sınıf trafik ve ilk yardım dersini destekleyen eğitim paketi on farklı örnek olay incelemesinden oluşmaktadır. Bu yöntemin kullanılması, trafik gibi toplumsal olarak büyük kayıplar yaşadığımız bir alanda, sınıftaki öğrencilerin hepsinin sunulan olaylar üzerinden yoğun bir zihinsel çaba göstererek tartışmalarını sağlayarak öğrenci odaklı bir eğitim olanağı sağlamaktadır.

Projenin Trafikte Genç Fikirler adı verilen diğer parçası, okullardaki Trafik Güvenliği ve İlk Yardım kulüplerinin etkin çalıştırılmasının sağlanması yolu ile tüm lise öğrencilerinin ilgi ve üretken enerjilerinin trafik konusu üzerine yoğunlaştırılmasını amaçlamaktadır. Bu yöntem, Trafik Güvenliği ve İlk Yardım kulüplerine üye öğrencilerin trafik sorununu ele alan bir kampanya tasarlamasını sağlamıştır. Trafikte Genç Fikirler, Trafikte Gençlik Hareketi projesi kapsamında, lise çağındaki gençlerin trafik güvenliği konulu bir kampanya hazırlayarak hem yaparak-yaşayarak öğrenmelerini, hem de yaşadıkları yerlerde trafik güvenliği konusunda farkındalık ve bilinç oluşturulmasına katkıda bulunmalarını sağlamak amacıyla yarışmalar düzenlenmiştir.

Proje kapsamında belirlenen okullarda görev yapan okul servis sürücülerine trafik güvenliği ve Proje hakkında bilgiler verilmesi ve okul servis şoförlerinin, okula geliş gidişlerde öğrencilerin servislerdeki davranışlarına dikkat etmesi ve bu konuda yönlendirici, teşvik edici olmalarını sağlamak amacıyla Okul Servis Sürücüsü Bilgilendirme Toplantıları düzenlenmiştir.

2016-2017 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar 66 ilde, trafik ve ilk yardım dersi veren 348 öğretmen vasıtasıyla 50.000 öğrenciye doğrudan trafik güvenliği eğitimi verilmiştir. Eğitim ve iletişim materyalleriyle de 100.000 veli ve 2.500 okul servis şoförüne ulaşılmıştır.

Her eğitim ve öğretim dönemi sonunda hedef gruplar üzerinde trafik güvenliği hakkında, bağımsız araştırma kuruluşları ile ölçme ve değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ön test-son test yöntemi ile gerçekleştirilen bu ölçme ve değerlendirme çalışmaları sonucunda, projeye dâhil olan okullardaki öğretmenlerde yüz üzerinden 22,2 puan, öğrencilerde 19,2 puan, velilerde 19,6 puan ve okul servis şoförlerinde 20,8 puan düzeyinde pozitif bilgi değişimi ölçülmüştür.

3.3. Görüş ve Öneriler

1. Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersini alan öğrencilere uygulamalı eğitim verilerek öğrencilerin eğitim sonunda suni solunum göğüs basıncını yapabilecek kapasitede olmaları sağlanmalıdır.
2. Okullarda trafik kulüpleri daha etkin ve kurumsal hale getirilmelidir. Okul trafik kulüplerinin daha cazip ve daha etkili olması için toplantılara dışarıdan misafir konuşmacılar getirilerek desteklenmelidir.
3. 2017-2018 öğretim yılından itibaren 9. sınıflarda uygulamaya konulan Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersinden Yükseköğretime Geçiş Sınavında soru sorulması sağlanmalıdır.
4. Genel olarak trafik ile ilgili yürütülmüş ve sonuçlanmış projelerin sonuçları çeşitli basın yayın araçları yoluyla kamuoyunda paylaşılmalıdır. Proje sonuçlarıyla ilgili farkındalık düzeyinin artırılması için kamuoyu ile paylaşılmalıdır.
5. Trafik eğitimi ile ilgili toplumun bütün kesimlerinde trafik bilincinin oluşturulması için yerel yönetimlerden, sivil toplum kuruluşlarından ve özel işletmelerden yardım ve destek alınmalıdır.
6. Cep telefonu kullanımından kaynaklı trafik kazalarının en çok gençler arasında yaşanması nedeniyle Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersleri müfredatına trafikte cep telefonu kullanımına ilişkin tehlikelerin eklenmesi gerekmektedir.
7. Öğrencilere, ders ve sosyal etkinliklerde toplu taşıma araçlarında nasıl davranılması gerektiği, özellikle yaşlı, hamile ve çocuklu kadınlar ile engellilere ait oturma yerlerinin kanuni olarak bu kişilere tahsis edildiğini, bunun dışında bu kişilere her zaman yer verilmesi hususunun işlenmesi gerekmektedir.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

3.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; “Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları” başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte ortaklaşa yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

4. YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

4.1. Mevcut Durum

2016-2017 eğitim ve öğretim yılı itibariyle trafik eğitimi ile ilgili olarak aşağıdaki tabloda belirtilen üniversitelere ait bölümlerde ön lisans düzeyinde eğitim verilmektedir:

Ulaştırma Hizmetleri Bölümü	Afyon Kocatepe Üniversitesi - Sultan- dağı MYO	Otobüs Kaptanlığı Programı
	Amasya Üniversitesi - Taşova Yüksel Akın MYO	Otobüs Kaptanlığı Programı
	Bozok Üniversitesi - Akdağmadeni MYO	Otobüs Kaptanlığı Programı
	Sinop Üniversitesi - Gerze MYO	Otobüs Kaptanlığı Programı
	Dumlupınar Üniversitesi - Kütahya Sosyal Bilimler MYO	Otobüs Kaptanlığı Programı
	Karabük Üniversitesi – TOBB Teknik Bilimler MYO	Otobüs Kaptanlığı Programı
		Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı
	Anadolu Üniversitesi - Ulaştırma MYO	Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı
	Mersin Üniversitesi - Teknik Bilimler MYO	Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı
	Süleyman Demirel Üniversitesi - Tek- nik Bilimler MYO	Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı
	Harran Üniversitesi - Şanlıurfa Teknik Bilimler MYO	Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı
	Balıkesir Üniversitesi - Bigadiç MYO	Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı
	Muş Alparslan Üniversitesi - Teknik Bi- limler MYO	Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programı

Taşıtın projelendirilmesi ve yapımı ile kara yolunun yapım, bakım ve işletmesi, ayrıca trafiğin yönetimi de esas olarak teknik bir konu olup bu işlemlerin tamamı Ulaştırma Mühendisliği bilgisi gerektiren işlemlerdir. Diğer yandan trafik kazalarına yönelik verilerin toplanması, analizi ve yorumu da esas olarak mühendislik alanına girmektedir. Bu sebeple planlamada, işletme ve yönetimde mühendislik eğitimi almış elemanların sürekli olarak çalışmalarının sağlanması, trafik güvenliği için önem taşımaktadır.

1993 yılında Gazi Üniversitesine bağlı Fen Bilimleri Enstitüsü'nde Trafik Planlaması ve Uygulaması Anabilim Dalı kurulmuş, daha sonra ise Kazaların Araştırılması ve Önlenmesi Anabilim Dalı açılmıştır. Halen Trafik Planlaması ve Uygulaması Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans; Kazaların Araştırılması ve Önlenmesi Ana Bilim Dalı'nda ise yüksek lisans ve doktora programlarında eğitim verilmektedir.

İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü İnşaat Mühendisliği Ana Bilim Dalı'nda ise Ulaştırma Mühendisliği alanında yüksek lisans ve doktora programlarında eğitim verilmektedir.

Hacettepe Üniversitesi bünyesinde bu alanda çalışan üniversite mensupları ile birlikte ayrıca ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde, yurt içinde ve dışında trafik ve yol güvenliği konusunda araştırma, eğitim ve uygulama faaliyetlerinde bulunmak amacıyla "Trafik ve Yol Güvenliği Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi" kurulmuştur.

Ulaştırma mühendisliği bölümü 2010 yılına kadar üniversitelerde lisans programı olarak bulunmamakta olup ulaştırma mühendisliği konularının olduğu dersler inşaat mühendisliği fakültelerinde öğrenim gören öğrencilere verilmekteydi. 2010 yılından sonra ise Karabük Üniversitesi, Yalova Üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesi'nde "Ulaştırma Mühendisliği" adı altında lisans bölümleri açılmıştır. Yalova Üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesinin şu an öğrencisi bulunmamakla birlikte Karabük Üniversitesinde ise az sayıda öğrenci ile öğrenime devam edilmektedir.

4.2. Görüş ve Öneriler

1. Trafik eğitimi ile ilgili eğitim veren üniversitelerin eğitim materyallerinin (simülatör veya taşıt gibi), öğretim programlarının standartlaşması, programlara ilk yardım konularının eklenmesi ve eğitim veren bu kurumlardaki eksikliklerin giderilmesi için çalışmalar yapılması gerekmektedir.
2. Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programına sayısal puan ile öğrenci alımına yönelik çalışma yapılmalıdır.
3. Üniversite yönetimleri ile sivil toplum kuruluşlarının ortak çalışmaları sonucu öğrencilere yönelik düzenlenen "Yol Güvenliği Konferansları" uygulamasının bir sisteme bağlanması ve üniversitelerde yaygınlaştırılması planlanmalıdır.
4. Ulaştırma mühendisliğinin inşaat, makine, çevre, geomatik mühendisleri, şehir ve bölge planlamacılarına yüksek lisans ve doktora düzeyinde verilmesi sağlanmalıdır. Ulaştırma mühendisliği alanında bölüm/program açılabilmesi için mutlaka sektörel istihdam ihtiyaç analizi yapılmalıdır.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

5. Trafik ve sürücülük eğitimi alanında meslek yüksekokulları yaygınlaştırılmalıdır.
6. Öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarında tüm öğretmen adaylarına trafik ve ilk yardım ile trafik adabı konularında formasyon kazandırılması sağlanmalıdır.
7. Trafik psikolojisi ile ilgili uzman yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerde bölüm açılması sağlanarak, yurt dışına burslu gönderilecek öğrencilerin eğitim alacakları ders alanları arasına trafik psikolojisi alanının eklenmesi sağlanmalıdır. Trafik psikolojisi konusunda ulaştırma mühendisleri ve psikologlardan oluşacak bir ortak lisansüstü programı açılarak bu programda mühendisler ve psikologların lisans uzmanlıklarının üstüne Trafik Psikolojisi bilgisi eklenmelidir.
8. Trafik ile ilgili çalışma yapmak isteyen kurum ve kuruluşlar tarafından yeni fikirlerin ortaya çıkarılması, bu çalışmaların desteklenmesi amacıyla hibe tahsis fonlarının oluşturulması sağlanmalıdır.

4.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; “Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları” başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte ortaklaşa yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

BÖLÜM III OKUL DIŞI TRAFİK HİZMETLERİ

1. GENEL TRAFİK HİZMETLERİ

1.1. Mevcut Durum

1.1.1. Millî Eğitim Bakanlığı

Motorlu araç sürücülerinin yetiştirilmesi için, özel sürücü kursu açılmasına izin vermek, teorik ve uygulama eğitimi programlarını hazırlamak, bu kurumları her safhada denetlemek, sürücü adaylarının teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak,

Trafik eğitimini düzenleyen trafik genel eğitim planı hazırlamak ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak uygulamak,

İş makineleri sürücülerinin yetiştirilmesi için özel kurs açılmasına izin vermek, teorik ve uygulama eğitimi programlarını hazırlamak, bu kurumları her safhada denetlemek, kursiyerlerin teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak,

Kara yoluyla yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde kullanılan ticari araçlarda çalışan sürücülerin yetiştirilmesi için, özel ulaştırma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme kursu açılmasına izin vermek, eğitim programlarını hazırlamak, bunları her safhada denetlemek, sürücülerin teorik ve uygulamalı sınavlarını yapmak ve başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak,

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Çocuk trafik eğitim parklarının yapılması, açılması, eğitim, denetim ve çalışma esasları ile diğer hususlar İçişleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarının görüşleri alınarak Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan Yönetmelikle yürütülmektedir.

1.1.2. İçişleri Bakanlığı

Özel motorlu taşıt sürücü kurslarından motorlu taşıt sürücüsü sertifikası alanların, sertifikalarını sürücü belgesine dönüştürmek,

Trafik denetimleri yaparak sürücülerin trafik kurallarına uygun araç kullanmasını sağlamaktır.

1.1.3. Türk Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı

Er ve erbaş sınıfından askeri araç sürücülerinin eğitim ve sınavlarını yaparak belge vermektir.

1.1.4. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yayın yapan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonların yapacakları haftalık eğitim programlarının en az 30 dakikasını trafik eğitimi ile ilgili programlara ayrılmasını sağlamaktır.

1.1.5. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Kara yoluyla yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde kullanılan ticari araçlarda çalışan şoförlerden, özel taşıma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme kursundan eğitim alan ve eğitim sonunda yapılan sınavda başarılı olanlara mesleki yeterlilik belgesi düzenlemek,

Taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, terminal işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetleri için mali yeterlilik, mesleki yeterlilik, mesleki saygınlık ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların, göndericilerin, yolcuların, çalışanların haklarını, sorumluluklarını ve yükümlülüklerini tespit etmektir.

Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmamak, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak, kara yolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve denetlemek, kara yolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak, yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak, çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamaktır.

1.1.6. İlgili Diğer Kurumlar

Sağlık Bakanlığına bağlı taşra teşkilatları, trafik kazaları sonucunda acil yardıma ihtiyacı olan hastalarla karşılaşıldığında yapılması gereken müdahale eğitimi ve trafikte ambulanslara geçiş önceliği verilmesi gibi hassasiyetlere dikkat çekici faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

Şoförler ve Otomobilciler Odası gibi irtibatla olduğu bütün bireylere kolaylıkla ulaşılabilen kuruluşlarca, farkındalık oluşturabilecek toplantı, seminer ve panel gibi çeşitli faaliyetler düzenlemesini sağlamaktır.

Çevre ve şehircilik il müdürlüklerince bölgenin trafik yoğunluk haritası oluşturularak sürücülerin önceden tedbir almaları ve alternatif yollara yönlendirilmelerini sağlayıcı kent planlamalarının hazırlanması ve konuya dair yerel otoritelerin bilgilendirmesini sağlamaktır.

1.2. Çalışmalar ve Etkinlikler

1.2.1. İş Makineleri Sürücü Eğitim Kursları

Kara yolunda seyredirken trafik yoğunluğunu ciddi bir şekilde arttırarak risk oluşturma potansiyeli yüksek olan iş makineleri ile tarım araçları da bulunmaktadır. Daha önceleri birçok kamu kurum ve kuruluşu tarafından verilmekte olan iş makineleri sürücülerine yetki belgesi (operatörlük belgesi) 2007 yılında 2918 sayılı Kara Yolu Trafik Kanunu'nun 42 nci maddesinde yapılan değişiklikle Millî Eğitim Bakanlığına verilmiştir.

Bu Kanun kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünce iş makinelerini kullanacak olanlara verilecek belge ile ilgili esaslar 2008 yılında Makam Oluru ile uygulamaya konulmuştur. Değişen ve gelişen şartlara uyum sağlanması, uygulamada karşılaşılan aksaklıkların giderilmesi için gerekli düzenlemeler yapılarak söz konusu esaslar, 08.03.2014 tarihinde yürürlükten kaldırılmış ve "İş Makineleri Sürücü Eğitim Kursları ile İlgili Yönerge" uygulamaya konulmuştur. Bu Yönerge alandan gelen talepler ve uygulamaya konulan yeni öğretim programları dikkate alınarak 2015 ve 2016 yıllarında revize edilmiştir. Ayrıca yapılan değişikliklerle uygulama sınavı değerlendirme formları her öğretim programına göre düzenlenmiştir. Bu değişikliklerle beraber iş makineleri operatörü programlarının büyük bir bölümü yenilenmiştir. Daha önce benzer iş makineleri için tek bir belge alınırken yapılan düzenlemelerle her iş makinesi için o makineye ait "İş Makinesi Kullanma Yetki Belgesi (Operatörlük Belgesi)" alınması zorunluluğu getirilmiştir. İş makineleri sürücü eğitim kurslarının uyguladığı öğretim program sayısı 56'ya ulaşmıştır.

Mevzuat düzenlemeleri ile birlikte kurs müdürleri veya kurucularının eğitimi ile ilgili çalışma ve seminerler yapılmış, programlar tekrar gözden geçirilip geliştirilerek yenilenmiştir. 12-13 Ekim 2015 tarihleri arasında Antalya'da İş Makineleri Kursu Bilgilendirme Semineri yapılmıştır. Seminere iş makineleri kursu müdürü veya kurucu temsilcileri, kursun bulunduğu ilçenin şube müdürleri katılmıştır. 2015 yılındaki faaliyetlerde iş makineleri

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

kurslarının müdür veya kurucu temsilcileri ile şube müdürlerinin katıldığı toplam 236 kişi eğitime alınmıştır. Ayrıca yeni düzenlemelerin tanıtımı ve “iş makineleri sınavı” yapacak 160 şube müdürü 28-30 Kasım 2016 tarihinde Afyonkarahisar ilinde hizmet içi eğitime alınmıştır. Afyonkarahisar’da eğitime alınan şube müdürleri il ve ilçelerinde iş makineleri kursu sınavlarında görev alacaklardır.

Yıl	İş makineleri kursu bilgilendirme semineri katılımcı sayısı	Yeni düzenlemelerin tanıtımı ve “iş makineleri sınavı” yapacak öğretmenleri buldukları illerde eğitecek olan şube müdürleri semineri katılımcı sayısı
2015	236	160

1.2.2. Özel Ulaştırma Hizmetleri Mesleki Eğitim ve Geliştirme Kursları

03 Eylül 2004 tarihinden itibaren Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Kara Yolu Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından; Kara Yolu Taşıma Kanunu Kapsamında yapılan Mesleki yeterlilik eğitimi ve sınav işlemlerinin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında Millî Eğitim Bakanlığına devredilmesine ilişkin Protokol 27.10.2016 tarihinde imzalanmıştır. İmzalanan bu protokolle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen SRC-ÜDY-ODY eğitimleri ile ilgili her türlü iş ve işlemler 1 Ocak 2017’den itibaren Millî Eğitim Bakanlığımıza devredilmiştir.

Mesleki yeterlilik belgesi sınavları 01 Mayıs 2017’ye kadar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yapılmış, bu tarihten itibaren Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Özel ulaştırma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme kursları ile ilgili olarak, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğümüzce özel motorlu taşıt sürücüler kursları ile iş makineleri sürücü eğitim kurslarındaki uygulamalara benzer düzenlemelerin yapılması için mevzuat ve öğretim programı geliştirme çalışmaları yapılmıştır. Kurslarda okutulan derslerle ilgili SRC için 4, ÜDY için 4 ve ODY için 4 program olmak üzere 12 program hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Ulaştırma Hizmetleri Mesleki Eğitim ve Geliştirme Kursları Yönetmeliği 01.02.2017 tarihinde, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Ulaştırma Hizmetleri Mesleki Eğitim ve Geliştirme Kursları Eğitim Muafiyeti, İnceleme ve Kontrol İle Sınav Yönergesi ise 16.02.2017 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup çeşitli tarihlerde revize edilmiştir. Düzenlenen mevzuatla bu kurslar Bakanlığımız standartlarına uygun hale getirilmiş, eğitim ve sınav denetimleri düzenli bir şekilde yapılmaktadır. Ayrıca il/ilçe kontenjanları belirlenerek kontenjan dışında kurs açılmasına izin verilmemektedir. Kurslarda iller bazında minimum ücret belirleme uygulamasına da geçilmiştir. Belirlenen bu ücretin altında kursa kayıt yaptırılması yasaklanmıştır. Kursiyerlere 01.01.2018 tarihinden itibaren mevzuata uygulama sınavı yapma hükmü de konulmuştur.

2017 yılında itibaren bu kurslar eğitim-öğretim faaliyetlerine Bakanlığımızın gözetim ve denetiminde devam edecek olup Bakanlığımız standartlarına uygun geçişler için kurslara bir yıllık süre verilmiştir. Bu kurslarda görevli eğitim görevlisi ve kurs yöneticilerinin hizmet içi eğitimleri de 2017 yılı Ocak ve Şubat aylarında yapılmıştır.

ADR Eğitimleri olarak da bilinen SRC 5 temel, tank, radyoaktif, patlayıcı ve tehlikeli madde danışmanlığı eğitimleri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılığı Düzenleme Genel Müdürlüğüne yürütülecektir.

Kara Yolu Kullanan Tarım Araçlarının Güvenli Kullanımı Projesi;

31 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren, ülkemizdeki trafik güvenliğinin artırılmasını ve trafik kazalarından kaynaklanan can kayıplarını 2020 yılına kadar % 50 oranında azaltılmasını hedefleyen “Kara Yolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” kapsamında İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı), Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin iş birliği ve Yiğit Akü'nün katkılarıyla “Kara Yolu Kullanan Tarım Araçlarının Güvenli Kullanımı Projesi”nin uygulanmasına 22.08.2013 tarihinde başlanmıştır.

Proje kapsamında, kara yolunu kullanan tarım aracı ve özellikle traktör kullanıcılarını trafik kuralları ve tarımsal alanlarda güvenli kullanım yöntemleri konusunda bilgilendirmek amacıyla 2013-2015 yıllarında 9 ilimizde merkez katılımlı etkinlikler yapılmıştır. Ülke genelinde yaklaşık 80 bin traktör kullanıcılarına yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Tarım araçlarının karışmış olduğu ölümlü kaza istatistikleri karşılaştırıldığında: 2013 yılında 2012 yılına göre % 1,7 oranında, 2014 yılında 2013 yılına göre % 15,4 oranında ölüm sayısında düşüş görülmektedir. Kuşkusuz bu düşüşte proje kapsamında yapılan eğitim faaliyetleri önemli bir yere sahiptir. 01 Ocak 2016 tarihinde biten proje protokolünün 1 yıl daha uzatılmasına karar verilmiştir.

Trafiğin daha güvenli hale getirilmesi, trafik kazalarının en aza indirilmesi için trafik eğitimleri örgün eğitim yanında tüm vatandaşlara ulaşılması amacıyla yaygın eğitim kanalıyla da verilebilmelidir. Bu amaçla basın yayın kuruluşları, halk eğitim merkezleri, açık öğretim okulları veya özel kurum ve kuruluşlarca (hazırlanacak eğitim paketlerine göre) vatandaşların bilinçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda verilen eğitimlerde ambulanslara nasıl yol verileceği, yayaların yol haklarını nasıl kullanacakları, sürücülerin yayalara karşı sorumlulukları ile trafik kurallarına uygun hareket etmeleri, vatandaşların trafikte gördüğü olumlu ya da olumsuz davranışlara nasıl tepki vereceği gibi trafik adabına ilişkin konular anlatılarak kamuoyuna benimsetilmesi hedeflenmektedir.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

İl emniyet müdürlükleri ve jandarma komutanlıklarında bulunan alanında uzman personel tarafından, öğrenciler dışında velilere, servis şoförlerine, kamu personeline, halkın tüm kesimine yönelik bilgilendirme faaliyetleri düzenlemesi; trafik kuralları, trafik işaret, levha ve cihazları, trafiğin sevk ve idaresinde dikkat edilecek usul ve esaslar, taşıtların durdurulması ve yönlendirilmesi sırasında can ve mal güvenliği açısından dikkat edilecek emniyet tedbirleri ile yayaların taşıtlara, taşıtların ise yayalara karşı geçiş önceliği hakkının nasıl ve ne şartlar altında kullanılabileceği gibi konularda eğitimlere devam edilmelidir. Ayrıca kara yolları üzerinde seyreden araçlarda bulundurulması gereken belge ve gereçler, sürücülerin ve kara yolunu kullanan diğer kişilerin kural dışı hareketleri hakkında bilgi verilmesi, duran veya akan trafiğin düzenlenmesi ve yönetilmesi konularında bilinçlendirme çalışmaları sürdürülmelidir.

1.2.3. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu

Ülkemizde kara yolu ulaşımı ve trafik güvenliğine ilişkin sorunların çok yönlü bir şekilde ele alınarak bilimsel değerlendirmeler ışığında çözüm önerilerinin geliştirildiği, akademisyenler, uygulayıcılar ve ilgili sektör temsilcilerinin bir araya gelerek karşılıklı bilgi, yöntem ve deneyimlerin paylaşıldığı, trafik alanında kullanılan teknolojik ürünlerin sergilendiği, ilk, orta ve lise öğrencilerine yönelik trafik içerikli tiyatro gösterimi ve eğitim etkinliklerinin yapıldığı 6. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu ve Sergisi, 12-14 Kasım 2015 tarihleri arasında Ankara ATO Kongre Merkezinde düzenlenmiştir.

İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile YÖK tarafından düzenlenen, büyük katılım ve ilgi gören 6. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu ve Sergisi, üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin işbirliği ve katkıları ile Yargıtay Başkanı, İçişleri Bakanı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanının katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

6. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu ve Sergisi, sadece sempozyum ve sergiden oluşmayıp, içerisinde panel, sektörel sunumlar, çocuklara yönelik eğitimler ve teknolojik ürünlerin tanıtıldığı oturumlarla birlikte birçok etkinliğin düzenlendiği büyük bir organizasyon haline gelmiştir. Sempozyuma sunulan bildiri sayısı ve kalitesinde her geçen yıl gözlenen belirgin artış, Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumunu trafik alanında ülkemizdeki en geniş kapsamlı ve kurumsallaşmış akademik organizasyon haline geldiğini göstermektedir. Sempozyum süresince 3 ayrı salonda, 18 oturumda 79 sözlü ve 4 poster sunumu yapılmıştır.

6. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu sonuç bildirisinde aşağıdaki hususlara yer verilmiştir;

1. Kara Yolu Güvenliği Yönetimi ve Denetimi
2. Güvenli Yollar ve Ulaşım
3. Güvenli Araçlar
4. Yol Kullanıcılarının Güvenliği
5. Kaza Sonrası Müdahale
6. Trafik ve Hukuk

Kara yolu trafik güvenliğine katkı sağlanması amacıyla, üretici, uygulayıcı ve akademisyenlerin ortak çalışma ve tecrübelerinin karşılıklı olarak paylaşıldığı, trafik alanında kullanılan teknolojik ürünlerin sergilendiği 7. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu ve Sergisi, 17-19 Kasım 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Sempozyum açılış törenine kamu personeli, sivil toplum kuruluşları ve sektör temsilcileri ile her seviyedeki öğrenciler olmak üzere 1.700 kişi katılmıştır. Sempozyum ve sergiye 3 gün içinde 8.000 dinleyici ve ziyaretçi katılmıştır.

7. Kara Yolu Trafik Güvenliği Sempozyumu sonuç bildirgesinde aşağıdaki hususlara yer verilmiştir;

Sempozyumda;

1. “Şehir ve Trafik”, “Trafik ve Kamu Düzeni”, “Trafikteki Araç Türleri ve Kaza Riski”, “Trafik ve İnsan”, “Trafik ve Eğitim” ana temalarıyla ilgili 41 bildiriden oluşan sekiz farklı oturum yapılmıştır. Bu sunumlarda trafik güvenliği ile ilgili çeşitli konular bilim insanları ve sektör çalışanlarınca ayrıntılı olarak sunulmuştur. Ayrıca bu yıl yeni bir uygulama olarak diğer ülke uygulamalarına yer vermek amacı ile Japonya’dan yetkililer davet edilmiştir. Japon yetkililer ülkelerindeki trafik güvenliği uygulamalarını ayrıntılı olarak katılımcılarla paylaşmıştır.
2. “Trafikte Saygı ve Medya”, “Trafik Güvenliğinde Hukuki ve Yasal Süreçler”, “Akıllı Ulaşım Sistemleri”, “Şoförlerin Eğitim ve Denetiminin Trafik Güvenliğine Katkısı”, “Tehlikeli Madde Taşımacılığı” ve “Sürdürülebilir Şehirlerde Yeni Trafik Güvenliği Teknolojileri” başlıklı panellerde 27 panelist tarafından sunum yapılmıştır.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Sergide;

1. Trafik güvenliği alanında faaliyet gösteren ve çeşitli teknolojik ürünlerin sunumunun yapıldığı 88 stant açılmıştır.
2. Trafik kültürü ve eğitimi konusunda, anaokulu ve ilkokul öğrencilerine 4 ayrı stantta gün boyunca tiyatro, eğitim parkı, trafik dedektifleri eğitimi ve simülasyon ile uygulamalı etkinlikler düzenlenmiştir. Öğrencilerin etkinliğe katılımı yoğun olmuştur.

Son 10 yılda nüfusumuzda % 7,9, araç sayısında % 63,5, sürücü sayısında % 56,2 artış olmasına rağmen, bölünmüş yol ağındaki % 280 oranındaki artış ve diğer yollardaki iyileştirmeler ile etkin denetimler sonucunda karşılıklı çarpışma şeklinde meydana gelen ölümlü/yaralanmalı trafik kazaları % 45, toplam ölümlü kazalar % 14,5 ve kaza sonucu ölümler ise % 17,3 oranında azalmıştır.

Ancak uluslararası trafik güvenliği veri ve analiz grubu olan IRTAD'ın 2015 yılı raporuna göre, 100.000 kişiye düşen ölü sayısı, Avrupa ülkelerinde % 3-4 aralığında iken ülkemizde bu oranın % 9,4 olduğu, bu olumsuzluğun nedeninin % 88 oranında sürücü kusurlarından kaynaklandığı tespitinden hareketle;

1. Kazaların en büyük nedeni olan % 88 oranındaki sürücü hatalarının en aza indirilmesi amacıyla başta ticari araç şoförleri olmak üzere tüm sürücülerin eğitimine yönelik yazılı, görsel, sosyal medya ve üniversitelerle yapılacak işbirliği çerçevesinde uzaktan eğitim yöntemlerinin uygulanmasına,
2. Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu işbirliği ile ticari araç şoförlerine yönelik mesleki yeterlilik eğitiminin disipline edilmesine,
3. TRT ile yapılacak işbirliği çerçevesinde çocuklara ve yetişkinlere yönelik televizyonda, trafik güvenliği eğitimlerinin verilmesine, bu konuda konferansların düzenlenmesine,
4. Sürücü kurslarının eğitici eğitimi ve kursiyer adaylarının eğitiminde kamu denetiminin etkin olarak kullanılması için ilgili Bakanlığa tavsiyede bulunulmasına,
5. Kara Yolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşgüdüm Kurulu tarafından alınan karar gereğince, 2017 yılının "Trafikte sürücülerin ve tüm yol kullanıcılarının birbirlerine saygılı davranma" ve "Araç kullanırken cep telefonu kullanımı ile mücadele" amaçlarının gerçekleşmesi için trafik paydaşları ile ortak etkinlik ve çalışmalarına başlanmasına,
6. Trafikte en büyük risk grubu olarak değerlendirilen üniversite öğrencilerinin trafik güvenliği konusunda bilinçlendirilmesi amacıyla, üniversitelerin akademik programlarında trafik güvenliği dersine yer verilmesine ilişkin üniversitelere tavsiye ve talepte bulunulmasına,

7. Emniyet Genel Müdürlüğüne, trafik güvenliği alanında sosyal sorumluluk kapsamında çalışmalarda bulunan dernek ve vakıflarla işbirliği içinde bulunulması ve projelere destek verilmesine,
8. Kamuoyunda farkındalık yaratmak amacıyla, dizi ve filmlerde rol model olan oyuncuların, trafik kurallarına azami uyumunun sağlanması, trafik kazaları sonucunda oluşan aile dramlarının ön plana çıkarılması ve Trafik Hizmetleri Başkanlığınca hazırlanan kamu spotlarının en çok izlenen saatlerde televizyonlarda yayınlanmasının sağlanması için film ve dizi film yapımcıları ile televizyon genel yayın yönetmenleriyle görüşülmesine,
9. Kazaların en fazla olduğu “kara nokta” olarak nitelendirilen kesimlerde trafik kazalarının nedenlerinin araştırılarak analiz edilmesine ve çözüm önerilerinin getirilmesine,
10. Teknoloji sistemleri ve akıllı ulaşım sistemlerinden yararlanılarak etkin trafik denetimlerinin yapılmasına,
11. Avrupa ülkelerinde trafik cezalarının caydırıcı nitelikteki etkisi sonucunda, trafik kazaları ve ölüm oranlarının az olduğu tespitinden hareketle, ülkemizde trafik cezalarının caydırıcılık kazanacak seviyeye çıkarılması için mevzuat çalışmaları yapılmasına,
12. Ulaştırma modları arasında dengenin sağlanması ve ulaştırma planlaması ile arazi kullanım planlamasının eşgüdüm içerisinde, trafik güvenliğini esas alacak şekilde yürütülmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlara tavsiyede bulunulmasına, karar verilmiştir.

1.3. Görüş ve Öneriler

1. Toplum tarafından benimsenmeyen (Otobüslerde emniyet kemeri takma farkındalığı gibi) ve uygulamada aksaklıklar görülen olumlu davranışların kamuoyuna benimsetilmesi amacıyla kamu spotları hazırlanarak izleyicilerin yoğun olduğu saatlerde yayınlanmalıdır. Trafik Haftası etkinlikleri çerçevesinde okullarda trafik konusunun önemine vurgu yapabilmek için trafik kazaları, trafik kuralları, kural ihlalleri gibi konularda, resim, afiş, slogan, karikatür gibi kategorilerde yarışmalar düzenlenmesinin ve üniversitelerde öğretim elemanlarının, trafiğe ilişkin farkındalık çalışması, ders dışı etkinlik, seminer, panel ve konferans gibi çeşitli faaliyetler tertiplenmesi ve farkındalık artırmak için çalışmalar yapılması gerekmektedir.
2. Belediyeler, özel ve resmi toplu taşıma araçlarında görev alacak şoförlerini hazırlayacakları programa göre eğitim almalıdırlar.
3. Sürücü ve yayalara, engelliler başta olmak üzere hareket kısıtlılığına sahip bireylerin erişebilirliğinin önündeki engellerin tanıtılması, farklı engellere sahip kişilerle nasıl iletişim kurulabileceği, kullandıkları araç gereçler, ilk yardımda dikkat edilecek hususlar ile trafikteki diğer ihtiyaçlarla ilgili bilgilendirme eğitimleri verilmeli ve engellilere refakat edecek kişilere de eğitimler düzenlenmelidir.
4. Engelli park alanları oluşturulmalı, bu park alanlarına engelli olmayanların araç park etmemesine yönelik farkındalık oluşturmak için kamu spotları ve broşürler hazırlanmalı, kampanyalar düzenlenmeli, konuyla ilgili sınavlarda sorular sorulmalıdır.
5. İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından kara yollarındaki riskler dikkate alınarak trafik yoğunluğu ile ağır yaralanmalı ve ölümlü kazalardan doğan iş ve iş gücü kayıplarının azaltılmasına yönelik iyileştirmeler sağlanmalı, yol trafik güvenliği yönetim sistemi standardı hakkında kara yolu kullanıcılarına bilgilendirme yapılmalıdır.
6. Sürücü belgesi olup sürücü kurslarında eğitim görmemiş kişilerin eğitim almaları sağlanmalıdır.
7. 3D animasyonlar/görseller, mobese kayıtları aracılığıyla kaza anları ve trafikteki örnek davranışlar insanlara sinema salonlarında ücretsiz izletilmeli, böylece insanların günlük yaşantı içinde trafik eğitimine tabi tutulması, trafik kurallarının önemi ile ilgili bilinçaltılarına önemli mesajların verilmesi sağlanmalıdır.
8. Üniversitelerin yazılım mühendisliği gibi bölümlerinin ders programlarına, trafik ile ilgili eğitici mobil oyunlar geliştirmeye yönelik konular eklenmelidir.
9. Toplu taşıma araçlarını, bisiklet kullanmayı ve kısa mesafelere yaya gidilmesini özendirici kampanyalar başlatılmalı, rol model olarak da yöneticiler ve ünlü şahsiyetlere (sporcu, sanatçı ya da politikacılar) yer verilmesi sağlanmalıdır.
10. Trafik hizmetlerinin etkinliğinin artırılması, trafik personelinin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla jandarma trafik personeli ile emniyet müdürlüğü trafik personelinin tamamına yönelik, ihtiyaçlara ve yeniliklere göre güncellenen programlar kapsamında hizmet içi eğitim verilmesi sağlanmalıdır.
11. Her yıl trafik haftası etkinlikleri çerçevesinde, kamu ve özel sektör çalışanlarının trafik, yol güvenliği ve ilk yardım eğitimlerinin kamusal düzenlemeler ile verilmesi,

- yıl içerisinde belirli periyotlarda medya kampanyalarının düzenlenmesi, TV ve radyo programlarında konunun işlenmesi, dizi, sinema ve tiyatrolarda doğru öğretilere yer verilmesi gerekmektedir.
12. İl müftülüklerince konferans, vaaz ve sohbetlerde, trafik bilincini geliştirici sohbetler yapılması, ibadethanelerde cuma namazı hutbelerinde trafik adabına ilişkin bilgilendirme yapılması, yapılan tüm trafik ihlallerinde kul hakkına girildiğinin vatandaşlara anlatılması sağlanmalıdır.
  13. Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı yaz kampları ile Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Kuran kurslarında, spor federasyonları ve kulüplerde trafik güvenliğine ilişkin konuların yer alması sağlanmalıdır.
  14. Spor müsabakalarında trafik güvenliği ile ilgili afişlerin asılması ve broşür dağıtılması, kamu spotlarının hazırlanması, kısa filmlerin gösterilmesi gerekmektedir.
  15. Sağlık Bakanlığı tarafından ilk kez anne baba olacak bireylere trafik güvenliği eğitimi adı altında yeni doğan servislerinde bebeğin kara yolunda güvenle seyahat etmesine ilişkin eğitim verilmelidir. Bu eğitime yeni doğan servislerinde çalışan ebe ve hemşirelerin alınması da sağlanmalıdır.
  16. Toplu taşıma araçlarında 12 yaşından küçük çocuklara yer verilmesi hususunda toplum bilinçlendirilmelidir.
  17. 6 ay süreyle sürücü belgesine el konulan kişilerin halk eğitim merkezlerinde veya sürücü kurslarında eğitim alması sağlanmalı. Ayrıca uyuşturucu madde ve alkollü araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınanların, polis nezaretinde uyuşturucu ve alkolün zararları konusunda eğitim alması sağlanmalı; kamu cezası verilmeli ve trafik cezaları artırımı olarak uygulanmalıdır.
  18. Sürücü ve yayalara, halk eğitim merkezleri veya motorlu taşıt sürücüleri kursları tarafından yol ve kavşak sistemlerinin kullanımı, zorunlu emniyet kemeri kullanımı, alkollü araç kullanımını önleme, araç kullanırken cep telefonu kullanmama, kask takma, yolcu ve yayaları bilgilendirme gibi tedbirlerin yürürlüğe girmesi konularında yolcu ve yayalar için ücretsiz eğitimlerin verilmesi sağlanmalıdır. Kara Yolları Trafik Yönetmeliği gereği her 5 veya 10 yılda bir sürücü belgelerinin yenilenme işlemleri esnasında, halk eğitim merkezleri veya motorlu taşıt sürücüleri kurslarında trafik adabına ve değişen ve gelişen mevzuat konularına ilişkin eğitim alma zorunluluğu getirilmelidir. Eğitimler sivil toplum kuruluşları aracılığıyla verilmelidir.
  19. Otopark alanlarının ve kullanımının yaygınlaştırılması, otopark kullanımı, LPG'li araçların park edilmesi ile ilgili eğitimlerin verilmesi sağlanmalıdır.
  20. Fahri Trafik Müfettişliği Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinde "Her ilin müfettiş sayısı, o ildeki merkez ve ilçe trafik tescil kuruluşlarına kayıtlı toplam motorlu araç sayısının binde iki oranında tespit edilir." denilmektedir. Bu hedefe her yıl ulaşılması sağlanmalıdır.
  21. Fahri trafik müfettiş sayısı artırılmalı, nitelikli kişiler fahri trafik müfettişi seçilmelidir. Fahri trafik müfettişlerince tespit edilen kural ihlallerinin objektif delillere dayandırılması (fotoğraf veya görüntü kaydı vb.) ve bunun için gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanmalıdır.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

1.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; “Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları” başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte ortaklaşa yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

2. YOLCU VE YAYA EĞİTİMİ

2.1. Mevcut Durum

Günümüzde bilimsel ve teknolojik gelişmeler, toplumların yaşamını çok boyutlu etkilemiş, yeni teknoloji ve araçlar yaşam standartlarını yükseltmiştir. Ulaşım araçları, ekonomik, sosyal, kültürel yararlar sağlamada etkili olmuş ve öne çıkmıştır.

Ülkemizde ulaşım araçları sosyal, ekonomik, zirai, ticari ve turizm alanlarında artan bir oranda kullanılmakta, bu araçların üretimi ve ithalatı giderek artmaktadır. Ancak, bu hızlı gelişme ve değişimler kısa vadede sosyokültürel değişimlerle desteklenmediği, düşünce ve davranışlarımızda köklü değişiklikler yapılmadığı için teknolojinin kullanımı büyük sorunlara yol açmaktadır. Trafikte, bu durumdan sürücüler, yayalar, yolu kullananlar, araçlarda seyahat edenler birinci derecede etkilenmektedir.

Günümüzde karşılaşılan sorunların çözümünde eğitim en etkili araçtır. Ülkemizde yayalara yönelik eğitim faaliyetleri maalesef yeterli düzeyde değildir.

Trafikte kişilerin tek olarak kullandığı birçok aracın bulunması sonucu ekonomide kayıplar yaşanmaktadır. İnsanlar şehir içi ulaşımında toplu taşıma araçlarını kullanarak trafikteki araç sayısının ve yakıt tüketiminin azalmasına ciddi oranda katkıda bulunabileceklerdir. Bir toplu taşıma aracı ile çok sayıda insan yolculuk edebilir. Örneğin Ankara metrosunda her gün binlerce kişi yolculuk yapmaktadır. Bu insanların araçları ile işe gittiklerinde trafiğin ne hale geleceğini tahmin edebiliriz. Gelecek nesillere yaşanabilir temiz

bir dünya bırakmak, çevreyi korumak, özel araçlarda harcadığımız yakıtın ülke ekonomisine katkı sağlaması adına trafikteki araç sayısını azaltmak ve daha çabuk ulaşım için insanların toplu taşıma araçlarına yönlendirilmesi gerekmektedir.

Toplu taşıma araçlarında uyulması gereken kurallar ve bu araçların toplumun malı olduğu yönünde bir yönlendirme yapılmalıdır. Toplu taşıma araçlarına olan talep ve yönlendirme sonucu yolcu sayısında yoğunluk yaşanmaktadır. Bu yoğunluk sonucu insanların toplu taşıma araçlarında karşılaştığı ön kapıdan inmeye çalışmak, yüksek sesle cep telefonu ile konuşmak ve müzik dinlemek, yüksek sesle sohbet etmek, çiğnemenen sakız ve şeker gibi maddeleri araç içine yapıştırmak, gazete gibi basılı materyalleri gelişi güzel yere atmak, yaşlı, çocuklu, engelli, hamile vatandaşlarımıza öncelik vermemek, inilecek duraktan önce hazırlık yapıp zamanında araçtan inmeme, güvenlik şeritlerini ihlal etmek ve arkaya ilerlememek vb. sorunlara çözüm adına yazılı ya da yazılı olamayan kurallar oluşturulmaktadır.

Kısa vadede, yetişkin katılımcılara trafikte olumlu davranışlara yönelme konusunda güçlü ve kalıcı bir motivasyon kazandırmak, diğer taraftan, henüz yetişmekte olan çocuklar ve gençlere trafiği öğretip, trafik kurallarına uymada olumlu yargılar edindirmek; uzun vadede ise bireylere küçük yaşta trafikte güvenli davranışlar kazandırarak bu davranışları gelecekte yaşam biçimine dönüştürmelerinde etkili olmak amaçlanmaktadır. Yapılan ve yapılması gereken bu çalışmaların amacı toplumumuzda bir trafik kültürü oluşturmaktır.

2.2. Çalışmalar ve Etkinlikler

Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı Trafik Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan “Sürücü ve Yaya Eğitimi Seminerleri Eğitici El Kitabı” ve “Sürücü ve Yaya Trafik Eğitim Seminerleri”nin genel amacı, 7’ den 70’e yol kullanıcılarını, ülkemizdeki trafik sorunu hakkında düşündürmek, trafik güvenliği konusunda bilinçlendirmek ve trafik kurallarına uymada toplumsal bir duyarlılık oluşturmaktır.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

2.2.1. Sorumlu Vatandaş Hareketi

Trafikte Sorumluluk Hareketi'nin alt projelerinden biri olan Sorumlu Vatandaş Hareketi, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolu Düzenleme Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ve TÜVTÜRK Araç Muayene İstasyonları arasında imzalanan iş birliği protokolü ile 2010, 2011 ve 2013 yıllarında uygulanmıştır.

Sorumlu Vatandaş Hareketi kapsamında halk eğitimi merkezleri öğretmenlerine ve kursiyerlerine, üniversite öğrencilerine trafik eğitimi verilmiştir. Bu seminerlerde ilk etapta öğretmenlere ve usta öğreticilere, kazadan korunma, trafik işaretlerinin kazayı önlemedeki katkısı, araç muayenesi ve güvenliği, sorumluluğun bireye çekilmesi, trafik kurallarının günlük hayatta kullanımı gibi konularda eğitim verilmiştir. Öğretmenler ve usta öğreticiler de projeye özgü araçlarla kendi sınıflarındaki kursiyerlere bilgi aktararak, proje hedeflerinin çok daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlamışlardır.

2010 yılında başlanan proje kapsamında, 3 yıl boyunca, Adana, Afyonkarahisar, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Muğla, Ordu, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon ve Van olmak üzere 27 farklı ilde eğitim verilen 3.000 öğretmen ve usta öğretici tarafından 185.000 kişiye ulaşılmıştır. Proje hedeflerine ulaşıldığı ve protokolün süresi dolduğu için proje uygulamaları tamamlanmıştır.

2.3. Görüş ve Öneriler

1. Basın, radyo ve televizyon kuruluşlarınca yolcu ve yayalara yönelik trafik programlarında; toplu taşıma araçlarının kamunun ortak malı olduğu, tüm insanlara hizmet verdiği ve buralarda uyulması gereken kurallar hususunda eğitici programlar ve kamu spotları hazırlanması sağlanmalıdır.
2. Sürücülerle yayalar ve yolcular arasında doğabilecek anlaşmazlıkların giderilmesine yönelik anlayışın toplumda yaygınlaştırılması çalışmalarının yapılması sağlanmalıdır.
3. Köprü, kavşak, kaldırım, üst geçit vb. trafik alanlarından engelli vatandaşların daha verimli yararlanmasına yönelik alt yapı düzenlemelerinin yapılması sağlanmalıdır. Yayaların yaya geçidini kullanmalarının hayati önem taşıdığı ve sürücülerin de yaya geçidi tabelalarına gereken önemi vermeleri konusu vurgulanmalı ve caydırıcı nitelikte denetimlerin yapılması sağlanmalıdır.

2.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; "Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları" başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

BÖLÜM IV

ÖZEL MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜ KURSLARI VE EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ

1. ÖZEL MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜ KURSLARI

1.1. Mevcut Durum

Özel motorlu taşıt sürücüsü yetiştirmek, yetişmiş olanlara sınav sonucu sertifika vermek, trafik ile ilgili öğretim ve eğitim yaptırmak ve özel sürücü kursu açılmasına izin vermek ve bunları denetleme görevi Kara Yolları Trafik Kanunu ile Millî Eğitim Bakanlığına verilmiş, bu amaçla hazırlanan Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği 1987 yılında yürürlüğe konulmuştur. Yürürlüğe giren bu Yönetmeliğin günün şartlarına cevap verememesi ve uygulamalarda sıkıntılar yaşanması sebebi ile günün şartlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenen 29 Mayıs 2013 tarihli ve 28661 sa-

yılı Resmî Gazete 'de Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği yürürlüğe konulmuştur. Ayrıca sürücü kursları öğretim programları da yenilenmiştir. İlk kez 1987 yılında sürücü eğitimi vermek üzere açılan özel motorlu taşıt sürücü kurslarının sayısı 2017 yılı itibarıyla Türkiye genelinde 81 il ve 570 ilçede toplam 3522'ye ulaşmıştır.

Trafik ve ilk yardım bilincinin yaygınlaştırılması, sürücü eğitimine ilişkin öğretim programları ve sınav uygulamalarının 2014 yılına kadar AB standartlarına uyumlu hâle getirilmesi amacıyla, sürücü eğitimleri ve sınavlarında AB ülkeleri uygulamaları ve ilgili mevzuatları dikkate alınarak köklü düzenlemeler yapılmış, yeni bir yaklaşım tesis edilmiştir. Bu çerçevede 12-13 Nisan 2012 tarihinde Ankara'da "Sürücü Eğitimleri ve Sınavlarında Yeni Yaklaşımlar Çalıştayı" organize edilmiş, ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile STK ve diğer tüm paydaşlarla bir araya gelinerek yapılacak düzenlemelere ilişkin görüşler alınmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2013, 2014 ve 2015 yılları idare faaliyet raporuna göre; 29.05.2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği ile 12.06.2013 tarihli ve 1341072 sayılı Makam Oluru ile yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Yönergesiyle uygulama sınavlarına ağırlık verilerek yeni bir yaklaşım uygulanmaya konmuştur. Bu yaklaşımın ana amacı trafik ve yol güvenliğine katkıda bulunarak daha bilinçli ve yeterli sürücü adayları yetiştirmektir. Yürürlüğe konulan yeni mevzuat düzenlemeleri ile sürücü eğitimi ve sınav esaslarında önemli değişiklikler yapılarak sınav süreleri artırılmış ve AB standartlarına uyumlu hale getirilmesi sağlanmıştır.

Bu çerçevede “Sürücü Eğitimi ve Sınav Süreçlerinin Geliştirilmesi Projesi” gerçekleştirilmiş, ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile STK ve diğer tüm paydaşlarla bir araya gelinerek yapılacak düzenlemelere ilişkin görüşler alınmıştır.

05.12.2015 tarihli ve 29553 sayılı, 07.03.2017 tarihli ve 30000 sayılı, 22.04.2017 tarihli ve 30046 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikler ile trafik ve sürücü eğitimleri ile sınavları, yeni gelişmeler dikkate alınarak trafik ve yol güvenliğini sağlamasına katkıda bulunacak şekilde yeniden düzenlenmiş ayrıca sürücü kurslarında uygulanmak üzere trafik adabı dersi konulmuştur.

Genel olarak baktığımızda 2010-2014 Strateji Planı doğrultusunda sürücü eğitimlerinin kalitesinin artırılması, AB standartlarına uygunluğunu ve Türkiye'deki sürücü belgelerinin uluslararası düzeyde tanınması amacıyla ilgili kuruluşlarla işbirliği içinde önemli çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar sonucunda özel motorlu taşıt sürücüleri kursu standartları geliştirilmiş, eğitim programları güncellenmiş, direksiyon eğitim dersi sınavları yeni bir anlayışla yeniden düzenlenmiştir. Sertifika sınıfları uluslararası standartlar doğrultusunda 8'den 17'ye çıkarılmıştır. Teorik dersler arasına her dönemde 4 saat uygulanmak üzere “Trafik Adabı” dersi getirilmiştir. Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarının eğitimlerinde ve sınavlarda kullandıkları araçlara yaş sınırlaması getirilmiş ve direksiyon

uygulama sınavı 35 dakikaya çıkarılmıştır. Eğitim sonunda yapılan teorik derslerin sınavında trafik adabı dersine ilişkin sorulara yer verilmekte, 35 dakika süreli uygulama sınavının ilk beş dakikasında araç tekniği dersi konularının değerlendirilmesine yönelik araç üzerinde aracın teknik özellikleri ile ilgili sorular sorularak aracı tanıyıp tanımadığına karar verilmekte olup, sınavın devam edip etmeyeceği bu duruma göre değerlendirilmektedir.

Uygulama sınavlarında kullanılan değerlendirme formları matris mantığı ile hazırlanmış ve bu uygulamalar Bakanlık temsilcileri aracılığı ile gözlemlenmiştir. Kurslardaki teorik veya uygulama şeklinde yapılan dersler ile yapılan sınavlar Bakanlığımızca sıkı denetimlere tabi tutularak özel motorlu taşıt sürücülerinin kurslarının iş ve işlemleri elektronik ortamda yürütülmeye başlanmıştır. Söz konusu mevzuat değişikliklerinin Bakanlığımız personeli, özel motorlu taşıt sürücülerinin kurslarının eğitim personeli ve sivil toplum kuruluşlarına anlatılması amacıyla birçok hizmet içi eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Özel motorlu taşıt sürücülerinin kurslarında ve sınavlarda kullanılmak üzere trafik adabı dersi ders notları, direksiyon eğitimi uygulama sınavı kılavuzu ve direksiyon eğitimi uygulama videosu gibi eğitim materyalleri geliştirilmiştir.

Son değişiklikle kursların açılması ile ilgili düzenlemeler yapılmış, kursların açılışları ile ilgili il/ilçe kontenjanı uygulamaya konulmuştur. Bu uygulama ile “Merkez ilçe ve ilçelerin nüfusuna göre açılacak kurum sayısı belirlenirken Türkiye İstatistik Kurumunun her yıl belirlediği sayılar esas alınmaktadır. Nüfusu;

- 10.000-20.000 arası olan ilçelerde bir,
- 20.001-30.000 arası olan ilçelerde iki,
- 30.001-50.000 arası olan ilçelerde üç,
- 50.000’den sonraki her 50.000 nüfus için ise üç,

kurum açılmasına izin verilir. Toplam nüfusu 10.000’in altında olan ilçelerde ise kurs açılmaz.” hükmü getirilmiş olup kurs açmak isteyenlerin şartları taşımaları kaydı ile müracaatları elektronik ortamda alınarak değerlendirilmiştir. Ayrıca kurs açacaklara belli standartlar ve kursların girişlerinin bağımsız olması şartı getirilmiştir.

Motorlu taşıt sürücülerinin kurslarının iş ve işleyişleri ile sınavların yapıları sıkı bir denetime tabi tutulmuş, her sınav döneminde Bakanlığımız temsilcileri ve il/ilçe millî eğitim müdürlüğü personeli aracılığı ile denetimler gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucunda 2012 yılında direksiyon eğitimi dersi sınavlarının başarı oranı % 95 iken, 2013 yılında bu oran % 72’ye düşmüştür. 2014 yılında da % 68,5’lere kadar düşürülmüş, “B” sınıfı sürücü sertifikasında bu oran % 63,7 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında ise % 60,4’lere kadar düşürülmüştür. “B” sınıfı sürücü sertifikasında ise bu oran % 56,1 olarak gerçekleşmiştir.

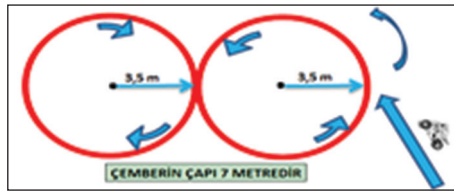
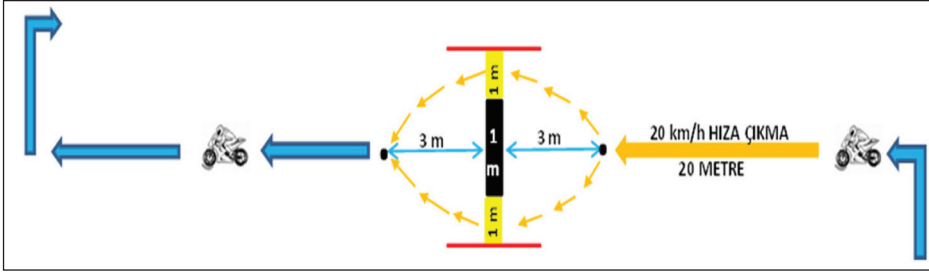
Ehliyet sınavında tablet dönemi

EHLİYET alacak adayların direksiyon uygulama sınav değerlendirilmeleri, Ankara'da pilot bölgede tablet bilgisayarlarla yapılmaya başlandı. Uygulamanın kısa süre sonra ülke genelinde yaygınlaştırılmasıyla yıllık 3 milyon lira ve kağıtta 10 milyon sayfa tasarruf sağlanacak. Adayın tablet bil-

2017 yılında yapılan değişiklik ile eğitimde yeterli beceriyi kazanamamış kursiyerlerin sınava girmesine onay veren ve sınavda başarısız olan kursiyer oranına göre kurslara belirli müeyyideler getirilmiştir. Bu sebeple kurslarda ciddi bir eğitim seferberliği başlamış bu durumda da oranlar biraz yükselerek "B" sınıfı sürücü sertifikasında 2016 yılı başarı oranı % 61.6, genel ortalaması ise % 64.9 olmuştur. 2017 yılında ise B" sınıfı sürücü sertifikasında başarı oranı % 68.7 genel ortalaması ise % 71.5 olmuştur. Sürücü kurslarının direksiyon eğitim alanı veya direksiyon eğitim simülatörü kullanma seçeneklerinden birini tercih ederek eğitim verme şartı getirilmiş olup böylece direksiyon eğitim simülatörü ile eğitim vermeye başlanmıştır. Sürücü kursu eğitim alanını kullanmıyor ise direksiyon eğitim simülatörünün;

1. Donanımları gerçek araç donanımı ile birebir ebatlarda olması gerekir. Kabinde ayarlanabilir koltuk, emniyet kemeri, el freni, direksiyon donanımı, sinyal kolu, silecek kolu, kontak anahtarı yeri vb. donanımlar ile gerçek araçlarda bulunan tüm göstergeler (sinyal göstergeleri, flaşör, emniyet kemeri ikaz lambası, akü şarj lambası, yağ lambası ve benzeri.), vites kolu, gaz, fren ve debriyaj pedali, dikiz aynası ve diğer aynalar bulunmalıdır.
2. Gelişmiş ses simülasyonuna sahip olup motorun çalıştırılması ve sürüş esnasında motorun devrine göre motor sesini vb. uyarı seslerini verebilmelidir.
3. Görsel sistem olarak ekranla desteklenmiş, gerçeğe yakın ve farklı ortamlarda trafik işaret ve levhaları ile donatılmış direksiyon eğitim alanında, şehir içi ve şehirlerarası kara yolunda, iniş ve çıkış eğimli yollar ile değişik hava koşullarında, gece ve gündüz araç kullanımında kursiyerin algı ve refleksini ölçen eğitim senaryolarının uygulanmasına imkân sağlanmalıdır.
4. Kursiyerler eğitim süresince Özel Motorlu Taşıtlı Sürücüler Kursu Yönetmeliği ekindeki EK-3 ve EK-4'de belirtilen değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmelidir.
5. Kursiyerlerin hangi senaryoda ne zaman eğitim aldığı kayıt altına alınmalıdır. Hangi senaryolarda eğitim alması gerektiği belirtilmelidir. Her kursiyer için, eğitim kayıtlarının ve eğitim sonuçlarının arşivlenebileceği ve harici çıktılarının alınabileceği bir sisteme sahip olmalıdır."

Teorik dersleri tamamlayan kursiyerler direksiyon eğitimi derslerine, direksiyon eğitim alanında veya simülâtör üzerinde 2 saatten az olmamak kaydıyla direksiyon usta öğreticisi tarafından kursiyerin akan trafikte eğitim alacak düzeye ulaştığına karar verilmeye kadar devam edilir. Kurslar, direksiyon eğitim alanlarını ve dinlenme tesisleri ile direksiyon eğitim simülâtörüne ilişkin şartları Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü tarafından belirlenerek internet sayfasında yayınlanan standartlara uygun şekilde düzenler.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Özel motorlu taşıt sürücülerini kursu ders programları, yeni sertifika sınıfları dikkate alınarak yeniden geliştirilmiştir. 2016 yılında trafik adabı dersi yeni bir ders olarak özel motorlu taşıt sürücü kursu ders programları arasında yer almıştır. 2015 yılında trafik adabı dersinin eğitimini verecek 3.034 usta öğreticiye konu ile ilgili eğitim verilmiştir. Ayrıca trafik adabı dersi için ders notları, eğitim materyali geliştirilerek elektronik ortamda yayınlanmıştır.

2016 yılında toplamda trafik adabı dersi semineri de dâhil olmak üzere özel öğretim kurumları mevzuat düzenlemeleri konularında ilçe şube müdürü, maarif müfettişi ve şefler olmak üzere 1.805 kişiye seminer düzenlenmiştir. 2015 yılında motorlu taşıt sürücü kurslarına kayıt yaptıran 1.951.964 kişiden 1.466.447 kişi sertifika almaya hak kazanmıştır.

Eğitime tabi tutulan trafik ve çevre dersi usta öğretici tablosu

Yıl	Trafik Adabı dersini okutacak usta öğretici sayısı	Özel öğretim kurumları mevzuat düzenlemeleri konularında seminer alan kişi sayısı
2015	3034	-
2016	-	1805

Motorlu taşıt sürücü kurslarına kayıt yaptıran kursiyer sayısı tablosu

Yıl	Motorlu taşıt sürücü kurslarına kayıt yaptıran kişi sayısı	Sertifika almaya hak kazanan kişi sayısı
2015	1951964	1466447
2016	1117052	928241
2017	1371146	1056272

2017 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliğinin Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir.

Özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarında kayıtlı kursiyerlerin derslere devam devamsızlıklarını kontrolünün yapılması,

Özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarında kayıtlı olan araçların Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtları ile karşılaştırılarak araçların özel motorlu taşıt sürücülerini kursu kurucusunun adına kayıtlı olup olmadığının kontrolünün yapılması,

Direksiyon eğitimi dersi sınavında kursun bir dönemde "B" sertifika sınıfında sınava giren kursiyerlerin Yönetmelik eki (EK-4) Formda kırmızı renkli kutu ile gösterilen davranışlarda başarısız olanların oranının %55 ve üstünde olması durumunda, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 7 nci maddesi hükmünün uygulanması,

Merkez ilçe ve ilçelerin nüfusu dikkate alınarak o ilçede açılacak özel motorlu taşıt sürücüleri kursu kontenjanının belirlenmesi, mevcut özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarının müktesep haklarının korunması ile ilgili düzenleme yapılması,

İlk dört sınav hakkını manuel vitesli sertifika sınıfı aracında kullanan kursiyerlerin, istemeleri hâlinde aynı sınıfın otomatik şanzımanlı sertifikasını almak üzere direksiyon eğitiminde ve ikinci dört sınav hakkında otomatik şanzımanlı araç kullanabilmesi,

Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında kullanılan direksiyon eğitim ve sınav araçlarından 10 yaşına kadar kullanılacakların 12, 20 yaşına kadar kullanılacakların 22 yaşına kadar kullanılması,

Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında görevli eğitim personelinin mevzuata aykırı hareket etmelerinin tespiti hâlinde ilk seferde 5, ikinci seferde 10 sınavda, üçüncü kez tekrarlanması halinde ise bir yıl süreyle sınav görevi verilmemesi yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

1.2. Görüş ve Öneriler

1. Trafik olgusunun kilit noktası sürücü kurslarıdır. Burada alınan eğitimin sürücü adayında oluşturduğu alt yapı iyi olursa ileriki zamanlarda değiştirilmesi mümkün olmayan alışkanlıklar haline gelir. Sürücü adaylarının kurs programlarının tamamına muhakkak katılması, eğitime kesintisiz ve eksiksiz devam etmeleri gerekmektedir.
2. Eğitim tarzı “ezberletme” değil, “ikna” ve “idrak” olmalıdır. Kursiyere “neden” ve “niçin” yapması veya yapmaması gerektiği anlatılmalıdır. Eğitim metodunun interaktif olması ve kursiyer eğitilirken anlatılanları “sorgulaması” sağlanmalıdır.
3. Motorlu taşıt sürücüleri kurslarında görevli yönetici, ilk yardım dersi, trafik adabı dersi, trafik ve çevre bilgisi dersi ile direksiyon eğitimi dersi öğreticileri görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri, değişikliklere ve yeniliklere adapte olabilmeleri için hizmet içi eğitim seminerine alınmalı ve hizmet içi eğitim seminerlerine belirli aralıklarla devam edilmesi sağlanmalıdır.
4. Özel motorlu taşıt sürücü kurslarında görevli direksiyon usta öğreticilerinin iki yılda bir hizmet içi eğitime alınması gerekmektedir.
5. Motorlu taşıt sürücü kurslarında denetim yapacakların daha etkili denetim yapabilmeleri ve hazır bulunuşlukları ile niteliklerinin geliştirilmesi için belirli aralıklarla eğitimden geçirilerek belgelendirilmesi sağlanmalıdır.
6. Teorik ve direksiyon eğitimi derslerinin devam-devamsızlık kontrolleri ile sınavlar mutlaka elektronik veya biyometrik yöntemler ile yapılmalıdır.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

7. Yabancı uyruklu kursiyerlerin teorik sınavı, e-sınav sistemi üzerinden ve belirli dillerde (İngilizce, Almanca, Arapça, Rusça) sorulan sorularla yapılmalıdır. İşitme engelli kursiyerlerin sınavı, işaret dili de kullanılan e-sınav sistemi ile yapılmalıdır.
8. Direksiyon uygulama sınavlarında önceden belirlenmiş süre ve güzergâh uygulaması kaldırılarak haftanın her günü ve her saatinde akan trafik içerisinde direksiyon uygulama sınavları yapılabilir.
9. Özel motorlu taşıt sürücüleri kursu direksiyon eğitimi dersi uygulaması ile sınavlarının akan trafik içinde yapılması için mahalli yönetimlerin güzergâhların belirlenmesi, gerekli emniyet tedbirlerinin alınması gibi konularda il/ilçe millî eğitim müdürlüklerine destek vermeleri sağlanmalıdır. Belediye ve UKOME'lerin sınav güzergâhının belirlenmesi ve düzenlenmesi konusunda millî eğitim müdürlüklerine yardımcı olmaları gerekmektedir.
10. Güvenli sürüş eğitim tekniklerini sürücü kursları bünyesinde vermek üzere mevzuatta düzenlemeler yapılmalıdır. Özellikle motosiklet grubu için güvenli sürüş teknikleri ile ilgili her türlü donanıma sahip kapalı alanlar ve eğitim programları oluşturulmalıdır.
11. Yerel yönetimlere veya hazineye ait araziler üzerinde her bir ilin / ilçenin aday potansiyeline göre, Yönetmelik şartlarına tam uygun, güvenlik dâhil her türlü donanıma sahip ve millî eğitim müdürlüklerinin gözetim ve denetiminde merkezi direksiyon eğitim alanı/alanları oluşturulması gerekmektedir.
12. Millî Eğitim Bakanlığınca, sıkça yaşanan kural ihlallerine ilişkin istatistikler çıkarılarak bu ihlallerin özel motorlu taşıt sürücüleri kursu eğitimlerinde gösterilmesi sağlanmalıdır.
13. Motosiklet grubu sınıfı sertifikalar için verilmesi gereken zorunlu eğitimin artırılması gerekmektedir.

1.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; "Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları" başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

2. EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ

2.1. Mevcut Durum

Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında verilen eğitimleri ve sınavları günün şartlarına uygun hale getirmek amacıyla eğitim programları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı üniversitelerden gelen akademisyenler, kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınarak Avrupa standartlarına uygun mevzuat hazırlanmıştır.

Trafik eğitimi verecek eğitim personelinin nitelikleri, 29 Mayıs 2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği"nin ‘Eğitim Personelinde Aranacak Şartlar’ başlıklı 27 nci maddesinde yeniden düzenlenmiştir.

Motorlu taşıt sürücüleri kurslarında; trafik ve çevre dersi, trafik adabı dersi, araç tekniği dersi ve direksiyon eğitimi dersi Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca onaylanmış programlara göre yeniden düzenlenmiştir. Eğiticilerin eğitimi ile ilgili Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca onaylanmış programlar doğrultusunda Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce illerde düzenlenen kurslarda eğitim verilmektedir. Bu kurslarda eğitim alan ve eğitim sonunda yapılan sınavda başarılı olan usta öğretmenler sürücü kurslarında görevlendirilmektedir. İlk yardım dersi ise Sağlık Bakanlığınca veya yetkilendirdiği kurum ve kuruluşlarca İlk Yardım Yönetmeliği çerçevesinde eğitim alan sağlık personeli tarafından verilmektedir. Bunun dışında yüksekokul mezunu olup ilk yardım kurs bitirme belgesi ile birlikte eğiticilerin eğitimi kurs bitirme belgesi sahibi olanlar da bu eğitimi verebilmektedir. Ayrıca uygulama sınavlarında görev alacak sınav yapımcıların eğitimleri de Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca onaylanmış programlara göre Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce illerde düzenlenen kurslarda verilmektedir.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Usta öğretmenler daha önce 60 saat eğitim alıp kurslarda görev alırken, bu eğitimler 200 saate çıkarılmış ve eğitim sonunda yapılan sınavda başarılı olanlara sürücü kurslarında görev verilmeye başlanmıştır.

Bunun dışında;

Sürücü kurslarında görev alan eğitim personeli/kurs müdürü/kurucu/kurucu temsilcileri, trafik adabı dersi de dâhil olmak üzere bütün dersler için Bakanlığımız tarafından hizmet içi eğitime alınmışlardır. Eğitimden geçirilen personel sürücü kurslarındaki diğer eğitim personelinin eğitilmesi ile görevlendirilmişlerdir.

Sürücü kurslarında kullanılmak üzere Bakanlığımız tarafından eğitim materyali (kitap, CD, uygulama eğitim filmi vb.) hazırlanarak gönderilmiştir. Ayrıca bu materyaller Genel Müdürlüğümüz internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Sürücü kurslarında görev yapan eğitim personelinin kursiyerlere ve diğer sürücülere örnek olması ve eğitimlerin uygulamaya yansması açısından mevzuatta kısıtlayıcı hükümler konulmuştur. Özel Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliği'nin 24 üncü maddesinde; "... Kursta yüz ceza puanının doldurulması, uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisinde araç kullanılması, alkollü olarak araç kullanılması veya hız sınırının aşılması gibi kural ihlalleri nedeniyle sürücü belgesi geri alınanlara eğitim personeli olarak beş yıl süreyle görev verilmez, görevli iken sürücü belgesi geri alınanların da görevine son verilir." hükmü yer almaktadır. Ayrıca daha önce 30 saatlik eğitimden sonra sınavlarda direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyon üyesi olarak görev alan personelin bu eğitimleri yetersiz görülmüş, yeni öğretim programları hazırlanıp eğitim öncesi uygulama sınavı yapılarak sınavda başarılı olanlara teorik ve uygulama olmak üzere toplam 120 saatlik eğitim (daha sonra bu eğitim 96 saate çekilmiştir) verilmiş olup sonunda yapılan uygulama sınavında başarılı olanlara belge verilerek sınavlarda görev almaları sağlanmıştır.

Yukarıdaki eğitimlerden geçirilen sınav yapımcıları daha sonra uygulama alanında görülen eksiklikler sebebiyle 05 Aralık 2015 tarihinde yapılan Yönetmelik değişikliği ile direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyon üyeleri 12 saatlik hizmet içi eğitimi tamamlama programına tabi tutularak teorik eğitim sonrasında yapılan uygulama sınavında başarılı olanlara belge verilmiş ve sınavlarda tekrar görev almaları sağlanmıştır. Komisyon üyelerinin bilgilerini güncellemeleri için belli aralıklarla hizmet içi eğitimlere devam edilecektir.

Bu kurs programını tamamlayanların;

1. Ölçme ve değerlendirme bilgisine sahip olmaları,
2. Psiko-motor becerileri değerlendirmeleri,
3. Trafik kurallarını bilerek Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliği'nin (EK-3) ve (EK- 4) formlarını etkin kullanmaları,

4. Eğitim sınav aracı kullanma becerisine sahip olmaları beklenmektedir.

İllerde sınav sorumlularını eğitecek olan 714 müdür yardımcısı/şube müdürü bu hizmet içi eğitim için Bakanlığımızca eğitimcilerin eğitimi seminerine alınmıştır. Eğitimden geçirilen şube müdürleri 12 saatlik programı uygulamak amacı ile il/ilçelerinde sınav yapıpıcılarına bu konuda eğitim vermiş, eğitim sonunda yapılan sınavda başarılı olanlara sınavlarda görev yapmak üzere belge verilmiştir. Başarısız olanlar ise bir yıl sonra tekrar eğitim alarak başarılı olmak şartıyla sınavlarda görev alabileceklerdir.

Sınavların daha sağlıklı yapılabilmesi ve öncelikle direksiyon eğitimi dersi sınavı uygulama ve değerlendirme komisyonlarında görev alan personel olmak üzere sınavda görev alacaklar, sürücü kurslarında eğitim personeli olarak çalışanlar ile kursiyerlerin başvurabileceği ve uygulamalarda dikkate alınacak hususlarla ilgili “Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Uygulama Sınavı Kılavuzu” ile “Direksiyon Uygulama Sınavı Videosu” hazırlanmıştır. Bu çalışmalar Genel Müdürlüğümüz internet sayfasında yayımlanmıştır.

Motorlu taşıt sürücü kurslarında verilen sürücü eğitimleri ile teorik ve uygulama sınavlarına ilişkin ülkemizde yapılan değişiklik ile yeniliklerin tanıtılması, geliştirilmesi planlanan aday sürücü eğitim standartlarının tartışılması, direksiyon öğretmenleri ile direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyonu üyelerinin eğitimine yönelik AB ve Türkiye uygulamalarının değerlendirilmesi ve aday sürücü eğitimlerine ilişkin paydaş görüşlerinin alınması amacıyla Bakanlığımız taşra teşkilatı ile sektör temsilcilerine yönelik genel bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Yapılan çalışmalarla ilgili olarak 2014 Nisan – Ağustos ayları arasında 4087 sürücü kursu müdürü/kurucusuna, il ve ilçelerde görevli 1155 özel öğretim kurumlarından sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı, şube müdürü ile şefler olmak üzere toplamda 5242 kişiye değişen program ve yeni mevzuat düzenlemeleri hakkında hizmet içi eğitim semineri verilmiştir.

2016 yılında 919 ilçe millî eğitim müdürüne 2016 Şubat-Mart aylarında Çanakkale ve Mardin’de, 643 şube müdürüne 2016 Ocak, Şubat, Mart aylarında Kırşehir’de, 162 marif müfettişleri başkan ve yardımcısı ile 81 il millî eğitim müdürlüğünde özel öğretimden sorumlu şeflere 2016 Nisan ayında Afyonkarahisar’da Özel MTSK modülü ve diğer özel öğretim kurumları mevzuat bilgilendirme semineri verilmiştir.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

2.2. Görüş ve Öneriler

1. Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde oluşturulacak bir kadro ile profesyonel sınav yapımcılar istihdam edilerek direksiyon uygulama sınavları profesyonel sınav yapımcılar tarafından yapılmalıdır. Sınav yapımcıların sınavlarla ilgili hazır bulunuşlukları ve niteliklerinin geliştirilmesi için hizmet içi eğitimlere devam etmeleri sağlanmalıdır.
2. Sürücü eğitiminde görev alan usta öğreticiler ile sınav değerlendirme komisyon üyelerinin bilgi ve beceri seviyesinin yüksek olması gereklidir. Bu sebeple trafik ve direksiyon usta öğreticilik eğitimi için yeni ve daha kapsamlı programlar hazırlanarak uygulanmalıdır.
3. Sürücü belgesi almak isteyen engelli bireylerin sürücü eğitimi alabilmeleri için özel motorlu taşıt sürücü kurslarında çalışacak personel yetiştirilmesi sağlanmalıdır. Trafik ve direksiyon usta öğreticilik eğitimi için hazırlanması planlanan yeni programın içeriğine engelli bireylerin eğitimiyle ilgili konulara da yer verilmesi gerekmektedir.
4. Eğiticiler; sabır, temel sürüş becerileri, özdenetim, adayla etkili iletişim, ustalık ve empati konusunda eğitilmelidir. Her eğitim kademesinde trafik bilgisini verecek olan öğretim kadrosunun bu konularda eğitim almış olması gerekmektedir.
5. Eğiticilerin, eğitim sırasında kullanacağı sunum teknolojilerinin daha etkin kullanması, etkileşimli eğitimden de eğiticilerin yardımcı kaynak olarak yararlanılması sağlanmalıdır.

2.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; “Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları” başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

BÖLÜM V

DİĞER ÇALIŞMALAR

1. TRAFİK DENETİMİ VE KONTROL MERKEZLERİ

1.1. Mevcut Durum

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu'nun 5 inci maddesinde; "Emniyet Genel Müdürlüğünün trafik kuruluşları ile bu kuruluşların görev ve yetkileri şunlardır:

a. Kuruluş: Bu Kanunla, Emniyet Genel Müdürlüğüne verilen görevler, Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan Trafik Hizmetleri Başkanlığına yürütülür.

Trafik Hizmetleri Başkanlığı, Emniyet Genel Müdür Yardımcısı tarafından yürütülür. Emniyet Genel Müdürlüğünün merkez bölge, il ve ilçe trafik zabıta kuruluşları Trafik Hizmetleri Başkanlığına bağlı olarak çalışır.

Araçlara ve sürücülere ait işlemleri yapmak, plaka ve belgelerini vermek ve bu amaca yönelik hizmetleri yürütmek üzere her ilde ve gerekli görülen ilçelerde tescil şube veya büroları kurulur.

Tescil şube veya bürolarında emniyet hizmetleri sınıfı personelinden ayrı olarak teşkilat ve kadrolarında gösterilen sayıda genel idare ve teknik hizmetler sınıfında personel ile sözleşmeli personel çalıştırılabilir.

b. Görev ve yetkiler:

1. Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve kara yolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek,
2. Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek,
4. El koyduğu trafik kazalarında trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek,
5. Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli işlemleri yapmak ve takip etmek,
6. Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek,
7. Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek,
8. Sürücülerin belgelerini vermek.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

9. Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukukî değişiklikleri işlemek, işlettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek,
10. Trafik kazalarının oluş nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, değerlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sağlamak ve ilgili kuruluşlara teklifte bulunmak,
11. Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta şirketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek.
12. Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmaktır. Trafik kuruluşlarının, çalışma şekil ve şartları, görevlendirilecek personelin nitelikleri, seçimi, çalışma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukukî değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyatî tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı şerhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine işlenmesi ve kaldırılması işlemleri, bu değişiklik veya şerhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşlarından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak paylaşılabilir. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.” denilmektedir.

Kara Yolları Trafik Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinde Jandarma Teşkilatının Görev ve Yetkileri aşağıdaki gibidir:

“Jandarmanın trafik hizmetlerinde görevli personeli; trafiğin düzenlenmesi ve trafik suçlarına el konulmasına ait olarak aşağıda gösterilen hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli ve yetkilidir.

- a. Kontrolünden sorumlu olduğu kara yolları üzerinde araçları ve bu araçlarda bulundurulması gereken belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve kara yolunu kullanan diğer kişilerin kural dışı hareketlerini denetlemek, duran veya akan trafiğin düzenlenmesini ve yönetilmesini sağlamak,
- b. Meydana gelen trafik kazalarına el koymak, kazanın oluş nedenlerini tüm kusurlu unsurlara göre incelenerek, iz ve delillerini tespit etmek, adli işlemlere ve istatistikî bilgilere esas olmak üzere kaza tespit tutanağı tanzim etmek veya ettirilmesini sağlamak,
- c. Trafik kazaları sonucu yolun trafiğe kapanmış olması halinde, kazaya ait iz ve delilleri kaybolmayacak şekilde işaretlemek, trafik güvenliği yönünden gerekli tedbirleri almak ve yolun trafiğe açılmasını sağlamak,

- d. Ölüm veya yaralanma ile sonuçlanan trafik kazalarında, kazazedelere ilk ve acil yardımın yapılmasını, en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesini, götürülmesi sağlık yönünden sakıncası bulunan yaralılar için de, sağlık personelinin olay mahalline getirilmesini sağlamak,
- e. Şehirlerarası akaryakıt istasyonlarında bulundurulması mecburi görülen ilk yardım malzemeleri ile kara yolları üzerinde açılacak tesislerle ilgili yönetmelik hükümleri uyarınca, taşıtlar için bulundurulması mecburi tutulan malzemeleri kontrol etmek, noksan veya uygun durumda bulundurmayanlar hakkında gerekli yasal işlemlerin yapılmasını sağlamak,
- f. Meydana gelen trafik kazalarını oluş nedenlerine göre incelemek, tüm kusurlu unsurlara göre değerlendirmek ve sonuçlarına göre gereken tedbirleri almak ve gerektiğinde ilgili kuruluşlara bilgi vermek,
- g. Kara yolları Trafik Kanununun suç saydığı bir fiilden dolayı sürücüler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek, Cumhuriyet başsavcılıklarının yetkisine giren ihlallere ait tutanakların bir örneğini 7 iş günü içinde yetkili Cumhuriyet başsavcılığına, trafik idari para cezası karar tutanaklarını ise kesinleşme tarihinden itibaren takip ve tahsili için 7 iş günü içinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek birime veya kuruma göndermek, tutanakların kaydedildiği listeleri ise, örneğine uygun olarak düzenleyip ve onaylayarak Emniyet Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Merkezine iletmek üzere ilgili trafik kuruluşuna gönderilmesini sağlamak,
- h. Kara yolları Trafik Kanununun 116 ncı maddesi uyarınca sürücüsü tespit edilemeyen araçların tescil plakalarına göre tutanak düzenlemek, işlenmiş olan suç mahkemece ceza tayinini gerektiriyorsa, tutanağın mahkemeye, trafik zabıtasının yetki sınırları içerisinde kalan suçlardan ise adres tespiti için sürücü veya sahibine tebligat yapılmak üzere aracın tescilinin yapıldığı il trafik kuruluşuna göndermek,
- i. Sorumluluk sahaları üzerindeki kara yollarında yapılacak milli ve milletlerarası yarış ve koşularla ilgili olarak bu Yönetmelikte belirlenen esaslar doğrultusunda gerekli trafik tedbirlerini almak ve koşuların güvenli şekilde yürütülmesini sağlamak,
- i. Sorumluluk alanlarının kesin hatları ile belirlenmesini sağlamak, icabında trafik zabıtası ile müşterek kontroller yapmak amacı ile mülki amire teklif ve önerilerde bulunmak, bu konuda hazırlanarak mülki amirce onaylanıp yürürlüğe konulan protokolle verilen görevleri yapmak,
- j. Mevsim şartlarına, milli ve dini bayramlara, turizm bölgeleri ve mevsimlerine, haftanın günlerine ve günün muhtelif saatlerine göre trafiğin arz ettiği genel durum dikkate alınarak, kontrol hizmetlerinin kendi sorumluluk sahasındaki tüm yollara yaygınlaştırılması ve devamının sağlanması amacıyla günlük, aylık veya mevsimlik kontrol programları hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak,

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

- k. Çeşitli kişi, kurum ve kuruluşlara, kara yolu yapısında yapılacak çalışmalar sırasında ve çalışma mahallinde trafik akımı ve güvenliği yönünden, Kara Yolları Trafik Kanunu ve bu Kanuna göre çıkarılmış yönetmeliklerde belirlenen tedbirlerin alınması, yeterli ve uygun olmaması veya yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşun talebi halinde, gerekli tedbirleri aldırarak, bu çalışmalar sırasında meydana getirilen tehlikeli durum ve engelleri, bütün sorumluluk bunları yaratan kişilere ait olmak üzere, ortadan kaldırmak ve yapılan masrafları sorumluları ödettirilmesine ait işlemleri yürütmek,
- l. Kara Yolları Genel Müdürlüğü yol ağı dışındaki yollarda trafik düzenlemede kullanılan işaret levhaları, ışıklı ve sesli işaretler, yer işaretlemeleri ile benzeri trafik işaretlerinin görülen eksikliklerini ilgili kuruluşlara bildirmek,
- m. Ayrıca, Kara Yolları Trafik Kanunu ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle jandarmaya verilen diğer görevleri yapmak.”

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu'nun 6 ncı maddesinde Trafik zabıtasının görev ve yetki sınırı ile genel zabitanın trafik hizmetlerini yürütmeye ilişkin yetkisi aşağıdaki gibidir:

“Trafik zabıtası ve genel zabitanın görev ve yetki sınırı;

a. Trafik zabıtası:

Trafik zabıtası görevi sırasında karşılaştığı acil ve zorunlu hallerde genel zabıta görevi yapmakla da yetkilidir.

Mülki idare amirlerince, emniyet ve asayiş bakımından zorunlu görülen haller dışında, trafik zabıtasına genel zabıta görevi verilemez, araç, gereç ve özel teçhizatı trafik hizmetleri dışında kullanılamaz.

b. Genel Zabıta:

Trafik zabıtasının bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde polis; polisin ve trafik teşkilatının görev alanı dışında kalan yerlerde de jandarma, trafik eğitimi almış subay, astsubay ve uzman jandarmalar eliyle yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak trafiği düzenlemeye ve trafik suçlarına el koymaya görevli ve yetkilidir.”

2918 sayılı Kara Yolları Trafik Kanunu'nun 114 üncü maddesinde yer alan suç ve ceza tutanaklarını yazma yetkisi ise: “Bu Kanunda yazılı trafik suçlarını işleyenler hakkında yetki sınırları içinde Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı personeli ile Ulaştırma Bakanlığının ve Kara Yolları Genel Müdürlüğünün ilgili birimlerinin il ve ilçe kuruluşlarında görevli ve yetkili kılınmış personelince tutanak düzenlenir. Birkaç trafik suçunun bir arada işlenmesi halinde her suç için ayrı ceza uygulanır.” şeklinde yer almaktadır.

Kanun'da denetim,: "Araçları, bu kanuna göre araçlarda bulunması gerekli belge ve gereçleri, sürücülerini ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve kara yolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek" şeklinde tanımlanmaktadır. Denetimin daha da etkin hale getirilmesi için sürücü davranışlarına etki eden diğer unsurları da içeren uygulamalar bütününe ihtiyaç duyulmaktadır.

Bir gelişmenin toplum tarafından öğrenilmesi ve benimsenmesi zaman almaktadır. Burada vurgu yapılan konu iki boyutludur. Bunlardan birincisi, denetleyicilerin eğitimi; ikincisi ise denetlenenlerin eğitimidir. Denetleyici olan trafik polislerinin iyi eğitimi hem uygulamada denetimin verimini artırarak kaza oranlarını azaltacak hem de denetleyiciler denetlenenlere (sürücü, yaya, yolcu) gerekli rehberliği yaparak toplumdaki bilinçlenmeyi artıracaktır.

Trafik denetimindeki amacın denetlenenin güvenliği olduğu anlaşılmalıdır. Denetimin şekli de bu amaca uygun olmalıdır. Kişilerin (sürücü, yaya, yolcu) trafik polisinin yaptığı denetimin amacını anlaması halinde, trafik güvenliğinin sağlanmasında duyarlılık durumları artacaktır. Neticede de trafik kazaları azalacaktır.

Yabancı uzmanlar trafik polisinin denetiminde, teknolojinin kullanılması gerektiğini önemle vurgulamaktadır. Japon uzmanlar trafik polisinin başarı anahtarının insanla teknolojinin birleştirilmesi olduğunu belirtip, Japon polisinin insan ve teknolojinin entegre olduğu "Trafik Düzenleme Sistemini" kurduklarını beyan etmektedirler. Aynı uzmanlar, 21. yüzyılın trafik polisine yeni teknolojiyi uygulamalarını önermekte, bu sayede trafik polisi sayısında tasarruf olacağı, kazaların ve trafik sıkışıklığının azaltılabileceğini belirtmektedir.

2011 yılından itibaren Kore'de uygulanmakta olan ve çocuk ölümlerinde önemli oranda azalma sağlayan, okul bölgelerinde trafik kurallarını ihlal eden sürücülerin iki kat daha ağır cezaya tabi tutulduğu bir ceza sisteminin ülkemizde de uygulanması olumlu sonuçlar getirecektir.

1.2. Görüş ve Öneriler

1. Trafığe ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve görüntünün toplandığı ve kayıt altına alındığı tek bir birim oluşturularak; sürücü, araç, ceza gibi trafikle ilgili her türlü iş ve işlemin buradan yürütülmesi sağlanmalıdır. Ayrıca trafik cezalarının elektronik ortamda takip edilmesine olanak sağlayacak sistemler geliştirilmelidir.
2. Trafikte iyi tutum ve davranışlarda bulunan sürücülerin sosyal, ekonomik ve hukuki çerçevede çeşitli şekillerde (kasko indirimleri, araç vergilerinden indirim, vb.) ödüllendirilmeleri sağlanmalıdır.
3. Zorunlu trafik sigortasının sağlamış olduğu mali hak ve yükümlülüklerle ilgili olarak vatandaşın bilinçlendirilmesi amacıyla daha fazla eğitime yer verilmelidir.
4. Trafik denetimlerinde şehir içi ve şehirler arası yollarda elektronik ve mobil denetimlerin yaygınlaştırılmasını sağlamak için mobese kameralarının sayısının artırılması gerekmektedir. Kaza İstatistikleri analiz edilerek sık kaza yaşanan bölgelerle ilgili tedbirlerin alınması ve trafik kazaları ile ilgili ayrıntılı istatistiklerin sürücü kursları ve ilgili kuruluşlarla paylaşılması sağlanmalıdır.
5. Trafığın yoğun olduğu arterlerde alternatif yollara yönlendirici uyarı tabelaları çoğaltılmalıdır. Kara yollarında özellikle kör nokta denilen kaza oranı yüksek yerlerde uyarı tabelaları ve/veya ekip bulundurulmalıdır.
6. Özellikle belediyelerin şehir içi yollarda kısa mesafelerde sık sık denetleme noktası oluşturması, denetlemenin maksadından uzaklaşmasına ve güvensizliğe sebebiyet olacağından bundan uzak durulması yollarda elektronik ve mobil denetlemelerin yaygınlaştırılması gerekir.
7. Trafik kontrol merkezleri yaygınlaştırılarak, trafik ile ilgili birimlerin koordinasyonu sağlanmalıdır.
8. Kara Yolları Genel Müdürlüğü ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile belediyeler arasındaki iletişimin güçlendirilmesi ve bu kurumlar arasındaki prosedürlerin ortadan kaldırılarak, etkili bir koordinasyon sağlanmalıdır.
9. AB standartlarına göre ceza miktarları artırılarak caydırıcı hale gelmesi sağlanmalıdır. Kara yollarında ana arterler dışında da kameralı sabit hız radarı uygulaması, şehir içlerinde belirli sokak ve caddeler başta olmak üzere bütün illerde uygulanarak yaygınlaştırılmalıdır Trafik cezalarının caydırıcılığı artırılmalıdır. Belirli kuralları ihlal eden sürücülerin sürücü belgelerinin iptal edilmesi hükmü esneme olmaksızın uygulanmalıdır. Kural ihlali yapan sürücülerin ihbarı ile ilgili sade ve kolaylaştırıcı sistem ve uygulamalar geliştirilerek yaygınlaştırılmalıdır.

1.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; “Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları” başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

2. TRAFİKTE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI

2.1. Mevcut Durum

Dünyada iletişim ve enformasyon sistemlerinin ulaştırma sektörüne uygulanması olarak tanımlanan bilişime dayalı akıllı ulaşım sistemleri, trafikte karşılaşılan farklı sorunların çözümünde önemli bir araç olmuştur.

Avrupa Komisyonu, 2020 yılı stratejik hedeflerinden birinin “akıllı trafik yönetimi” olduğunu belirtmiştir. Ayrıca ulaştırma alt yapılarının geliştirilmesi ve bu alanda bilgi ve iletişim teknolojilerinden tam olarak yararlanılması önerilmiştir. (Avrupa Komisyonu, 2010). Gelişmiş ülkeler trafik konusunu önemle ve titizlikle değerlendirmekte ve planlamaktadırlar. 10 yıllık veya daha uzun vadeli stratejik belgelerde bu çalışmaları görmek mümkündür. Trafik yönetiminde bilgi teknolojileri ve iletişim sistemlerinin kullanılması kapsamında yer alan otomatik veri toplama sistemleri, değişik alanlarda ve çok yaygın bir şekilde kullanılan teknolojilerden biridir.

Bilişim teknolojisindeki bu gelişmeler, ulaştırma sektörünü de etkileyerek akıllı ulaşım sistemlerinin yaygınlaşmasına neden olmuştur. GPS (Global Positioning System) ve kablosuz teknoloji kullanılarak kara yolları üzerinde oluşturulan ağlar ile bütünleşen sistem, kara yolları üzerinde buzlanma, sis, kaza, yol çalışması gibi durumları sürücülere önceden bildirerek, oluşması muhtemel kazaları en aza indirmek için gerekli önlemleri önceden alma noktasında önemli bir görev üstlenmektedir.

Bu teknolojinin bir boyutu da elektronik plaka ve tanımlama sistemidir. Elektronik plaka uygulaması araçlarla ilgili verilerin toplanması için bir yöntem olarak kullanılabilir. Bu sistemde önerilen metotlardan biri GPS, GPRS (General Packet Radio Services) sistemleri, diğeri de RFID (Radyo Frekanslı Tanımlama Sistemleri) olarak adlandırılan sistemlerdir. RFID teknolojisinin kullanılması sonucunda, hücresel ağ yer belirlemesi yapılabilmekte veya radyo frekansları kullanılarak etiketli çip üzerindeki bilgiler aktarılabilir. Veriler kritik noktalara belirli aralıklarla yerleştirilecek olan sensor ve okuyucular aracılığıyla toplanarak oluşturulan istatistiklerden planlama, denetim, yönetim ve yönlendirme gibi birçok alanda yararlanılacaktır. Ayrıca araç muayenesi, trafik sigortası, vergi, hız kontrolü, kırmızı ışık ihlalleri, egzoz kontrolü, otopark yönlendirmesi, geçiş ücretleri ve diğeri her türlü araç bilgileri alıcılarla sürekli kontrol edileceğinden çevre, güvenlik, sağlık ve ekonomi yönünden de faydalı uygulamalara imkân sağlamaktadır.

Günümüzde Akıllı Yol Sistemlerine Örnek*	
Akıllı Trafik Sistemleri Dinamik Kavşak Kontrol Sistemi Dinamik Kavşak Kontrol Ünitesi Tümleşik Sinyalizasyon Kontrol Modülü Araç Sayım Sistemi Bluetooth Tabanlı Trafik Analiz Sistemi Öncelikli Araç Geçiş Sistemi Akıllı Sürücü Destek Sistemi	PTV Yazılımları Mikro Ölçekli Trafik Simülasyonu Ulaşım Stratejisi ve Modelleme Trafik Etki Analizi ve Sinyal Süre Optimizasyonu Yaya Trafik Simülasyonu Gerçek Zamanlı Trafik Yönetimi Trafik Simülasyon Çalışmaları
Plaka Tanıma Sistemleri Otoyol Plaka Tanıma Sistemi Park İhlal Tespiti Kırmızı Işık İhlal Tespiti Hız İhlal Tespiti Koridor Hızı İhlal Tespit Sistemi	Trafik Kontrol Sistemleri Trafik Yönetim Merkezi Yazılımı Trafik Kontrol Merkezi Yazılımı
Tünel Güvenlik Sistemleri Tünel Olay Algılama Sistemi	Hemzemin Geçit Güvenlik Sistemleri Hemzemin Geçit Erken Uyarı Sistemi

(*Kaynak; ISSD Bilişim Elektronik)

Türkiye’de ilgili kurumlar teknolojiye bu gelişmelerle beraber “Akıllı Ulaşım Sistemleri”ni kara yollarında kullanma çalışmalarına başlamıştır.

2.2. Çalışma ve Etkinlikler

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının “Sektörel Projeler Kara Yolu Sektörü Raporu” nda belirttiği üzere çalışmalarda gelinen nokta aşağıdadır:

2.2.1. Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS)

Her alanda olduğu gibi hiç şüphe yok ki kara yolu ulaştırma faaliyetlerini de artık yalnızca ulusal boyutlarda değil, daha ileri giderek bölgesel ve küresel çaplarda ele almamız kaçınılmazdır. Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS); mevcut yolun kapasitesini bilgi ve iletişim teknolojileri kullanarak artırmakta, yol ve çevre trafik bilgisi sağlayarak trafik sıkışıklıklarını azaltmakta, anlık bilgilerin kullanıcılara iletilmesini sağlamakta, trafik sıkışıklıklarından dolayı oluşan zararlı gazları azaltarak çevreyi korumaktadır. AUS sistemleri ile yollardaki kontrol ve yönetim kabiliyeti artacak, kazalara hızlı müdahale imkânı sağlanacak, alternatif güzergâh ve şerit yönetimi sağlanacak, yol kullanıcılarına yol ve hava durumuna dair anlık bilgiler verilerek trafik güvenliğine ve konforuna katkıda bulunulacaktır.

2.2.1.1. Ulusal AUS (Akıllı Ulaşım Sistemleri) Strateji Belgesi (2023)

Orta Vadeli Program (2012-2014) ile sorumluluğu Bakanlığımıza verilen Ulusal AUS Strateji Belgesi hazırlık çalışmaları, 2012 yılının Şubat ayı itibariyle başlatılmış olup, 2012 yılı Mayıs ayında kamu, özel sektör, üniversite ve sivil toplumdan yaklaşık 500 temsilcinin katılımıyla “AUS Çalıştayı” icra edilmiştir. “Ulusal AUS Strateji Belgesi Taslak Raporu” söz konusu çalıştay sonucunda elde edilen görüş ve öneriler dikkate alınarak çalışma grubu tarafından hazırlanmış olup, 2012 yılının Aralık ayında ilgili tüm kamu kurumları, belediyeler ve üniversiteler ile; 2013 yılının Ocak ayında da sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları ile paylaşılmış ve belgeye dair görüşler ile eylem önerileri istenmiştir. Gelen görüşler ve eylem önerileri derlenerek, 2013 yılı Nisan ayında yapılan Final Çalıştay ile Strateji Belgesi ve Eylem Planının son şekli verilmiştir.

...

İmzaları tamamlanan Strateji Belgesi ve eki Eylem Planı hakkında 29.08.2014 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu kararı çıkmıştır. 2023 yılı için hazırlanan bu Stratejinin vizyonu tüm ulaşım hizmetlerinin bilgi ve iletişim teknolojileriyle yönetildiği ve yönlendirildiği kendi içinde ve dünya ile entegre bir Türkiye'dir.

Strateji Belgesinde beş adet stratejik amaç belirlenmiştir:

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Ülke genelinde AUS'nin planlama ve entegrasyonu için gereken mevzuatın ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara göre geliştirilmesi,

Küresel düzeyde rekabet edebilecek bir AUS sektörü oluşturulması,

AUS uygulamalarının ülke çapında yaygınlaştırılarak trafik güvenliğinin ve mobilitenin artırılması,

Hareket kısıtlılığı olanların ulaşım araçlarına ve hizmetlerine erişiminin AUS ile kolaylaştırılması,

Kara yolu ulaştırması kaynaklı yakıt tüketimi ve emisyonlarının azaltılması.

2.2.1.2. AUS Mimarisi

Kara yolu ağında da var olan uygulamalara ilaveten daha kapsamlı ve yaygın bir Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamasının hizmete sunulması, hem yol kullanıcıları hem de Kara Yolları Genel Müdürlüğü için bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.

Kara yolu ağında; birbiri ile uyumlu, ihtiyaçlara hitap eden, mümkün olan en son yenilikleri kapsayan ve diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alan Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamalarının olması hedeflenmiştir. Dünyada yaygın ve başarılı bir şekilde AUS uygulamalarını kullanan ülkelerin incelenmesi, ülkemize uygun bir AUS mimarisinin oluşturulması, standartlara uygun, tümleşik, genişletilebilir ve en son teknolojilerin kullanıldığı sistemlerin tesis edilmesi ve bu sistemleri yöneten merkezlerin yapısının da oluşturulmasında yerli ve yabancı uzmanlardan faydalanmak amacıyla, önce danışmanlık hizmeti satın alınarak hazırlık sürecindeki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır. Kuraçığımız sistemlerin teknik yapısını oluşturan bu çalışma kapsamında yapılacak eylemler şunlardır:

2.2.1.3. Ülke Raporlarının Hazırlanması

Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda gerek ülkemizin gerekse bu alanda önemli meseleler almış olan Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Japonya ve Güney Kore'nin durumunu açıklayan ülke raporları hazırlanmaktadır. Bu çalışma bünyesinde beş ayrı rapor hazırlanmış olacaktır. Bu raporlar ile Akıllı Ulaşım Sistemleri için ülkemizde yapılması gerekenlere dair fikirler elde edilecektir.

Kara Yolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ve Uygulama Planının hazırlanması

Ülkemiz için kara yolu ağı ve kara yolu ağının diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alınarak Kara Yolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ile Uygulama Planı hazırlanmaktadır.

2.2.1.4. Teknik Şartnameler ve Birim Fiyat Tariflerinin Hazırlanması

Bu kapsamda Akıllı Ulaşım Sistemlerinin Yapım İşine Ait Teknik Şartnameler ile Akıllı Ulaşım Sistemleri Yapım Kontrollük ve Danışmanlık Mühendislik Hizmetleri Teknik Şartnameleri hazırlanmaktadır.

2.2.1.5. Eğitim ve teknik raporların hazırlanması

Verilecek eğitimler ile idare personelinin Akıllı Ulaşım Sistemlerine dair bilgisinin artmasına ve ufkunun genişlemesine katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu hizmetler tamamlandığında oluşacak teknik dokümanlar aynı zamanda bu sektörde hizmet veren diğer kurum ve kuruluşlar ile özel firmalar için de bir kılavuz niteliği taşıyacaktır. Hazırlanacak bu teknik dokümanlar Kara Yolları Genel Müdürlüğü tarafından düzenli aralıklarla güncellenerek yeni teknolojik gelişmelerin izlenmesi ve kurulacak tümleşik Akıllı Ulaşım Sistemleri yapısının korunması sağlanacaktır.

...

Ayrıca yolun bakımı ve trafiğine dair verilerin toplandığı, yönetsel kararlara dönüştürüldüğü, sürücülerin hava ve yol şartları ile sürekli bilgilendirilmesinin sağlandığı Trafik Yönetim Sistemi Merkezlerinin kurulması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda her bir Kara Yolları Bölge Müdürlüğünde birer adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (TYSM) ve Kara Yolları Genel Müdürlüğünde Ana Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (ATYSM) olmak üzere toplam 18 adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezinin kurulması planlanmıştır. Yol güzergâhına tesis edilecek tüm sistemler anılan bu merkezlerin kontrolü altında işlevlerini yerine getirecektir. Bu planlama kapsamında İlk Trafik Yönetim Sistemi Merkezi Binasının 13. Bölge (Antalya) Müdürlüğü yerleşkesi içinde yapım çalışmaları devam etmekte olup, anılan binanın tamamlanmasına müteakip Trafik Yönetim Sistemi Merkezinde kullanılacak sistemlerin kurulumlarına dair çalışmalar başlatılacaktır. AUS kapsamında kurulacak olan bu sistemlerin birbiri ile ve diğer ulaşım modları ile haberleşmesini sağlayacak etkin bir haberleşme alt yapısının da kurulması hedeflerimiz arasındadır. İletişim fiber optik kablo ve kablosuz iletişim sistemleri ile sağlanacaktır.

2.3. Görüş ve Öneriler

1. Trafikte ileri teknoloji kullanılarak yolların güvenliğinin ve trafik akışının sağlanması büyük önem arz etmektedir. Özellikle büyük şehirlerde trafikte kaybedilen zamanı, yaşanan stresi minimuma indirmek için toplu taşımanın düzenlenmesi, özendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca navigasyon sistemlerini ya da bu konudaki farklı yazılımları kullanan sürücüler trafik yoğunluğunu buradan takip edebilmelidir. Bu operatörlerden alınan verilerin işlenerek trafik haritası oluşturulmalıdır. Navigasyon kullan(a)mayan sürücüler için her şehirde oluşturulacak radyo kanalları ile şehrin trafik akışı hakkındaki bilgiler bu radyo kanalına anlık olarak aktarılarak farklı güzergâhlar önerilmelidir.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

- Özellikle ticari araçlara, minibüs ve otobüslerde kullanılan gps ve internet sistemleri ile veriler toplanmalıdır. Yoğunluk ve hız bu yöntemle kontrol edilmelidir. Tüm belediye otobüslerinde ya da toplu taşıma araçlarında bu takip sistemleri mevcut olduğundan kara yollarında çalışan toplu taşıt sistemleri veya belediyelerin sistemlerindeki bilgiler kullanılarak bir çözüm oluşturulmalıdır. Araç takip sistemlerini kullanan mevcut şirketlerden bu istatistiksel veriler alınarak bir çözüm üretilmelidir. Bir başka yöntem olarak mevcut mobese ya da kamera sistemlerinden alınan veriler işlenerek yoğunluk ve hız tespit edilmelidir. Mevcut bilgiler kullanılarak hali hazırda şehirlerimizin çoğunda mevcut olan kamera sistemlerinin de bu akışın gözlenmesinde ve istatistiklerin oluşturulmasında aktif olarak kullanılmalıdır.

2.4. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; “Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları” başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

3. BASIN-YAYIN, MEDYA VE DİĞER KURULUŞLARIN GÖREVLERİ

3.1. Mevcut Durum

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yayın yapan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonların Kara Yolları Trafik Kanunu'nun 125 inci maddesi hükümleri doğrultusunda haftalık eğitim programlarının en az 30 dakikasını trafik eğitim programlarına ayırmaları zorunlu hale getirilmiştir. Yönetmelikle belirlenen haftada 30 dakika ve 09.00 - 21.00 saatleri arasında trafik eğitim programları yayınlama kriterlerine uyulup uyulmadığının kontrol görevi Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna verilmiştir.

Buna rağmen uygulamada radyo ve televizyon kanalları yayınlarında trafik eğitim programlarına yer vermemekte ya da izlenme oranının düşük olduğu saatlerde yayınlamak suretiyle, toplumda trafik bilincinin oluşmasına gerektiği kadar yardımcı olmayarak kamu yayıncılığının gereğini yerine getirmediği gözlemlenmektedir. Ayrıca yazılı ve görsel medyada trafik kazası haberleri dışında olumlu trafik haberlerine ve programlarına yeterince yer verilmediği görülmektedir.

Gönüllü kuruluşların faaliyetleri (seminer, panel, açık oturum, sergi, yarışma vb.) bir plan ve koordinasyon dâhilinde yapılmamakta ve basında yer almamaktadır. Trafik ve ulaşım sektöründen gelir sağlayan kuruluşlar da problemin çözümüne katkıda bulunmamaktadır.

03.03.2011 tarihli ve 27863 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 26 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;

“(3) Kamu kurum ve kuruluşlarının ikaz, duyuru ve eğitim maksadıyla karasal radyo veya televizyon yayını yapma talebinde bulunmaları halinde; bu talepler yapılacak protokol çerçevesinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumundan hizmet alınarak karşılanır. Bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte kanunlarında radyo ve televizyon yayını yapabileceklerine ilişkin hüküm bulunan kamu kurum ve kuruluşlarından Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu tarafından herhangi bir ücret alınmaz. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu hariçindeki kamu kurum ve kuruluşlarına kanal, frekans veya multipleks kapasitesi tahsis yapılmaz.

(4) İdarî tedbir uygulanması sonucu yayını durdurulan programların yerine, aynı yayın kuşağında ve ticarî iletişim yayını içermeksizin, Üst Kurulca temin edilen eğitim, kültür, trafik, kadın ve çocuk hakları, gençlerin fiziksel ve ahlaki gelişimi, uyuşturucu ve zararlı alışkanlıklarla mücadele, Türk dilinin güzel kullanımı, çevre eğitimi, engelli sorunları, sağlık ve benzeri kamuya yararlı konularda programlar yayınlanır. Yükümlülük veya yasağa aykırılık dolayısıyla idarî tedbir olarak programın yayınının durdurulması kararının verilmesi halinde, yaptırım uygulanmasına sebebiyet veren fiilin işlenmesinden dolayı sorumluluğu olan programın yapımcısı veya varsa sunucusu, yayının durdurulduğu süre zarfında, aynı veya farklı medya hizmet sağlayıcı kuruluşta hiçbir ad altında başka bir program yapamaz veya sunamaz.” hükmü ile 37 ncı maddesinin birinci fıkrasında; “Üst Kurulun görev ve yetkileri şunlardır: ... r) Medya okuryazarlığının toplumun tüm kesimlerini içerecek şekilde yaygınlaştırılması amacıyla, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurumları ile işbirliği yapmak.” hükümleri yer almaktadır. *Bu hükümler RTÜK kanununa göre yeniden düzenlenmelidir. (RTÜK)*

3.2. Görüş ve Öneriler

1. Ulusal ve yerel kanallarda, dizi, kamu spotu, motto gibi uygulamalarda, doğru davranışı ön plana çıkararak-gösteren-tekrar eden (emniyet kemeri takılması gibi) örnekler üzerinde durulmalıdır.
2. Trafik kültürünün oluşması ve trafik güvenliğinin sağlanması amacıyla görsel basında yapılan trafik eğitimi programlarının günün izlenebilir saatlerinde ve tüm kanallarda aynı anda yayınlanması için konuyla ilgili caydırıcı tedbirlerin alınması için RTÜK yasasında gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanmalıdır.
3. Yayın durdurma cezası alan televizyon kanallarında bu süre içerisinde ilk yardım, trafik adabı, trafik ve çevre bilgisi konularında programlar hazırlanarak yayınlanması sağlanmalıdır.
4. Radyo ve televizyonlarda trafik polisi, yayalar ve sürücüler arasında ortaya çıkan çelişkiler ve sorunlar konusunda eğitici programlar hazırlanması ve yayınlanması sağlanmalıdır.
5. Kamu ve özel sektör çalışanlarının trafik, yol güvenliği ve ilk yardım eğitimlerinin kamusal düzenlemeler ile verilmesi, medya kampanyalarının düzenlenmesi, TV ve radyo programlarında konunun işlenmesi, dizi, sinema ve tiyatrolarda doğru öğretilere yer verilmesi gerekmektedir. Kamu spotu olarak haftada 30 dakika yayınlanması gereken trafik güvenliği konularının içeriği trafikte en çok aksayan hususlardan sinyal kullanımı, şerh kullanımı, ayna kullanımı, kontrolsüz kavşaklarda geçiş öncelikleri, geçiş üstünlükleri, mobil kaza tutanağı kullanımı konularının yer alması sağlanmalıdır.
6. Radyo ve televizyonlarda trafik kazaları, kazalarda alınması gereken ilk önlemler, sigorta konuları, kazazede ve yardımseverlerin hakları ile yapılması gereken işlemler konusunda aydınlatıcı programlar hazırlanması sağlanmalıdır.

7. Her türlü trafik eğitim programının konu, kapsam ve kriterleri Emniyet Genel Müdürlüğü, Kara Yolları Genel Müdürlüğü ve Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile belirlenmeli, trafik eğitimine ilişkin çalışmalarda söz konusu kurumların uygun görüşünün alınması zorunluluğu getirilerek, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından trafik eğitim programlarının, ulusal, bölgesel ve yerel tv/radyo kuruluşları tarafından yayınlanıp yayınlanmadığının kontrolüne ve yaptırım süreçlerine işlerlik kazandırılması sağlanmalıdır.
8. Televizyon kanallarında yayınlanan yarışma programları ile bulmacalarda trafik kuralları ve trafik adabı konularında sorular sorulması sağlanmalıdır. Trafikle ilgili yarışmalar düzenlenerek farkındalık artırılmalıdır. (kısa film, resim, karikatür, tiyatro oyunu, şiir, fotoğrafçılık gibi)
9. Gönüllü kuruluşların seminer, panel, açık oturum, sergi, yarışma vb. faaliyetlerini bir plan ve koordinasyon dâhilinde ülke geneline yayarak yapmaları sağlanmalıdır.
10. TÜVTÜRK istasyonlarının bekleme salonlarında trafik kurallarını hatırlatan billboardlar bulundurulmalıdır.
11. Trafik konulu kamu spotlarının izleyiciler üzerinde etkisinin artırılması için Kamu Spotları Yönergesi'nin gözden geçirilmesi gerekmektedir.
12. Kamu spotlarının hazırlanıp yayınlanması, görsel, yazılı ve işitsel medya kanallarının daha etkin ve verimli kullanılması, sosyal medyada trafikte saygı, kurallara uyma konuları işlenmelidir.
13. Basın, radyo ve televizyon kuruluşlarınca yolcu ve yayalara yönelik trafik programlarında; toplu taşıma araçlarında uyulması gereken kurallar hususunda eğitici programlar ve kamu spotları hazırlanmalıdır.
14. Belediye ilan/reklam panolarında trafik kuralları ve sıkça yaşanan kural ihlallerine yönelik bilgilendirici kamu spotları hazırlanması sağlanmalıdır.

3.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; "Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları" başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

4. TRAFİK KÜLTÜRÜ

4.1. Mevcut Durum

Ülkemizin en büyük problemlerinden biri trafik kültürü eksikliğidir. Trafik kültürünün oluşmamış olması trafik kazalarında aşırı can kayıpları, yok olan maddi değerler, ulaşım araçlarının doğaya verdiği zararlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Problemin temelinde trafik kurallarına uymakta gösterilen isteksizlik yatmaktadır. Kuralların varlığının nedeni konusundaki bilinç eksikliği, trafik probleminin ana nedeni olarak ortaya çıkmaktadır. Trafikte teknik ve fiziki altyapının iyileştirilmesi, denetimin olması, yasaların işlerliğinin ve bu konuyla ilgili kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması, bütün bunlardan daha da önemlisi toplumda yer alan bütün fertlerin bilinçlenmesi, trafik içinde yer alan sürücü, yaya ve yolcuların yeterli eğitimle donatılmasıyla trafik kazalarında önemli ölçüde azalma sağlanabilir.

Trafikte güvenli bir şekilde seyahat etmek, kişilerin can ve mal kayıplarını önlemek amacıyla trafik kuralları konulmuştur. Trafik kurallarına uymayanlar çeşitli trafik cezalarına (trafik cezası, trafikten men, hapis cezası) maruz kalmışlar; ancak tüm bu yasal yaptırımlarla da trafikte karşılaşılan problemleri çözmek mümkün olmamıştır. Trafik kurallarına uymayanlara yasalarla belirlenen cezaları vermek trafik kazalarını azaltmaya yetmemektedir.

Toplumda yazılı olan kuralların yanı sıra yazılı olmayan kurallar da vardır. Trafik kazalarının en aza indirilebilmesi için yazılı olmayan bu kuralların, kişilerin trafiğe çıktığı zaman devreye girmesi ve sürücülerde yaşam şekline dönüşmesi gerekmektedir. Kısacası trafik kültürünün oluşturulup yerleştirilmesi trafikte karşılaşılan problemlerin çözümünde en etkili yollardan biridir.

Son yıllarda trafik bilincinin artırılmasına yönelik çalışmalar sonucu, ölümlü kazaların azalması, bundan sonra yapılacak çalışmaların hızlanmasının gerekliliğini göstermektedir. Okul öncesi eğitiminden başlayarak, üniversiteye kadar “Trafik ve Ulaşım” konusunda verilen her türlü eğitim, özellikle sürücülerimizin eğitimine yönelik kurslar, trafiği denetleyen ve düzenleyenlerin eğitimi, hatta altyapıdan sorumlu olanların eğitimi birbirleri ile uyumlu olmak zorundadır. Bu amaçla yapılması gereken işler aşağıda özetlenmiştir:

1. Basın ve yayın kuruluşları, konuyla ilgili kurum, vakıf ve dernekler yardımıyla toplumun trafik problemine sahip çıkması sağlanmalıdır.
2. Yapılması gereken işlerde bir araya gelinerek kamuoyu baskısı oluşturulması sağlanmalıdır.
3. Sadece trafik polisi ya da jandarmanın değil trafiğe katılan herkesin birbirini denetlemesi sağlanmalıdır. Bunun için, fahri trafik müfettişliği yaygınlaştırılırken, 155 Alo Trafik, 156 Alo Jandarmaya önem verilmelidir. (II. Ulaşım ve Trafik Kongresi)

Ayrıca toplumda trafik kültürü oluşturmak için 2016 yılı itibariyle MEB tarafından sürücü kurslarında verilen ders programına ek olarak “Trafik Adabı” dersi eklenmiştir. Motorlu taşıt sürücülere yazılı sınavında bu dersten soru sorulmaktadır. Trafik adabı dersi ile sürücülere trafik kurallarına uymaları gerekliliği, trafik kurallarına uymadıkları (kırmızı ışıkta geçmeleri, kuralları çiğneyerek emniyet şeridini kullanmaları, yayalara veya diğer araçlara öncelik vermemeleri, hız kurallarına uymamaları, makas atarak şerit değiştirmeleri vb.) takdirde ortaya çıkabilecek olumsuzluklar hakkında bilgi vermek ve toplumda trafik kültürünün oluşması amaçlanmaktadır. Trafik adabı dersi ile sürücülere trafikte asabilesmenin önüne geçilmesi ve diğer sürücülere anlayış gösterilmesi sonucu trafik kazası, kavga ile diğer insanları olumsuz etkileyen görüntülerin ortaya çıkmasının engellenebileceği konusunda farkındalık yaratmak ayrıca diğer sürücü ve yayalara daha anlayışlı sürücülerin sayısının artması amaçlanmaktadır.

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Trafik adabı ders konuları beş ana başlıkta toplanmıştır. Bunlar;

1. Adap ve Trafik
2. Trafikte Temel Değerler
  - a. Sorumluluk
  - b. Yardımlaşma
  - c. Anlayış
  - ç. Nezaket ve Saygı
  - d. Feragat ve Fedakârlık
  - e. Sabır
  - f. Trafik Kültüründe Birbirini Uyarma
3. Trafikte Empati ve İletişim
  - a. Empati
  - b. Diğergamlık
  - c. Öfke Yönetimi
  - ç. Beden Dili
  - d. Konuşma Üslubu
  - e. Trafik Denetim Görevlileri ile İletişim
4. Trafikte Hak İhlalleri
  - a. Birey Hakkı (Diğer Bireylere Verilen Zarar)
  - b. Toplum Hakkı (Topluma Verilen Zarar)
  - c. Kamu Hakkı (Devlete verilen Zarar)
  - ç. Yaşam Hakkı (Bireyin Kendine Verdiği Zarar)
  - d. Çevre Hakkı (Çevre ve Doğaya Verilen Zarar)
5. Trafikte Diğerlerinin Sürücü Davranışlarına Etkisi

4.2. Görüş ve Öneriler

1. Türkiye’de uygulanan “Trafik Haftası” etkinlikleri çok dar bir çerçevede içinde kalmaktadır. Bu konuda eylemler ağırlıklı olarak illerin / ilçelerin trafik denetleme müdürlüklerinin ve millî eğitim müdürlüklerinin, yerel yönetimlerin çalışmalarıyla sınırlandırılmamalıdır.
2. Trafikte karşılıklı saygı ve hoşgörü içinde olumlu trafik kültürünün geliştirilmesine katkı sağlayan davranışların ödüllendirilmesi, bu tür faaliyetlerin ilgili meslek odaları, yerel kurum ve kuruluşların katkılarıyla desteklenmelidir.
3. Vatandaş ihbar hattı kurularak, trafikte kural dışı davranış sergileyen kişilerin ihbar edilmesinin sağlanması yönünde halkın bilinçlendirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
4. Trafik kültürü oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında okullarda trafik eğitimi ile ilgili uygulamalara ailelerin de katılımı sağlanmalıdır.

4.3. Çalışmalarla İlgili Görev Dağılımı

Görüş ve öneriler bölümünde belirlenen konular; “Trafik Genel Eğitim Planı Uygulamaları” başlıklı ek tabloda belirtilen Bakanlıklar, ilgili genel müdürlükler, valilik, il özel idaresi, mahalli idareler, sivil toplum örgütleri ve basın yayın kuruluşları ile birlikte yapılacak çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

BÖLÜM VI

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI UYGULAMALARI

(Görüş ve Öneriler)

Sıra No	ÇALIŞMA KONULARI	KOORDİNATÖR	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUM
OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ			
1	Trafik eğitim parkları yapımından sorumlu kurum ve kuruluşların yetkileri Kara yolları Trafik Kanunu, Kara yolları Trafik Yönetmeliği ve Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliğinde net olarak belirtilmeli, yoruma açık ifadeler çıkarılmamalı, denetim esasları belirlenmeli ve sivil toplum örgütleri çalışmalara dâhil edilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri
2	Çocuk trafik eğitim parklarında uygulanacak eğitim planı hazırlanmalı, bunun standart hale getirilmesi sağlanmalı, öğrenciler çocuk trafik eğitim parkına götürülmeden önce parklardan nasıl faydalanılacağı konusunda eğitimden geçirilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
3	Mevcut veya yeni açılacak olan belirli bir metrekarenin üzerindeki resmî ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliği'nde belirlenen standartlarda çocuk trafik eğitim parkı yapılması, bunun mümkün olmaması halinde parkın minyatürünün yapılması sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Temel Eğitim Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı

4	Yerel yönetimlerin sorumluluğundaki arazisi müsait olan dinlenme parklarına Çocuk Trafik Eğitim Parkları Yönetmeliği'nde belirlenen standartlarda çocuk trafik eğitim parkı yapılması sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
5	Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okul öncesi, ilkokul ve ortaokul öğrencileri uygulamalı trafik eğitimi için yıl içinde çocuk trafik eğitim parklarında belirli bir takvime göre uygulamalı eğitimden geçirilmeli, gerektiğinde pilot uygulamalar yaparak uygulayıcıların görüşleri alınmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
6	Çocuk trafik eğitim parklarının hizmetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak için kaynak ayrılmalı ve hangi kurumların sorumlu olduğu, parklara ulaşımın hangi kurumlar tarafından sağlanacağı netleştirilmelidir.	İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri	Millî Eğitim Bakanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
7	Çocuk trafik eğitim parkları yaygınlaştırılmalıdır. Parklarda alanında uzmanlaşmış üniversite mezunu olan veya bu konuda eğitim alan üniversite mezunları sözleşmeli olarak görevlendirilmelidir.	İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

8	Çocuk trafik eğitim parklarının yapılabilmesi için Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'ne trafik eğitim alanı lejantı eklenmesi, büyüklüklerinin nüfusa göre hesaplanması, park olarak yapılacak alanın imar planlarına işlenmesi gerekmektedir. Seyyar çocuk trafik eğitim parklarının sayılarının artırılarak okulların bu seyyar parklardan haberdar edilmesi ile daha fazla çocuğun bu alanda eğitilmesi sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
9	Trafik eğitimi, okul öncesi eğitim kurumları ile ilkokullarda, öğrencilerin hazır bulunuşluklarına göre hazırlanacak oyun, oyuncak, eğitim materyali, afiş, slayt, eğitim kaseti, film, sergi ve sosyal-kültürel etkinlik gibi araç ve gereçle desteklenmeli, etkin bir şekilde kullanılmalı, ayrıca çocuklara trafik içerikli oyunların oynatılması sağlanmalıdır. Trafikteki kazalar ile ilgili animasyon film ve simülasyon çalışmaları yaptırılmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü İl/ilçe millî eğitim müdürlükleri Belediyeler İl Özel İdareleri Trafik Eğitimleri ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları Ulusal ve Yerel Yayın Kuruluşları
10	Trafik eğitim materyallerinin tüm okulların rahatlıkla ulaşabileceği ve uygulayabileceği araçlar olarak hazırlanmalıdır. Trafik eğitimi için okul aile birliği desteği ile öğretim programı dikkate alınarak sınıf ortamından çıkılıp trafiğin içinde yaparak ve yaşayarak öğretilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü İl/ilçe millî eğitim müdürlükleri Belediyeler İl Özel İdareleri Trafik Eğitimleri ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları

11	Okul yönetimlerince emniyet müdürlükleri ile iletişime geçilerek trafik polislerinin veya sivil toplum kuruluşlarından konunun uzmanı olanlara sınıflarda öğrencilere trafik kurallarını anlatmaları sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Millî Eğitim Bakanlığı İl/ilçe millî eğitim müdürlükleri Trafik Eğitimleri ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları
12	Öncelikle okul öncesi öğrencileri olmak üzere öğrencilerin trafikte daha görünür olmasını sağlamak için parlak renklerde yansıtıcı malzemeler kullanılan okul çantası, şapka ya da yelek kullanımı teşvik edilmeli, bunların velilere ücretsiz dağıtılmasına ilişkin bir kampanya yürütülmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlükleri Sivil Toplum Kuruluşları
13	Okul öncesi öğrencilerin kullandıkları servis araçlarıyla günlük yaşamda kullanılan taşıt araçlarının, güvenli kullanım kurallarının, drama çalışmaları, oyunlaştırma, örnek olay inceleme ve ilgili videoları izleyerek doğru davranışın belirlenerek kuralların öğretilmesi ve kazanımların pekiştirilmesi gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlükleri
14	Okullarda meydana gelen yaralanma, kaza ve ölüm sayılarına ilişkin epidemiyolojik bilimsel çalışmalar yapılması, engellilere yönelik uygun içerik ve metodoloji, ihtiyaca yönelik eğitim programlarının geliştirilmesi gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlükleri

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

15	Trafik eğitimi ile ilgili toplumun bütün kesimlerinde trafik bilincinin oluşturulması için yerel yönetimlerden, sivil toplum kuruluşlarından, özel işletmelerden ve eğitim alan öğrencilerin ailelerinden de yardım ve destek alınmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Belediyeler Sivil Toplum Kuruluşları
----	--	--	---

TEMEL EĞİTİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

1	Türk Kızılayı tarafından Güvenli Davranış ve İlk Yardım Eğitimi Projesi kapsamında 10 farklı konuda çocuklara yönelik animasyonların öğretmen ve öğrencilerin erişimi için EBA'da yayınlanması sağlanmalıdır.	Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Sağlık Bakanlığı Türk Kızılayı
2	Trafik eğitimini alacak çocuklara bu eğitimi verecek öğretmenlerin eğitici eğitimine alınması, EBA'da trafik eğitimine yönelik içeriklerin zenginleştirilmesi gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Sağlık Bakanlığı Sivil Toplum Kuruluşları
3	Okul geçidi görevlisi uygulamasının yaygınlaştırılması ve sıklaştırılması, hatta devamlı kampanya boyutunda yapılması sağlanmalıdır. Bazı ülkelerde "Trafik Devriyesi", "Öğrenci Kılavuzu" adı altında yürütülen; velilerin gönüllü olarak eğitim aldığı, okul gidiş-dönüş saatlerinde çocukların güvenliği için rehberlik yaptığı bir sistemin ülkemizde de başlatılması gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri

4	Okul önlerinde özellikle araçların hızını azaltıcı standart hız kesiciler, butonlu yaya geçidi, sinyalizasyon sistemi, elektronik denetleme sistemleri kullanılmalıdır. Sürücülerin algısını artırmak için okulların önlerindeki yol yüzeyi farklı bir yapıda veya renkte belirlenmelidir.	İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri	Millî Eğitim Bakanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
5	Uygulanan iyi proje örneklerinin öğretmen ve öğrencilerin erişimi için EBA'da yayınlanarak yaygınlaştırılması, seminerlerin interaktif ve sürdürülebilirliği açısından uygulamalı olması, katılımcı öğrencilerin görüşlerini belli periyotlarla bildirmeleri sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
6	Okul yöneticileri okul çevresinde trafikte tehlike oluşturabilecek (kör noktalar, yaya geçidi, trafik ışık ve işaretleri, üst geçit, okul servis aracı park alanı vb.) yerleri tespit ederek buraların çözümü için ilgili birimlerle işbirliğine gitmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
7	Öğrencilerin çevreye ve trafik kurallarına duyarlılığını artırmak için yaşadıkları çevrede trafik güvenliğini olumsuz etkileyen ya da risk oluşturduğu düşünülen yerlerde alınacak tedbirlerin neler olacağı hususunda ilgili makamlara başvurma, tekliflerin gönderilmesi ve çözüme katkıda bulunmaları konusunda teşvik edilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

8	Bisiklet kullanımı eğitimine daha erken yaşlarda başlanarak ilkokulda öğrencilere öğretilmeli, artan trafik yoğunluğunun yol açtığı olumsuzlukları en aza indirebilmek için bisiklet kullanımı yaygınlaştırılarak, bisiklet yolları yapılmalıdır. Bisiklet eğitiminde başarılı olan öğrencilere bisiklet kullanımı ile ilgili belge verilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Sivil Toplum Kuruluşları
9	Okullarda trafik güvenliği dersi verecek olan eğitimcilere trafik güvenliği alanında hizmet içi eğitim verilmesi ve bu eğitimlerin belirli aralıklarla tekrarlanması gerekir. Dersin uygulamalı eğitimlerinin trafik eğitimi almış, trafik görevlisi tarafından verilmesi sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
10	Hayat bilgisi dersinde trafik eğitimi ile ilgili kazanım sayısı ve ders saati artırılmalı, çalışma kitabında bu konulara daha fazla etkinliğe yer verilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Sağlık Bakanlığı İçişleri Bakanlığı
11	Gezici tiyatro ekibi okullarda trafikle ilgili gösteri yapmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Kültür ve Turizm Bakanlığı Belediyeler
12	Okullarda verilen din kültürü ve ahlak bilgisi dersi programına trafikte saygılı olunması, kurallara uyulması gerektiğinin eklenmesi ve yapılan tüm trafik ihlallerinde kul hakkına girildiğinin vurgulanması sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı

13	Bazı ülkelerde tasarlandığı gibi okul çevrelerinde yol tasarımı ve inşasında çocukların ihtiyaç, yetenek ve becerilerinin dikkate alınması gerekmektedir.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Belediyeler İl Özel İdareleri
14	11-15 yaş grubu gibi özel odak gruplarına mobil uygulama geliştirme yarışması dâhil, katılımlı çözümler geliştirme ve uygulama olanağı verilmelidir.	Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
15	Trafik eğitimi, tüm eğitim seviyelerinde ilgili kurumlarla işbirliği ile hazırlanacak bilgisayar ortamında trafik kuralları, kural ihlallerinde yaşanacakları içeren sanal oyunlarla da desteklenmelidir. Hazırlanacak oyunlar için üniversiteler düzeyinde proje yarışmaları düzenlenerek aynı zamanda farklı bir kesimde farkındalık oluşturulmalıdır.	Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
16	Yıllık takvime göre trafik parkı, trafik kuralları, trafik güvenliği, trafik bilgisi eğitimlerinin verileceği kısa süreli kurs programı tüm okullarda uygulanmalı, EBA'da trafik konulu yarışmalar için dijital alanlar oluşturulmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü İl İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
17	Okul bahçelerine belediyeler tarafından öğrencilerin oynayacağı trafik ile ilgili alanlar oluşturulmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İl İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

18	Öğrencilerde trafik bilincinin kalıcı hale getirilmesi için trafikteki olumsuzluklarla ilgili karteksler tutturulmalı, öğrenciler bunları okullarda arkadaşlarına anlatmalı, kendileri görseller hazırlamalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü İl İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
19	Okul servis araç şoförlerinin her ders yılı başlamadan önce trafik ve ilk yardım, trafik adabı ve öğrenci davranışları ile ilgili eğitime alınması zorunlu hale getirilmesi gerekmektedir. Katılım belgesi olmayanlara taşıma işlemi yaptırılmaması, aile içi şiddete karışanların, toplumsal düzeni bozarak mesleğin itibarını yok edenlerin meslekten Türkiye genelinde yasaklanması gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları Belediyeler
20	Okul servis araç şoförlerinin taşınan öğrenciler tarafından anketle değerlendirilmesi yaptırılmalı, yüksek oyu alan servis şoförleri ödüllendirilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

1	Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersini alan öğrencilere uygulamalı eğitim verilerek öğrencilerin eğitim sonunda suni solunum göğüs basıncını yapabilecek kapasitede olmaları sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Sağlık Bakanlığı Türk Kızılayı
---	---	---	--

2	Okullarda trafik kulüpleri daha etkin ve kurumsal hale getirilmelidir. Okul trafik kulüplerinin daha cazip ve daha etkili olması için toplantılara dışarıdan misafir konuşmacılar getirtilerek desteklenmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri
3	2017-2018 öğretim yılından itibaren 9 uncu sınıflarda uygulamaya konulan Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersinden Yükseköğretime Geçiş Sınavında soru sorulması sağlanmalıdır.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Üniversiteler
4	Genel olarak trafik ile ilgili yürütülmüş ve sonuçlanmış projelerin sonuçları çeşitli basın yayın araçları yoluyla kamuoyunda paylaşılmalıdır. Proje sonuçlarıyla ilgili farkındalık düzeyinin artırılması için kamuoyu ile paylaşılmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Basın ve Halka İlişkiler Müşavirliği Belediyeler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları
5	Trafik eğitimi ile ilgili toplumun bütün kesimlerinde trafik bilincinin oluşturulması için yerel yönetimlerden, sivil toplum kuruluşlarından ve özel işletmelerden yardım ve destek alınmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Belediyeler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

6	Cep telefonu kullanımından kaynaklı trafik kazalarının en çok gençler arasında yaşanması nedeniyle Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersleri müfredatına trafikte cep telefonu kullanımına ilişkin tehlikelerin eklenmesi gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
7	Öğrencilere, ders ve sosyal etkinliklerde toplu taşıma araçlarında nasıl davranılması gerektiği, özellikle yaşlı, hamile ve çocuklu kadınlar ile engellilere ait oturma yerlerinin kanuni olarak bu kişilere tahsis edildiğini, bunun dışında bu kişilere her zaman yer verilmesi hususunun işlenmesi gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Belediyeler Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA TRAFİK EĞİTİMİ

1	Trafik eğitimi ile ilgili eğitim veren üniversitelerin eğitim materyallerinin (simülator veya taşıt gibi), öğretim programlarının standartlaşması, programlara ilk yardım konularının eklenmesi ve eğitim veren bu kurumlardaki eksikliklerin giderilmesi için çalışmalar yapılması gerekmektedir.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Üniversiteler
2	Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri Programına sayısal puan ile öğrenci alımına yönelik çalışma yapılmalıdır.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Üniversiteler
3	Üniversite yönetimleri ile sivil toplum kuruluşlarının ortak çalışmaları sonucu öğrencilere yönelik düzenlenen “Yol Güvenliği Konferansları” uygulamasının bir sisteme bağlanması ve üniversitelerde yaygınlaştırılması planlanmalıdır.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları

4	“Ulaştırma Mühendisliği”nin inşaat, makine, çevre, geomatik mühendisleri, şehir ve bölge planlamacılarına yüksek lisans ve doktora düzeyinde verilmesi sağlanmalıdır. Ulaştırma mühendisliği alanında bölüm/program açılabilmesi için mutlaka sektörel istihdam ihtiyaç analizi yapılmalıdır.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Üniversiteler
5	Trafik ve sürücülük eğitimi alanında meslek yüksekokulları yaygınlaştırılmalıdır.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Üniversiteler
6	Öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarında tüm öğretmen adaylarına trafik ve ilk yardım ile trafik adabı konularında formasyon kazandırılması sağlanmalıdır.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Üniversiteler
7	Trafik psikolojisi ile ilgili uzman yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerde bölüm açılması sağlanarak, yurt dışına burslu gönderilecek öğrencilerin eğitim alacakları ders alanları arasına trafik psikolojisi alanının eklenmesi sağlanmalıdır. Trafik psikolojisi konusunda ulaştırma mühendisleri ve psikologlardan oluşacak bir ortak lisansüstü programı açılarak bu programda mühendisler ve psikologların lisans uzmanlıklarının üstüne Trafik Psikolojisi bilgisi eklenmelidir.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Üniversiteler
8	Trafik ile ilgili çalışma yapmak isteyen kurum ve kuruluşlar tarafından yeni fikirlerin ortaya çıkarılması, bu çalışmaların desteklenmesi amacıyla hibe tahsis fonlarının oluşturulması sağlanmalıdır.	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Maliye Bakanlığı Üniversiteler Türk Kızılayı Sivil Toplum Kuruluşları

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

GENEL TRAFİK HİZMETLERİ TRAFİK EĞİTİMİ			
1	Toplum tarafından benimsenmeyen (Otobüslerde emniyet kemeri takma farkındalığı gibi), uygulamada aksaklıklar görülen olumlu davranışların kamuoyuna benimsetilmesi amacıyla kamu spotları hazırlanmalı ve izleyicilerin yoğun olduğu saatlarda yayınlanmalıdır. Trafik Haftası etkinlikleri çerçevesinde okullarda trafik konusunun öneme vurgu yapabilmek için trafik kazaları, trafik kuralları, kural ihlalleri gibi konularda, resim, afiş, slogan, karikatür gibi kategorilerde yarışmalar düzenlenmesinin ve üniversitelerde öğretim elemanlarının, trafiğe ilişkin farkındalık çalışması, ders dışı etkinlik, seminer, panel ve konferans gibi çeşitli faaliyetler tertiplemesi ve farkındalık artırmak için çalışmalar yapması gerekmektedir.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Üniversiteler Sivil Toplum Kuruluşları
2	Belediyeler, özel ve resmi toplu taşıma araçlarında görev alacak şoförlerini hazırlayacakları programa göre eğitime almalıdırlar.	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri Sivil Toplum Kuruluşları
3	Sürücü ve yayalara, engelliler başta olmak üzere hareket kısıtlılığına sahip bireylerin erişilebilirliğinin önündeki engellerin tanıtılması, farklı engellere sahip kişilerle nasıl iletişim kurulabileceği, kullandıkları araç gereçler, ilk yardımda dikkat edilecek hususlar ile trafikteki diğer ihtiyaçlarla ilgili bilgilendirme eğitimleri verilmeli ve engellilere refakat edecek kişilere de eğitimler düzenlenmelidir.	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Sağlık Bakanlığı Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri Belediyeler İl Özel İdareleri Sivil Toplum Kuruluşları

4	Engelli park alanları oluşturulmalı, bu park alanlarına engelli olmayanların araç park etmemesine yönelik farkındalık oluşturmak için kamu spotları ve broşürler hazırlanmalı, kampanyalar düzenlenmeli, konuyla ilgili sınavlarda bu konu ile ilgili sorular sorulmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri Sivil Toplum Kuruluşları
5	İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından kara yollarındaki risk ve fırsatlar dikkate alınarak trafik yoğunluğu ile ağır yaralanmalı ve ölümlü kazalardan doğan iş ve iş gücü kayıplarının azaltılmasına yönelik iyileştirmeler sağlanmalı, yol trafik güvenliği yönetim sistemi standardı hakkında kara yolu kullanıcılarına bilgilendirme yapılmalıdır.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Belediyeler Birliği Başkanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri
6	Sürücü belgesi olup sürücü kurslarında eğitim görmemiş kişilerin eğitimleri sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı
7	3D animasyonlar/görseller, mobese kayıtları aracılığıyla kaza anları ve trafikteki örnek davranışlar insanlara sinema salonlarında ücretsiz izletilmeli, böylece insanların günlük yaşantı içinde trafik eğitimine tabi tutulması, trafik kurallarının önemi ile ilgili bilinçaltılarına önemli mesajların verilmesi sağlanmalıdır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri Türkiye Belediyeler Birliği Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

8	Üniversitelerin yazılım mühendisliği gibi bölümlerinin ders programlarına, trafik ile ilgili eğitici mobil oyunlar geliştirmeye yönelik konular eklenmelidir.	Yükseköğretim Kurulu	Üniversiteler
9	Toplu taşıma araçlarını, bisiklet kullanmayı ve kısa mesafelere yaya gidilmesini özendirici kampanyalar başlatılmalı, rol model olarak da yöneticiler ve ünlü şahsiyetlere (sporcu, sanatçı ya da politikacılar) yer verilmesi sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	Gençlik ve Spor Bakanlığı Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları Sivil Toplum Kuruluşları Belediyeler İl Özel İdareleri
10	Trafik hizmetlerinin etkinliğinin artırılması, trafik personelinin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi amacıyla jandarma trafik personeli ile emniyet müdürlüğü trafik personelinin tamamına yönelik, ihtiyaçlara ve yeniliklere göre güncellenen programlar kapsamında hizmet içi eğitim verilmesi sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Türkiye Belediyeler Birliği Belediyeler İl Özel İdareleri
11	Her yıl trafik haftası etkinlikleri çerçevesinde, kamu ve özel sektör çalışanlarının trafik, yol güvenliği ve ilk yardım eğitimlerinin kamusal düzenlemeler ile verilmesi, yıl içerisinde belirli periyotlarda medya kampanyalarının düzenlenmesi, TV ve Radyo programlarında konunun işlenmesi, dizi, sinema ve tiyatrolarda doğru öğretilere yer verilmesi gerekmektedir.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları Sivil Toplum Kuruluşları
12	İl müftülüklerince konferans, vaaz ve sohbetlerde, trafik bilincini geliştirici sohbetler yapılması, ibadethanelerde, cuma namazı hutbelerinde trafik adabına ilişkin bilgilendirme yapılması, yapılan tüm trafik ihlallerinde kul hakkına girildiğinin vatandaşlara anlatılması sağlanmalıdır.	Diyanet İşleri Başkanlığı	İl-ilçe müftülükleri

13	Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı yaz kampları ile Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Kuran kurslarında, spor federasyonları ve kulüplerde trafik güvenliğine ilişkin konuların yer alması sağlanmalıdır.	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İl-ilçe millî eğitim müdürlükleri Diyanet İşleri Başkanlığı İl-ilçe müftülükleri Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri
14	Spor müsabakalarında trafik güvenliği ile ilgili afişlerin asılması ve broşür dağıtılması, kamu spotlarının hazırlanması, kısa filmlerin gösterilmesi gerekmektedir.	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri
15	Sağlık Bakanlığı tarafından ilk kez anne baba olacak bireylere trafik güvenliği eğitimi adı altında yeni doğan servislerinde bebeğin kara yolunda güvenle seyahat etmesine ilişkin eğitim verilmelidir. Bu eğitime yeni doğan servisinde çalışan ebe ve hemşirelerin alınması da sağlanmalıdır.	Sağlık Bakanlığı	İl-ilçe sağlık müdürlükleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
16	Toplu taşıma araçlarında 12 yaşından küçük çocuklara yer verilmesi hususunda toplum bilinçlendirilmeli	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü	İl-ilçe millî eğitim müdürlükleri Belediyeler Sivil Toplum Kuruluşları
17	6 ay süreyle sürücü belgesine el konulan kişilerin halk eğitim merkezlerinde veya sürücü kurslarında eğitim alması sağlanmalı. Ayrıca uyuşturucu madde ve alkollü araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınanların, polis nezaretinde uyuşturucu ve alkolün zararları konusunda eğitim alması sağlanmalı; kamu cezası verilmeli ve trafik cezaları artırımı olarak uygulanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İl-ilçe millî eğitim müdürlükleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Belediyeler Sivil Toplum Kuruluşları

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

18	Sürücü ve yayalara, halk eğitim merkezleri veya motorlu taşıt sürücülerini kursları tarafından yol ve kavşak sistemlerinin kullanımı, zorunlu emniyet kemeri kullanımı, alkollü araç kullanımını önleme, araç kullanırken cep telefonu kullanmama, kask takma, yolcu ve yayaları bilgilendirme gibi tedbirlerin yürürlüğe girmesi konularında yolcu ve yayalar için ücretsiz eğitimlerin verilmesi sağlanmalıdır. Karayolları Trafik Yönetmeliği gereği her 5 veya 10 yılda bir sürücü belgelerinin yenilenme işlemleri esnasında, halk eğitim merkezleri veya motorlu taşıt sürücülerini kurslarında trafik adabına ve değişen ve gelişen mevzuat konularına ilişkin eğitim alma zorunluluğu getirilmelidir. Eğitimler sivil toplum kuruluşları aracılığıyla verilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları Yeşilay Cemiyeti Başkanlığı Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu Sivil Toplum Kuruluşları
19	Otopark alanlarının ve kullanımının yaygınlaştırılması, otopark kullanımı, LPG'li araçların park edilmesi ile ilgili eğitimlerin verilmesi sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Belediyeler İl Özel İdareleri
20	Fahri Trafik Müfettişliği Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinde "Her ilin müfettiş sayısı, o ildeki merkez ve ilçe trafik tescil kuruluşlarına kayıtlı toplam motorlu araç sayısının binde iki oranında tespit edilir." denilmektedir. Bu hedefe her yıl ulaşılması sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları

21	Fahri trafik müfettiş sayısı artırılmalı, nitelikli kişilerin fahri trafik müfettişi seçilmelidir. Fahri trafik müfettişlerince tespit edilen kural ihlallerinin objektif delillere dayandırılması (fotoğraf veya görüntü kaydı vb.) ve bunun için gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları
----	--	---	---

YOLCU VE YAYA TRAFİK EĞİTİMİ

1	Basın, radyo ve televizyon kuruluşlarınca yolcu ve yayalara yönelik trafik programlarında; toplu taşıma araçlarının kamunun ortak malı olduğu, tüm insanlara hizmet verdiği ve burarlarda uyulması gereken kurallar hususunda eğitici programlar ve kamu spotları hazırlanması sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları Sivil Toplum Kuruluşları Belediyeler İl Özel İdareleri
2	Sürücülerle yayalar ve yolcular arasında doğabilecek anlaşmazlıkların giderilmesine yönelik anlayışın toplumda yaygınlaştırılması çalışmalarının yapılması sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu
3	Köprü, kavşak, kaldırım, üst geçit vb. trafik alanlarından engelli vatandaşların daha verimli yararlanmasına yönelik alt yapı düzenlemelerinin yapılması ve bu alanlarda engellilere yardım konusunda vatandaşların eğitilmesi sağlanmalıdır. Yayaların yaya geçidini kullanmalarının hayati önem taşıdığı ancak sürücülerin de yaya geçidi tabelalarına gereken önemi vermeleri konusu vurgulanmalı ve caydırıcı nitelikte denetimlerin yapılması gerekmektedir.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Belediyeler Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü İl Özel İdareleri Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

ÖZEL MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜLERİ KURSLARI TRAFİK EĞİTİMİ			
1	Trafik olgusunun kilit noktası sürücü kurslarıdır. Burada alınan eğitimin sürücü adayında oluşturduğu alt yapı iyi olursa ileri zamanlarda değiştirilmesi mümkün olmayan alışkanlıklar haline gelir. Sürücü adaylarının kurs programlarının tamamına muhakkak katılması, eğitime kesintisiz ve eksiksiz devam edilmesi gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	İl-ilçe millî eğitim müdürlükleri
2	Eğitim tarzı “ezberletme” değil, “ikna” ve “idrak” olmalıdır. Kursiyere “neden” ve “niçin” yapması veya yapmaması gerektiği anlatılmalıdır. Eğitim metodunun interaktif olması ve kursiyer eğitilirken anlatılanları “sorgulaması” sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
3	Motorlu taşıt sürücülere kurslarında görevli yönetici, ilk yardım dersi, trafik adabı dersi, trafik ve çevre bilgisi dersi ile direksiyon eğitimi dersi öğreticilerinin görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri, değişikliklere ve yeniliklere adapte olabilmeleri için hizmet içi eğitim seminerine alınmalı ve hizmet içi eğitim seminerlerine belirli aralıklarla devam edilmesi sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Sağlık Bakanlığı Trafik Eğitimleri ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
4	Özel motorlu taşıt sürücü kurslarında görevli direksiyon usta öğreticilerin iki yılda bir hizmet içi eğitime alınması gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Sağlık Bakanlığı Trafik Eğitimleri ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşları

5	Motorlu taşıt sürücü kurslarında denetim yapacakların daha etkili denetim yapabilmeleri ve hazır bulunuşlukları ile niteliklerinin geliştirilmesi için belirli aralıklarla eğitimden geçirilerek belge verilmesi sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
6	Teorik ve direksiyon eğitim derslerinin devam-devamsızlık kontrolleri ile sınavlar mutlaka elektronik veya biyometrik yöntemler ile yapılmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
7	Yabancı uyruklu kursiyerlerin teorik sınavı, e-sınav sistemi üzerinden ve belirli dillerde (İngilizce, Almanca, Arapça, Rusça) sorulan sorularla yapılmalıdır. İşitme engelli kursiyerlerin sınavı, işaret dili kullanılan e-sınav sistemi ile yapılmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü
8	Direksiyon uygulama sınavlarında önceden belirlenmiş süre ve güzergâh uygulaması kaldırılarak haftanın her günü ve her saatinde direksiyon uygulama sınavları yapılabilir.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Türkiye Belediyeler Birliği	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İl İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Belediyeler İl Özel İdareleri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü
9	Özel motorlu taşıt sürücüleri kursu direksiyon eğitimi dersi uygulaması ile sınavlarının akan trafik alanı içinde yapılması ve mahalli yönetimlerin güzergâhların belirlenmesi, gerekli emniyet tedbirlerinin alınması gibi konularda Millî Eğitim Bakanlığına destek vermesi sağlanmalıdır. Özellikle Belediye ve UKOME'lerin millî eğitim müdürlüklerinin belirledikleri sınav güzergâh çalışmalarında yardımcı olmaları gerekmektedir.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Türkiye Belediyeler Birliği	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İl İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Belediyeler İl Özel İdareleri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

10	Güvenli sürüş eğitim tekniklerini sürücü kursları bünyesinde vermek üzere düzenlemeler yapılmalıdır. Özellikle motosiklet grubu için güvenli sürüş teknikleri ile ilgili her türlü donanıma hazır kapalı alanlar oluşturulmalıdır. Eğitim programları bu duruma göre oluşturulmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Trafik Eğitimleri ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları
11	Yerel yönetimlere veya hazineye ait araziler üzerinde her bir ilin / ilçenin aday potansiyeline göre Yönetmelik şartlarına tam uygun, güvenlik dâhil her türlü donanıma sahip ve millî eğitim müdürlüklerinin gözetim ve denetiminde merkezi direksiyon eğitim alanı/alanları oluşturması gerekmektedir.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Türkiye Belediyeler Birliği	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Belediyeler İl Özel İdareleri Trafik Eğitimleri ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları
12	Sıkça yaşanan kural ihlal istatistikleri çıkarılarak bu ihlallerin özel motorlu taşıt sürücüleri kursu eğitimlerinde gösterilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Türkiye İstatistik Kurumu	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Trafik Eğitimleri ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşları
13	Motosiklet grubu sınıfı sertifikalar için verilmesi gereken zorunlu eğitimin artırılması gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Sağlık Bakanlığı Sivil Toplum Kuruluşları

EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ İLE İLGİLİ TRAFİK EĞİTİMİ			
1	Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde oluşturulacak bir kadro ile profesyonel sınav yapımcılar istihdam edilerek direksiyon uygulama sınavları profesyonel sınav yapımcılar tarafından yapılmalıdır. Sınav yapımcıların sınavlarla ilgili hazır bulunuşlukları ve niteliklerinin geliştirilmesi için hizmet içi eğitimlere devam etmeleri sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
2	Sürücü eğitiminde görev alan usta öğreticiler ile sınav değerlendirme komisyon üyelerinin bilgi ve beceri seviyesinin yüksek olması gereklidir. Bu sebeple trafik ve direksiyon usta öğreticilik eğitimi için yeni ve daha kapsamlı programlar hazırlanarak uygulanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
3	Sürücü belgesi almak isteyen engelli bireylerin sürücü eğitimi alabilmeleri için özel motorlu taşıt sürücü kurslarında çalışacak personel yetiştirilmesi sağlanmalıdır. Trafik ve direksiyon usta öğreticilik eğitimi için hazırlanması planlanan yeni programın içeriğine engelli bireylerin eğitimiyle ilgili konulara da yer verilmesi gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sağlık Bakanlığı
4	Eğiticiler; sabır, temel sürüş becerileri, özdenetim, adayla etkileşim, ustalık ve empati konusunda eğitilmelidir. Her eğitim kademesinde trafik bilgisini verecek olan öğretim kadrosunun bu konularda eğitim almış olması gerekmektedir.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
5	Eğiticilerin, eğitim sırasında kullanacağı sunum teknolojilerinin daha efektif kullanması, interaktif eğitimden de eğiticilerin yardımcı kaynak olarak yararlanılması sağlanmalıdır.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

TRAFİK DENETİMİ VE KONTROL MERKEZLERİ			
1	Trafiğe ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve görüntünün toplandığı ve kayıt altına alındığı tek bir birim oluşturularak; sürücü, araç, ceza gibi trafik ile ilgili her türlü iş ve işlemin buradan yürütülmesi sağlanmalıdır. Ayrıca trafik cezalarının elektronik ortamda takip edilmesine olanak sağlayacak sistemler geliştirilmelidir.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Maliye Bakanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü
2	Trafikte iyi tutum ve davranışlarda bulunan sürücülerin sosyal, ekonomik ve hukuki çerçevede çeşitli şekillerde (kasko indirimleri, araç vergilerinden indirim, vb.) ödüllendirilmeleri sağlanmalıdır.	Maliye Bakanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü	İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği Meslek Kuruluşları
3	Zorunlu trafik sigortasının sağlamış olduğu mali hak ve yükümlülüklerle ilgili olarak vatandaşın bilinçlendirilmesi amacıyla daha fazla eğitime yer verilmelidir.	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü	Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği Meslek Kuruluşları
4	Trafik denetimlerinde şehir içi ve şehirlerarası yollarda elektronik ve mobil denetimlerin yaygınlaştırılmasını sağlamak için mobese kameralarının sayısının artırılması gerekmektedir. Kaza İstatistikleri analiz edilerek sık kaza yaşanan bölgelerle ilgili tedbirlerin alınması ve trafik kazaları ile ilgili ayrıntılı istatistiklerin sürücü kursları ve ilgili kuruluşlarla paylaşılması sağlanmalıdır.	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı

5	Trafiğin yoğun olduğu arterlerde alternatif yollara yönlendirici uyarı tabelaları çoğaltılmalıdır. Kara yollarında özellikle kör nokta denilen kaza oranı yüksek yerlerde uyarı tabelaları ve/veya ekip bulundurulmalıdır.	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı
6	Yollarda elektronik ve mobil denetlemelerin yaygınlaştırılması, özellikle belediyelerin şehir içi yollarda kısa mesafelerde sık sık denetleme noktası oluşturulması, denetlemenin maksadından uzaklaşmasına ve güvenliğe sebebiyet olacağından bundan uzak durulması gerekir.	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı
7	Trafik kontrol merkezleri yaygınlaştırılarak, trafik ile ilgili birimlerin koordinasyonu sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı İçişleri Bakanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri
8	Kara Yolları ve Emniyet Genel Müdürlükleri ile belediyeler arasındaki iletişimin güçlendirilmesi ve bu kurumlar arasındaki prosedürlerin ortadan kaldırılarak, etkili bir koordinasyon sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı İçişleri Bakanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri
9	AB standartlarına göre ceza miktarları artırılarak caydırıcı hale gelmesi sağlanmalıdır. Kara yollarında ana arterler dışında da kameralı sabit hız radarı uygulaması yaygınlaştırılmalıdır. Şehir içlerinde belirli sokak ve caddeler başta olmak üzere bütün illerde uygulanmalıdır. Trafik cezalarının caydırıcılığı artırılmalıdır. Belirli kuralları ihlal eden sürücülerin sürücü belgelerinin iptal edilmesi hükmü esneme olmaksızın uygulanmalıdır. Kural ihlali yapan sürücülerin ihbarı ile ilgili sade ve kolaylaştırıcı sistem ve uygulamalar geliştirilerek yaygınlaştırılmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolu Düzenleme Genel Müdürlüğü

TRAFİKTE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI			
1	<p>Trafikte ileri teknoloji kullanılarak yolların güvenliğinin ve trafik akışının sağlanması büyük önem arz etmektedir. Özellikle büyük şehirlerde trafikte kaybedilen zamanı, yaşanan stresi minimuma indirmek için toplu taşımanın düzenlenmesi, özendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca navigasyon sistemlerini ya da bu konudaki farklı yazılımları kullanan sürücüler trafik yoğunluğunu buradan takip edebilmelidir. Bu operatörlerden alınan verilerin işlenerek trafik haritası oluşturulmalıdır. Navigasyon kullan(a)mayan sürücüler için her şehirde oluşturulacak radyo kanalları ile şehrin trafik akışı hakkındaki bilgiler bu radyo kanalına anlık olarak aktarılarak farklı güzergâhlar önerilmelidir.</p>	<p>Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı</p>	<p>Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Belediyeler</p>
2	<p>Özellikle ticari araçlara, minibüs ve otobüslerde kullanılan gps ve internet sistemleri ile veriler toplanmalıdır. Yoğunluk ve hız bu yöntemle kontrol edilmelidir. Tüm belediye otobüslerinde ya da toplu taşıma araçlarında bu takip sistemleri mevcut olduğundan kara yollarında çalışan toplu taşıma sistemleri veya belediyelerin sistemlerindeki bilgiler kullanılarak bir çözüm oluşturulmalıdır. Araç takip sistemlerini kullanan mevcut şirketlerden bu istatistiksel veriler alınarak bir çözüm üretilmelidir. Bir başka yöntem olarak mevcut mobese ya da kamera sistemlerinden alınan veriler işlenerek yoğunluk ve hız tespit edilmelidir. Mevcut bilgiler kullanılarak hali hazırda şehirlerimizin çoğunda mevcut olan kamera sistemlerinin de bu akışın gözlenmesinde ve istatistiklerin oluşturulmasında aktif olarak kullanılmalıdır.</p>	<p>İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü</p>	<p>Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Belediyeler</p>

BASIN-YAYIN, MEDYA VE DİĞER KURULUŞLARIN GÖREVLERİ			
1	Ulusal ve yerel kanallarda, dizi, kamu spotu, motto gibi uygulamalarda, doğru davranışı ön plana çıkaran-gösteren-tekrar eden (emniyet kemeri takılması gibi) örnekler üzerinde durulmalıdır.	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Sivil Toplum Kuruluşları
2	Trafik kültürünün oluşması ve trafik güvenliğinin sağlanması amacıyla görsel basında yapılan trafik eğitimi programlarının günün izlenebilir saatlerinde ve tüm kanallarda aynı anda yayınlanması için konuyla ilgili caydırıcı tedbirlerin alınması için RTÜK yasasında gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanmalıdır.	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları Sivil Toplum Kuruluşları
3	Yayın durdurma cezası alan televizyon kanallarında bu süre içerisinde ilk yardım, trafik adabı, trafik ve çevre bilgisi konularında programlar hazırlanarak yayınlanması sağlanmalıdır.	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
4	Radyo ve televizyonlarda trafik polisi, yayalar ve sürücüler arasında ortaya çıkan çelişkiler ve sorunlar konusunda eğitici programlar hazırlanması ve yayınlanması sağlanmalıdır.	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

5	<p>Kamu ve özel sektör çalışanlarının trafik, yol güvenliği ve ilk yardım eğitimlerinin kamusal düzenlemeler ile verilmesi, medya kampanyalarının düzenlenmesi, TV ve radyo programlarında konunun işlenmesi, dizi, sinema ve tiyatrolarda doğru öğretilere yer verilmesi gerekmektedir. Kamu spotu olarak haftada 30 dakika yayınlanması gereken trafik güvenliği konularının içeriği trafikte en çok aksayan hususlardan sinyal kullanımı, şerit kullanımı, ayna kullanımı, kontrolsüz kavşaklarda geçiş öncelikleri, geçiş üstünlükleri, mobil kaza tutanağı kullanımı konularının yer alması sağlanmalıdır.</p>	<p>Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Sivil Toplum Kuruluşları Radyo ve Televizyon Üst Kurulu</p>
6	<p>Radyo ve televizyonlarda trafik kazaları, kazalarda alınması gereken ilk önlemler, sigorta konuları, kazazede ve yardım-severlerin hakları ile yapılması gereken işlemler konusunda aydınlatıcı programlar hazırlanması sağlanmalıdır.</p>	<p>Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları</p>	<p>İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sigortacılık Genel Müdürlüğü Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği Hazine Müsteşarlığı Radyo ve Televizyon Üst Kurulu</p>

7	<p>Her türlü trafik eğitim programının konu, kapsam ve kriterleri Emniyet Genel Müdürlüğü, Kara Yolları Genel Müdürlüğü ve Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile belirlenmeli, trafik eğitimine ilişkin çalışmalarda söz konusu kurumların uygun görüşünün alınması zorunluluğu getirilerek, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından trafik eğitim programlarının, ulusal, bölgesel ve yerel Tv/radyo kuruluşları tarafından yayınlanıp yayınlanmadığının kontrolüne ve yaptırım süreçlerine işlerlik kazandırılması sağlanmalıdır.</p>	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
8	<p>Televizyon kanallarında yayınlanan yarışma programları ile bulmacalarda trafik kuralları ve trafik adabı konularında sorular sorulması sağlanmalıdır. Trafikle ilgili yarışmalar düzenlenerek farkındalık artırılmalıdır. (kısa film, resim, karikatür, tiyatro oyunu, şiir, fotoğrafçılık gibi)</p>	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
9	<p>Gönüllü kuruluşların seminer, panel, açık oturum, sergi, yarışma vb. faaliyetlerini bir plan ve koordinasyon dâhilinde ülke geneline yayarak yapmaları sağlanmalıdır.</p>	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu Trafik Eğitimleri ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşları Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

10	TÜVTÜRK istasyonlarının bekleme salonlarında trafik kurallarını hatırlatan billboardlar bulundurulmalıdır.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı
11	Trafik konulu kamu spotlarının izleyiciler üzerinde etkisinin artırılması için Kamu Spotları Yönergesi'nin gözden geçirilmesi gerekmektedir.	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları
12	Kamu spotlarının hazırlanıp yayınlanması, görsel, yazılı ve işitsel medya kanallarının daha etkin ve verimli kullanılması, sosyal medyada trafikte saygı, kurallara uyma konuları işlenmelidir.	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
13	Basın, radyo ve televizyon kuruluşlarıncı yolcu ve yayalara yönelik trafik programlarında; toplu taşıma araçlarında uyulması gereken kurallar hususunda eğitici programlar ve kamu spotları hazırlanmalıdır.	Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
14	Belediye ilan/reklam panolarında trafik kuralları ve sıkça yaşanan kural ihlallerine yönelik bilgilendirici kamu spotları hazırlanması sağlanmalıdır.	İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı Türkiye Belediyeler Birliği	Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü İçişleri Bakanlığı Belediyeler İl Özel İdareleri Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu Sivil Toplum Kuruluşları

TRAFİK KÜLTÜRÜ			
1	<p>Türkiye’de uygulanan “Trafik Haftası” etkinlikleri çok dar bir çerçeve içinde kalmaktadır. Bu konuda eylemler ağırlıklı olarak illerin / ilçelerin trafik denetleme müdürlüklerinin ve millî eğitim müdürlüklerinin, yerel yönetimlerin çalışmalarıyla sınırlandırılmamalıdır.</p>	<p>İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı Birimleri İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Sivil Toplum Kuruluşları</p>
2	<p>Trafikte karşılıklı saygı ve hoşgörü içinde olumlu trafik kültürünün geliştirilmesine katkı sağlayan davranışların ödüllendirilmesi, bu tür faaliyetlerin ilgili meslek odaları, yerel kurum ve kuruluşların katkılarıyla desteklenmelidir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü</p>	<p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>
3	<p>Vatandaş ihbar hattı kurularak, trafikte kural dışı davranış sergileyen kişilerin ihbar edilmesinin sağlanması yönünde halkın bilinçlendirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.</p>	<p>İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Jandarma Genel Komutanlığı</p>	<p>Sivil Toplum Kuruluşları</p>
4	<p>Trafik kültürü oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında okullarda trafik eğitimi ile ilgili uygulamalara ailelerin de katılımı sağlanmalıdır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü</p>

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI ÇALIŞTAYI GÖRÜNTÜLERİ

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı genel sunumdan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı genel sunumdan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı çalışma salonlarından görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı çalışma salonlarından görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı çalışma salonlarından görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı çalışma salonlarından görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı çalışma salonlarından görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı sonuç bildirgesinden görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı sonuç bildirgesinden görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

25-26 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen Trafik Genel Eğitim Planı Çalıştayı'ndan görüntüler

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI ÇALIŞTAYI KATILIMCI LİSTESİ

ADI SOYADI	ADRES
Abdi ERDOĞAN	MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
Abdurrahim AYDEMİR	Etimesgut
Önder KORKMAZ	MEB Teftiş Kurulu Başkanlığı
Ahmet EKİNCİ	Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğü Maarif Müfettişi
Ahmet YÜCEL	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Üst Kurul Uzman
Ali KARAKURT	Çankaya Yaşamkent MTSK
Ali Rahim YAVUZ	Çankaya Başkent TSK
Ayşenur AYDIN	Opet Kurumsal İletişim Müdürü
Aziz Aykut YILMAZ	Altındağ Seymenler MTSK
Hasan BAYRAKTAR	Yenimahalle
Burak BULUT	Altındağ
Bülent DÜNDAR	Mamak
Cesim ADIGÜZEL	Çankaya
Cihad ARSLAN	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik ve Araştırma Dairesi
Doç. Dr. Mesut DÜZGÜN	Gazi Üniversitesi
Dr. Raziye AYDINLI	MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Uzman
Duygu ÇAKIR	Opet Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projeleri İletişim Koordinatörü
Emre GÖK	Başbakanlık Basın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
Enver YENİÇERİ	TŞOF Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyon Genel Sekreterliği
Erol GÜNAY	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Erol TURAN	Yenimahalle
Ersin BAYAZIT	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolu Düzenleme Genel Müdürlüğü Mesleki Yeterlilik Dairesi Başkanlığı
Fatih CİVAN	Çankaya

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Fevziye Serap ÖVÜNÇ	TRT Televizyon Dairesi Başkanlığı İzleyici Araştırma ve Dış İlişkiler Müdürlüğü
Fırat BAĞ	Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Türk Standartları Enstitüsü
Mehmet Alp İNANÇ	Opet Bayi Eğitimleri Müdürü
Nurhak ERACİL	Opet Eğitim Departmanı
Gülsu DOLU	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü
Hacı BİNER	Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu
Hamis ARICA	Mamak Boğaziçi MTSK
Hatice YILDIRIM	MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
Hayriye ARGUN	MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Uzman
Hüdaferdi BADAĞ	Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğü Maarif Müfettişi
Hülya ÖZÜDOĞRU	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel
Zeki BAL	İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Planlama ve Müdürlüğü Destek Dairesi Başkanlığı
İlhan TEKCAN	Altındağ Karapürçek MTSK
İlker DAMLAR	MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
İlknur AYDEMİR	MEB Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
İlknur KUBİLAY	Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
İlyas KARA	Çankaya
İsa DURGUT	Altındağ
İsmail ÇETİNKAYA	Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğü Müdür Yardımcısı
İsmail TUTUŞ	Sincan
Kemal ERTÜRK	Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi
Kürşat VURAL	Sincan Neşem MTSK
Makbule ZAPCI	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

M. Erdem ATILGAN	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kara Yolu Düzenleme Genel Müdürlüğü Denetim Kontrol ve Araç Muayene Dairesi Başk.
Mehmet GÜMÜŞ	Ankara Trafik Vakfı
Mevhibe ERTÜRK	Polatlı
Mustafa BALCI	Çankaya
Necla AKTAŞ	Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü
Nurten TÜRK	Keçiören
Özcan URFALI	Yenimahalle, Dikmen, Öveçler MTSK
Özlem KARAOĞLU	Polatlı
Prof. Dr. Kemal ÖKTEM	Hacettepe Üniversitesi Trafik ve Yol Güvenliği Eğ. Araştırma ve Uygulama Merkezi
Prof. Dr. Yakup İÇİNGÜR	Gazi Üniversitesi Trafik Planlaması ve Uygulama Ana Bilim Dalı
Recep Alper MUTLU	Etimesgut
Salih YAYLAÇEŞME	MEB Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sercan TAŞTEKİN	Maliye Bakanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü (Dolaylı Vergiler 2)
Sevinç AYANOĞLU	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Hakan ÜNAL	Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü Koordinatör
Ufuk BAŞARAN	Opet Pazarlama ve Sosyal Sorumluluk Eğitimleri Müdürü
Vedat AKKAYA	Çankaya
Yakup DAŞTAN	Keçiören Kalaba MTSK
Yrd. Doç.Dr. Hayri ULVİ	Gazi Üniversitesi Kazaları Araştırma ve Önlenme Enstitüsü
Zakir ALAR	Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Zeynep YILDIZ HÖKELEKLİ	MEB Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Uzman Yardımcısı
Zikri POLAT	Çankaya

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Zülfinaz KUR	Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Halil ÇINAR	Tüm HEDEF
Dilaver GÜNGÖR	OPET
Muhammet AYIN	Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
Serdar TEPEÖZ	Ankara Süre Kurs Derneği
Hüseyin ÖZTOPARK	Ankara Esat MTSK
Sultan ÜNAL	Şentepe MTSK
Turan AKCAM	Ensar Malik MTSK
Ersin AYDIN	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Güngör GÖKMEN	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Rıza ŞAHİN	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
İsmail SUSAM	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Dr. Ömür KAYGUSUZ	Emniyet Genel Müdürlüğü
Hayri Ulvi	Gazi Üniversitesi
Mehmet YULA	Ankara MTSK
Ahmet AKALIN	RTÜK Strateji
Sevgi USLU	Hacettepe Üniversitesi
Gökşen EYİBOĞLU TAŞKIN	Tusekom Genel Müdür Yardımcısı
Didem TAYLAN	İş Güvenliği Uzmanı Ankara Belediyesi
Salih MERİÇ	İş Güvenliği Uzmanı Ankara Belediyesi
Erkan YAVUZ	Ankara Üniversitesi
Seval BAĞCI	Ankara Üniversitesi

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI ÇALIŞTAYI KATILIMCI LİSTESİ (ANKARA DIŞI)

ADI SOYADI	ADRES
Arif Hakan YALÇIN	Afyon Kocatepe Üni. Sultandağı Meslek Yüksekokulu Öğr. Gör.
A. İzzet PULUR	İstanbul Trafik Vakfı
Ahmet PEKTAŞ	Aksaray Merkez Can MTSK
Ali Osman HASANOĞLU	Kocaeli İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Ali Rıza COŞKUN	Kocaeli Gebze Coşkunlar MTSK
Ali TOZ	Sürücü Eğitimi İşverenler Sendikası Çorum
Alpaslan DURLU	Erzurum Yakutiye Tema MTSK
Ayşevin İNAL	İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Aytaç GEÇEL	Kocaeli İzmit Çarşısı MTSK
Azad CEYHAN	Kars Merkez Özel Kars MTSK
Çetin BÜYÜKÇINAR	İstanbul Pendik Denge MTSK
Davut AYTÖP	Gaziantep Şahinbey Aytöp MTSK
Dilara BAKI	Antalya Büyükşehir UKOME
Emrah ERÇEK	Afyon Kocatepe Üni. Sultandağı Meslek Yüksekokulu Öğr. Gör.
Ercan ŞİMŞİR	Afyon Kocatepe Üni. Sultandağı Meslek Yüksekokulu Öğr. Gör.
Evren ÇINAR	Yalova Merkez Yalova Çınar MTSK
Fatih KOKAKAFA	Konya Karatay Çelikler MTSK
Gülizar SARI	Samsun İlkadım Samsun Maraton MTSK
H. Ergün GÜNNAN	Türkiye Trafik Güvenliği Vakfı İzmir
Halil KILIÇ	Motto Akademi
Harun TAN	Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü
İlhan TÜRKMEÑOĞLU	Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü
İmam ARSLAN	Adıyaman Merkez Mercan MTSK
İsa AÇIKGÖZ	Konya Büyükşehir UKOME
İsmail YILMAZ	İzmir Karabağlar İsmail Yılmaz MTSK

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI

Kenan ÇETİN	Ağrı Merkez Hakdem MTSK
Köksal CÜRE	Trabzon İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Kürşat KESKİN	Denizli Pamukkale Denizli Güven MTSK
Mehmet DAĞDELEN	İzmir Karabağlar İzmir Tuna MTSK
Mehmet İZCİ	Gaziantep Oğuzeli Oğuzeli MTSK
Mehmet KARABACAK	Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Mehmet YILMAZ	Özel Sürücü Kursları Konfederasyonu İzmit
Melih ENGİN	Kocaeli İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Melih Mustafa HABAN	Gaziantep İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Merih KARGI	Samsun Terme Kamer MTSK
Metin SAYIN	Eskişehir Odunpazarı Özel Bir İlgi MTSK
Muhammed BULUT	Diyarbakır Diclekent Çağdaş MTSK
Murat AYDIN	Bursa Osmangazi Arı MTSK
Murat BİLAL	Adana İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Murat GÜLÇE	Sakarya Büyükşehir UKOME
Murat TEKİN	İstanbul Çekmeköy Çekmeköy MTSK
Mustafa YILDIRIM	Tekirdağ Büyükşehir UKOME
Mustafa Arda İLYAZ	Tokat Merkez Tokat MTSK
Müslüm ÖZKAYA	Urfa Haliliye Bilban MTSK
Nadir YAYLA	İstanbul Trafik Vakfı
Nazmi ACAN	Antalya Kepez Ormancioğlu MTSK
Neşe VURAL	İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Nihat POLAT	Sürücü Eğitimi İşverenler Sendikası Çorum
Nurettin GÜMÜŞTAŞ	Aydın Efeler Yedieylül MTSK
Nuri ÇATALÇAM	Sakarya Büyükşehir UKOME
Osman Ali DAĞ	Özel Sürücü Kursları Konfederasyonu Antalya
Osman TÜRE	Gaziantep İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Özkan ÇELİK	İstanbul Güngören Fenerbahçe MTSK
Selçuk YILDIZ	Sürücü Eğitimi İşverenler Sendikası Çorum
Seyfi MOROĞLU	K.Maraş Merkez Aksu MTSK

Sinan KAYACAN	İstanbul Bağcılar Kayacan MTSK
Süleyman ERSEN	Trabzon Of Özel Of Eğitim MTSK
Süleyman MERCAN	Özel Sürücü Kursları Konfederasyonu İzmit
Şemsettin ÜNAL	İzmir İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Şükrü YAĞAN	Şırnak Cizre Cizre MTSK
Tahir CİVAN	Tekirdağ Büyükşehir UKOME
Mesut KURT	Kahramanmaraş Büyükşehir UKOME
Ümit Kamil SEMERCİ	İstanbul Kadıköy Kızıltoprak MTSK
Vahdet ÇELİK	İstanbul Büyükşehir UKOME
Veysel KARATAY	Sürücü Eğitimi İşverenler Sendikası Çorum
Volkan UZUN	İstanbul Ümraniye Tuna MTSK
Y. Gülsüm DEMİRHAN	İstanbul Büyükşehir UKOME
Gökhan BİNİCİ	Kahramanmaraş Büyükşehir UKOME

TRAFİK GENEL EĞİTİM PLANI ÇALIŞTAYINA KATILAN ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL LİSTESİ

ADI SOYADI	UNVANI
Cevdet BULUT	Şube Müdürü
Vedat KUŞGÖZOĞLU	Şube Müdürü
Ceyhun AY	Şube Müdürü
Lütfi SAN	Şube Müdürü
Elif Çolak SANCI	Milli Eğitim Uzmanı
Fatma YAVUZ	Milli Eğitim Uzmanı Yardımcısı
Oğuz KILINÇ	Milli Eğitim Uzmanı
Elif ÖZSARI	Milli Eğitim Uzmanı Yardımcısı
Kadir Burak SALİMOĞLU	Milli Eğitim Uzmanı
Gökhan GÜNYAR	Milli Eğitim Uzmanı Yardımcısı
Yasemin KURT	Milli Eğitim Uzmanı Yardımcısı
Ezgi BABACANOĞLU DEMİRCİ	Milli Eğitim Uzmanı Yardımcısı
Hasan ÖZTÜRK	Şube Müdürü
E. Metin ALP	Şube Müdürü
Ahmet YILMAZ	Şube Müdürü
Onur AKBULUT	Milli Eğitim Uzmanı Yardımcısı
Ümit Yasin AYTAR	Milli Eğitim Uzmanı Yardımcısı
Hasan UTANÇ	Eğitim Uzmanı
Selahattin KOMAN	Eğitim Uzmanı
Önder ÖZ	Öğretmen
Alper GÖZÜAÇIK	Öğretmen
Göksal TUYGAR	Öğretmen
Ertan ARTAR	Öğretmen
Mehmet NURKAN	V:H:K:İ
Sinan Alper ÜLKÜER	Bilgisayar İşletmeni
Miyase ÖZTÜRK	Öğretmen
Tolga YÜKSEL	Öğretmen
Recep ÇETİNKAYA	Öğretmen
İrfan SARIOĞLAN	Öğretmen
Ercan GENÇ	Öğretmen
H. Cem YAVRU	Öğretmen
Harun ESEN	Öğretmen
Erdoğan SERTEL	Öğretmen
Aydın ÇİĞDEM	Şef
İrfan COŞKUN	Şef
Seyit Ahmet ÖZER	V:H:K:İ

